

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI ODPOWIEDZIALNOŚCI KONSTYTUCYJNEJ**

**z prac nad wnioskiem wstępnym o pociągnięcie
do odpowiedzialności konstytucyjnej przed
Trybunałem Stanu Przewodniczącego Krajowej
Rady Radiofonii i Telewizji Macieja Świrskiego**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu, skierował w dniu 25 września 2024 r. powyższy wniosek wstępny do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej.

Komisja po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, na posiedzeniu w dniu 12 czerwca 2025 r. przyjęła sprawozdanie.

Komisja **w n o s i** o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Macieja Świrskiego.

Na podstawie art. 129 ust. 1 regulaminu Sejmu w dniu 12 czerwca 2025 r. Komisja podjęła decyzję o przedstawieniu Sejmowi kandydatury posła Macieja Tomczykewicza, jako oskarżyciela w postępowaniu przed Trybunałem Stanu.

Komisja – zgodnie z art. 9g ust. 4 ustawy o Trybunale Stanu – przedstawia wniosek mniejszości posłów: Iwony Arent, Piotra Króla, Pawła Szrota, Krzysztofa Szczuckiego, Anny Baluch, Marka Asta i Joanny Lichockiej.

Komisja – zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu – wnosi o doręczenie sprawozdania i wniosku mniejszości wszystkim posłom wraz z informacją, że akta sprawy są dostępne w Sekretariacie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej

Warszawa, dnia 12 czerwca 2025 r.

Przewodniczący Komisji
i Sprawozdawca

(-) Zdzisław Gawlik

Sprawozdanie

Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej

z przeprowadzonego postępowania w sprawie wniosku wstępnego

datowanego na dzień 23 maja 2024 r., uzupełnionego pismem z dnia 16 sierpnia 2024 r.,

o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Przewodniczącego i członka

Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Macieja Świrskiego

z wnioskiem Komisji o podjęcie przez Sejm RP uchwały

**o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu
Przewodniczącego i członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Macieja Świrskiego**

I

Informacja o wniosku wstępnym

1. Dnia 23 maja 2024 r. grupa posłów, działając na podstawie art. 198 ust. 1 Konstytucji RP¹ w zw. z art. 1 ust. 1 pkt 5, art. 3, art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu² (dalej: ustawa o Trybunale Stanu), złożyła wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu przewodniczącego i członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Macieja Świrskiego (dalej jako: „wstępny wniosek”). Wykonując art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu, Przedstawiciel wnioskodawców uzupełnił wniosek wstępny pismem z dnia 16 sierpnia 2024 r. Na podstawie art. 7 ustawy o Trybunale Stanu Marszałek Sejmu Szymon Hołownia skierował w dniu 25 września 2024 r. uzupełniony wniosek do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej.

2. Stosownie do dyspozycji art. 6 ust. 2 punkt 2 i art. 6 ust. 2 ustawy o Trybunale Stanu wniosek zawiera podpisy 185 wnioskodawców. Jako reprezentanta wnioskodawców wskazano pana posła Piotra Adamowicza.

3. Wnioskodawcy domagali się pociągnięcie niżej wymienionej osoby do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu za naruszenie przepisów Konstytucji RP oraz ustaw, którego to dopuścił się w związku z zajmowanym stanowiskiem i w zakresie swojego urzędowania:

¹ Dz. U. z 1997 Nr 78, poz. 483.

² Dz. U. z 1982 r. Nr 11, poz. 84.

– **Macieja Świrskiego** – przewodniczącego i członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

za to, że:

- 1) 10 stycznia 2024 r. w Warszawie uczestniczył w podjęciu Uchwały KRRiT nr 8/2024 dokonującej bezpodstawnego przesunięcia terminu przekazania środków z opłat abonamentowych dla jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenie art. 6 ust. 2 i art. 8 ust. 1-3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (dalej jako: UOA), art. 9 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (dalej: URT), art. 10 i art. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (dalej: PP) oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP;
- 2) 7 lutego 2024 r. w Warszawie uczestniczył w podjęciu Uchwały KRRiT nr 40/2024 upoważniającej jej Przewodniczącego do stworzenia nowego harmonogramu wypłat środków z wpływów z opłat abonamentowych i przewidującej, że do czasu prawomocnego stwierdzenia przez sąd rozwiązania każdej spółki będącej jednostką publicznej radiofonii i telewizji, rozpoczęcia procesu jej likwidacji oraz związanego z tym sposobu reprezentacji spółki wypłata środków ma być kierowana do depozytu sądowego, co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 4 i art. 31b URT, art. 1 i art. 8 ust. 1-3 UOA, art. 10 i art. 12 PP oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP;
- 3) w okresie luty – kwiecień 2024 r. w Warszawie w wykonaniu Uchwały KRRiT nr 40/2024 nie przekazywał środków z opłat abonamentowych do uprawnionych do nich jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenie art. 8 ust. 3 UOA, art. 31 ust. 1 pkt 1 URT oraz art. 7 Konstytucji RP;
- 4) w okresie styczeń – kwiecień 2024 r. w Warszawie kierował do jednostek publicznej radiofonii i telewizji żądania przekazania informacji poza granicami jego kompetencji kontrolnych, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 i art. 31b w związku z art. 22 URT oraz art. 7 Konstytucji RP;
- 5) 25 marca 2024 r. w Warszawie nałożył karę na likwidatora spółki Telewizja Polska S.A. za nieudzielenie informacji na żądanie sformułowane poza granicami jego kompetencji kontrolnych, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 w związku z art. 22 URT oraz art. 7 Konstytucji RP;

- 6) w okresie październik 2022 r. - kwiecień 2024 r. w Warszawie jako organ właściwy do prowadzenia postępowania koncesyjnego odpowiadał za nieuzasadnioną przewlekłość postępowań w sprawie przedłużenia koncesji dla niezależnych mediów: programów spółki TVN S.A.: „TVN”, „TVN INTERNATIONAL”, „TVN TURBO” i „TVN STYLE” oraz programu spółki Inforadio Sp. z o.o. „TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne”, co stanowiło naruszenie art. 8 i art. 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (dalej jako: KPA), a także art. 2 Konstytucji RP;
- 7) w okresie październik 2022 r. – kwiecień 2024 r. w Warszawie wydając decyzje administracyjne o nałożeniu kar na prywatnych nadawców w postaci decyzji nr 6/DPz/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. o nałożeniu kary na Inforadio Sp. z o.o., decyzji nr 8/DPz/2023 z dnia 11 sierpnia 2023 r. o nałożeniu kary na Eurozet Radio Sp. z o.o. oraz decyzji nr 4/Dpz/2024 z dnia 4 marca 2024 r. o nałożeniu kary na TVN SA, w sposób arbitralny wykorzystywał swoje kompetencje penalne określone w art. 18 URT, nakładając kary na niezależne media: nadawców programów „TVN” i „TVN24” (TVN S.A.), „TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne” (Inforadio sp. z.o.o.) oraz „Radio ZET” (Eurozet Radio Sp. z o.o.), co stanowiło naruszenie art. 18 URT oraz art. 2, art. 9, art. 54 ust. 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP;
- 8) w okresie kwiecień – maj 2024 r. w Warszawie zlecił dokonanie egzekucji kar administracyjnych nałożonych na niezależne media: nadawców programów „TVN” i „TVN24” (TVN S.A.), „TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne” (Inforadio sp. z.o.o.) oraz „Radio ZET” (Eurozet Radio Sp. z o.o.) bez oczekiwania na uprawomocnienie się decyzji w tym zakresie, co stanowiło naruszenie art. 130 § 1 i 2 KPA oraz art. 7 Konstytucji RP;
- 9) w okresie październik 2022 r. - kwiecień 2024 r. w Warszawie prowadząc postępowania w sprawie udzielenia koncesji i wykonując swoje kompetencje penalne określone w art. 18 URT w jednoznaczny sposób dyskryminował niezależne media, okazując daleko idącą przychylność wobec mediów powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy lub przychylnych wobec niego, co stanowiło naruszenie art. 8 KPA oraz art. 2, art. 9, art. 32, art. 54 ust. 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP;
- 10) w okresie styczeń 2023 r. – pierwszy kwartał 2024 r. w Warszawie nie przeprowadził badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 3 w związku z art. 18 i art. 20

ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej³ (dalej: ustawa o statystyce publicznej) oraz art. 7 Konstytucji RP;

- 11) w okresie styczeń 2023 r. – pierwszy kwartał 2024 r. w Warszawie środki publiczne z budżetu KRRiT przeznaczone na realizację badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej wykorzystał w celu pozyskania wyników badań przeprowadzanych przez podmioty prywatne, co stanowiło naruszenie art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ (dalej: ustawa o finansach publicznych) i art. 7 Konstytucji RP.

5. Pismem z dnia 26 września 2024 r. Przewodniczący Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej doręczył odpis osobie objętej wstępnym wnioskiem i zgodnie z treścią art. 8 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu pouczył o prawie do złożenia pisemnych wyjaśnień w terminie 30 dni od dnia otrzymania wstępnego wniosku oraz o innych uprawnieniach przysługujących tej osobie w postępowaniu przed Komisją, w tym prawie do złożenia wniosków dowodowych i ustanowienia obrońców. Odpis wstępnego wniosku doręczono skutecznie.

6. Osoba objęta wstępnym wnioskiem wyznaczyła obrońców w osobach adw. Michała Zuchmantowicza oraz adw. dr. Karola Pachnika. Adw. Michał Zuchmantowicz pismem z dnia 30 października 2024 r. przedstawił stanowisko osoby objętej wstępnym wnioskiem, w którym uznał wszystkie stawiane zarzuty za bezzasadne.

II

Informacja o przeprowadzonym postępowaniu i zebranych dowodach

W toku postępowania Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej zgromadziła następujące dowody:

1. **Z wyjaśnień Macieja Świrskiego** – osoby objętej wnioskiem wstępnym – na posiedzeniu Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej w dniu 19 lutego 2025 r. (dowód nr 1).
2. **Z zeznań świadków:**

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1799.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270.

- 1) Daniela Gorgosza, likwidatora TVP S.A., przesłuchanego w dniu 3 grudnia 2024 r. (dowód nr 2),
- 2) Pawła Majchera, likwidatora Polskiego Radia S.A., przesłuchanego w dniu 17 grudnia 2024 r. (dowód nr 3),
- 3) Tadeusza Kowalskiego, członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanego w dniu 17 grudnia 2024 r. (dowód nr 4),
- 4) Justyny Reisner, pracownika Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 14 stycznia 2025 r. (dowód nr 5),
- 5) Eweliny Kosałki-Passia, likwidatora Radia Katowice S.A., przesłuchanej w dniu 21 stycznia 2025 r. (dowód nr 6),
- 6) Pawła Gągorowskiego, likwidatora Radia Kielce S.A., przesłuchanego w dniu 21 stycznia 2025 r. (dowód nr 7),
- 7) Mariusza Marcina Pulita, likwidatora Radia Kraków S.A., przesłuchanego w dniu 21 stycznia 2025 r. (dowód nr 8),
- 8) Mirosława Kasprzaka, likwidatora Radia Lublin S.A., przesłuchanego w dniu 21 stycznia 2025 r. (dowód nr 9),
- 9) Krzysztofa Łodzińskiego, likwidatora Radia Gdańsk S.A., przesłuchanego w dniu 21 stycznia 2025 r. (dowód nr 10),
- 10) Ewy Szejner, dyrektor Krajowego Instytutu Mediów, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 11),
- 11) Agnieszki Glapiak, członkini Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 12),
- 12) Hanny Karp, członkini Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 13),
- 13) Marzeny Paczuskiej, członkini Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 14),
- 14) Marcina Zarzeckiego, członka rady nadzorczej Radia Poznań S.A., przesłuchanego w dniu 11 marca 2025 r. (dowód nr 15),
- 15) Karola Drausa, członka rady nadzorczej Radia Rzeszów S.A., przesłuchanego w dniu 11 marca 2025 r. (dowód nr 16),

- 16) Joanny Dadas, członkini rady nadzorczej Radia Wrocław S.A., przesłuchanej w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 17),
- 17) Katarzyny Doszczak-Fuławki, członkini rady nadzorczej Radia Wrocław S.A., przesłuchanej w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 18),
- 18) Miłosza Materniaka, członka rady nadzorczej Radia Wrocław S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 19),
- 19) Leszka Burakowskiego, członka rady nadzorczej Radia Lublin S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 20),
- 20) Marcina Tarachy, członka rady nadzorczej Radia Lublin S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 21),
- 21) Karola Zgódki, członka rady nadzorczej Radia Lublin S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 22),
- 22) Jakuba Roszkowskiego, członka rady nadzorczej Radia dla Ciebie, przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 23),
- 23) Marka Pietrzaka, członka rady nadzorczej Radia dla Ciebie, przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 24),
- 24) Marka Kieszczyńskiego, członka rady nadzorczej Radia dla Ciebie, przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 25),
- 25) Mariusza Bartkowicza, członka rady nadzorczej Radia Olsztyn S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 26),
- 26) Ryszarda Stryjskiego, członka rady nadzorczej Radia Poznań S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 27),
- 27) Michała Króla, członka rady nadzorczej Radia Poznań S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 28),
- 28) Marcina Poczobutta, członka rady nadzorczej Radia Olsztyn S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 29),
- 29) Artura Grygiela, członka rady nadzorczej Radia Zielona Góra S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 30),
- 30) Jana Pasierbowicza, członka rady nadzorczej Radia Zielona Góra S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 31),

- 31) Jarosława Czuby, członka rady nadzorczej Radia Zielona Góra S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 32),
- 32) Janusza Karpa, członka rady nadzorczej Radia Szczecin S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 33),
- 33) Janusza Jagielskiego, członka rady nadzorczej Radia Szczecin S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 34),
- 34) Jolanty Kuligowskiej-Roszak, członkini rady nadzorczej Radia Szczecin S.A., przesłuchanej w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 35),
- 35) Ryszarda Krycha, członka rady nadzorczej Radia Łódź S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 36),
- 36) Dominika Hamrina, członka rady nadzorczej Radia Łódź S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 37),
- 37) Kacpra Sakowicza, członka rady nadzorczej Radia Łódź S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 38),
- 38) Anny Borówko, członkini rady nadzorczej Radia Kraków S.A., przesłuchanej w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 39),
- 39) Katarzyny Falkowskiej-Gołębiewskiej, członkini rady nadzorczej Radia Kraków S.A., przesłuchanej w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 40),
- 40) Pawła Pacholą, członka rady nadzorczej Radia Kraków S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 41),
- 41) Leszka Turalskiego, członka rady nadzorczej Radia Koszalin S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 42),
- 42) Pawła Drewicza, członka rady nadzorczej Radia Koszalin S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 43),
- 43) Marcina Józefowicza, członka rady nadzorczej Radia Rzeszów S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 44),
- 44) Tadeusza Żmudy, członka rady nadzorczej Radia Kielce S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 45),
- 45) Zbigniewa Dudy, członka rady nadzorczej Radia Kielce S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 46),

- 46) Mateusza Powązki, członka rady nadzorczej Radia Kielce S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 47),
- 47) Alfreda Pyrka, członka rady nadzorczej Radia Katowice S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 48),
- 48) Jana Kowalskiego, członka rady nadzorczej Radia Katowice S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 49),
- 49) Piotra Gierszewskiego, członka rady nadzorczej Radia Gdańsk S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 50),
- 50) Grzegorza Bonka, członka rady nadzorczej Radia Gdańsk S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 51),
- 51) Macieja Marcza, członka rady nadzorczej Polskiego Radia Pomorza i Kujaw S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 52),
- 52) Anny Gorzkiej-Augustynowicz, członkini rady nadzorczej Polskiego Radia Pomorza i Kujaw S.A., przesłuchanej w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 53),
- 53) Tomasza Wiśniewskiego, członka rady nadzorczej Polskiego Radia Pomorza i Kujaw S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 54),
- 54) Jana Orłowskiego, członka rady nadzorczej Radia Białystok S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 55),
- 55) Marka Bobla, członka rady nadzorczej Radia Białystok S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 56),
- 56) Romualda Łanczkowskiego, członka rady nadzorczej Radia Białystok S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 57),
- 57) Jacka Barskiego, członka rady nadzorczej Radia Rzeszów S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 58),
- 58) Michała Pajaka, członka rady nadzorczej Radia Opole S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 59),
- 59) Patryka Juhre, pracownika Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 60),
- 60) Katarzyny Furman, pracownika Krajowego Instytutu Mediów, przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 61),

- 61) Łukasza Bielaka, pracownika Netia S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 62),
- 62) Lidii Zamęckiej, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 63),
- 63) Beaty Irackiej, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 64),
- 64) Dariusza Działkowskiego, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 65),
- 65) Izabeli Małkowicz-Warchoł, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 66),
- 66) Michała Strzeleckiego, pracownika P4 Sp. z o.o., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 67),
- 67) Jana Pilewskiego, pracownika P4 Sp. z o.o., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 68),
- 68) Piotra Pietrasza, członka rady nadzorczej Radia Katowice S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 69),
- 69) Honoraty Zachwatowicz, pracownika P4 Sp. z o.o., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 70),
- 70) Piotra Głogowskiego, członka rady nadzorczej Radia Gdańsk S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 71),
- 71) Alicji Koszeli, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 72),
- 72) Katarzyny Sobczak, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 73),
- 73) Romy Grądział, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 74),
- 74) Pawła Górnego, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 75),
- 75) Pawła Szymankiewicza, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 76),

- 76) Magdaleny Orczykowskiej, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 77),
- 77) Tomasza Piorunowskiego, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 78),
- 78) Andrzeja Dulki, dyrektora Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 79),
- 79) Bartłomieja Sienkiewicza, posła do Parlamentu Europejskiego, byłego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 80),
- 80) Zbigniewa Żujewskiego, członka rady nadzorczej Radia Olsztyn S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 81),
- 81) Wojciecha Olszówki, pracownika Canal+ Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 82),
- 82) Dariusza Kazberuka, pracownika Canal+ Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 83),
- 83) Jacka Kobierzyckiego, członka zarządu TOYA Sp. z o.o., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 84),
- 84) Tymoteusza Biłyka, prezesa zarządu Korbank S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 85),
- 85) Małgorzaty Krajewskiej, pracownika Orange Polska S.A., przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 86),
- 86) Andrzeja Mikuckiego, pracownika Orange Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 87),
- 87) Leszka Klimczaka, pracownika Orange Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 88),
- 88) Moniki Krasińskiej, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 89),
- 89) Michała Bałdygi, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 90),
- 90) Anny Korzeckiej, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 91),

- 91) Weroniki Kowalik, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 92),
- 92) Tomasza Głuszczyka, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 93),
- 93) Przemysława Kmiotka, wiceprezesa zarządu ATM Grupa S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 94).

3. Z następujących dokumentów:

- 1) Uchwały KRRiT nr 194/2023 z dnia 13 września 2023 r.;
- 2) Harmonogramu wypłat z dnia 18 października 2023 r.;
- 3) Uchwały KRRiT nr 8/2024 z dnia 10 stycznia 2024 r.;
- 4) Zmodyfikowanego harmonogramu terminów przekazywania w 2024 r. wpływów z opłat abonamentowych dla spółki Telewizja Polska S.A. (pismo Macieja Świrskiego do TVP z dnia 8 lutego 2024 r.; DMP.91.7.2024);
- 5) Zmodyfikowanego harmonogramu terminów przekazywania w 2024 r. wpływów z opłat abonamentowych dla spółki Polskie Radio S.A. (pismo Macieja Świrskiego z dnia 8 lutego 2024 r.; DMP.91.8.2024);
- 6) Uchwały KRRiT nr 40/2024 z dnia 7 lutego 2024 r.;
- 7) Pism Macieja Świrskiego do Telewizji Polskiej S.A. z dnia 13 lutego 2024 r. (DMP.91.28.2024), 20 marca 2024 r. (DMP.91.51.2024) i 16 kwietnia 2024 r. (DMP.91.74.2024) w sprawie przekazania środków z opłat abonamentowych do depozytu sądowego;
- 8) Wezwania do przekazania należnych wpływów z opłat abonamentowych skierowanego do Macieja Świrskiego przez Daniela Gorgosza z dnia 24 stycznia 2024 r.; przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 5 lutego 2024 r. i ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 9 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-26/2024(131));
- 9) Pism Macieja Świrskiego do Polskiego Radia S.A. z dnia 13 lutego 2024 r. (DMP.91.29.2024), 20 marca (DMP.91.52.2024) i 16 kwietnia 2024 r. (DMP.91.75.2024);
- 10) Ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty skierowanego przez Pawła Majchera do Macieja Świrskiego z dnia 12 kwietnia 2024 r. (LPM-826/2024);
- 11) Pisma Macieja Świrskiego do Telewizji Polskiej S.A. z 12 lutego 2024 r. (DMP.91.2.3.2024);

- 12) Pism Macieja Świrskiego do spółek mediów publicznych z: 19 stycznia 2024 r. (DMP.91.2.2024), 22 stycznia 2024 r. (DMP.91.2.1.2024), 23 stycznia 2024 r. (DMP.071.10.2024), 8 lutego 2024 r. (DMP.071.13.2024), 8 lutego 2024 r. (DMP.071.14.2024), 12 lutego 2024 r. (DMP.91.6.26.2024), 14 lutego 2024 r. (DMP.91.47.2024), 22 lutego 2024 r. (DMP.316.4.2024), 5 kwietnia 2024 r. (DMP.91.71.2024), 12 kwietnia 2024 r. (DMP.316.5.2024), 18 kwietnia 2024 r. (DMP.316.6.2024);
- 13) Pism Daniela Gorgosza do Macieja Świrskiego z: 13 lutego 2024 r., 22 lutego 2024 r. (TVP-BSK-LS/072-32/2024(340)), 7 marca 2024 r., 15 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-40/2024), 23 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-57/2024(148));
- 14) Pism Pawła Majchera do Macieja Świrskiego z: 5 lutego 2024 r. (LPM-301/2024), 12 lutego 2024 r. (LPM-352/2024 i LPM-353/2024), 15 lutego 2024 r. (LPM-371/2024), 19 lutego 2024 r. (LPM-391/2024), 23 lutego 2024 r. (LPM-468/2024), 15 kwietnia 2024 r. (LPM-827/2024) i 23 kwietnia 2024 r. (LPM-936/2024);
- 15) Protokołów posiedzeń KRRiT z okresu 10 października 2022 r. – 6 kwietnia 2024 r.;
- 16) Raportów KRRiT: „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w I kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w II kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w III kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w IV kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w 2023 r.” oraz właściwego raportu za I kwartał 2024 r. (niepublikowany);
- 17) Materiałów medialnych: Kamila Ceran, „Czy KRRiT szuka pretekstu do nieodnowienia koncesji Radia TOK FM? Oświadczenie redaktor naczelnej”, Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne, 8 maja 2023 r.; Piotr Pacewicz, „Świrski ukarał TOK FM. 80 tys. zł za naruszenie godności Roszkowskiego, PiS i Żydów [DOKUMENTY]”, OKO.press, 8 maja 2023 r.; Wywiad Polityczny, rozmowa Karoliny Lewickiej z prof. Tadeuszem Kowalskim, „Nieprawda, że wszystkie podmioty są traktowane tak samo przez KRRiT”, Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne, 14 czerwca 2023 r.; Agnieszka Kublik, „KRRiT odpowiada na skargę «Wyborczej». Marsz 4 czerwca? To TVP go pokazała rzetelnie”, „Gazeta Wyborcza”, 23 października 2023 r.; „Nowe szczegóły skandalu TVP. Nie będzie kary za «przypadkowego przechodnia»”, Onet, 26 października 2023 r.; „Jest decyzja w sprawie koncesji dla TVN. Stacja czekała blisko rok”, „Rzeczpospolita”, 9 listopada 2023 r.; Michał Niedbalski, Rafał Wójcik, „TVN z koncesją. Uchwała

KRRiT przeszła jednogłośnie”, „Gazeta Wyborcza”, 9 listopada 2023 r.; „KRRiT przedłuży koncesję naziemną TVN. «Pięć głosów za», WirtualneMedia.pl, 10 listopada 2023 r.; „KRRiT nie nałoży kary na Radio Szczecin. Decyzja w sprawie syna posłanki Magdaleny Filiks”, „Rzeczpospolita”, 19 stycznia 2024 r.; „Rok bez decyzji szefa KRRiT ws. «Siły kłamstwa» TVN. Kowalski: Nie można już nałożyć kary finansowej”, WirtualneMedia.pl, 19 stycznia 2024 r., Maciej Kozielski, „Świrski znów uderza w Tok FM wysoką karą. «Świrski uważa się za jednoosobowy sąd», Press, 25 stycznia 2024 r.; „KRRiT nie przedłużyła koncesji TVN Style. Wykryła odchylenia od norm programowych”, Press, 22 lutego 2024 r.; Agnieszka Kublik, „Sąd nie zgadza się na depozyt. Świrski chciał w nim zamrozić pieniądze dla mediów”, „Gazeta Wyborcza”, 1 marca 2024 r.; „Maciej Świrski znów ukarał TVN24. Za wulgaryzm sprzed 11 miesięcy”, WirtualneMedia.pl, 10 kwietnia 2024 r.; „Pietrzak mówił o barakach Auschwitz dla migrantów. Świrski: Wolność słowa, miał prawo”, „Rzeczpospolita”, 15 kwietnia 2024 r.; „Skarbówka ściągnęła z TVN wysoką karę KRRiT za reportaż o Karolu Wojtyle”, „Rzeczpospolita”, 17 kwietnia 2024 r.; „TVN wygrał w sądzie z szefem KRRiT. Nie zapłaci za wpadkę reklamową w «Faktach»”, WirtualneMedia.pl, 18 kwietnia 2024 r.; „Jest decyzja szefa KRRiT w sprawie kary dla Radia ZET”, TVN24, 30 kwietnia 2024 r.; „Sądowa porażka szefa KRRiT ws. wstrzymania wypłat z abonamentu RTV”, „Rzeczpospolita”, 5 maja 2024 r.;

18) Pisma Pawła Gągorowskiego, likwidatora Radia Kielce S.A. w likwidacji, z dnia 27 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami (korespondencja między Radiem Kielce S.A. w likwidacji a KRRiT) – załącznik nr 15 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

19) Pisma Krzysztofa Łodzińskiego, likwidatora Radia Gdańsk S.A. w likwidacji, z dnia 28 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami – załącznik nr 16 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

20) Pisma Mariusza Marcina Pulita, likwidatora Radia Kraków S.A. w likwidacji, z dnia 29 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami – załącznik nr 17 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

21) Pisma Mirosława Kasprzaka, likwidatora Radia Lubin S.A. w likwidacji, z dnia 29 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami – załącznik nr 18a do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

22) Pisma Eweliny Koszałki-Passia, likwidatorki Radia Katowice S.A. w likwidacji, z dnia 3 lutego 2025 r. wraz ze wszystkim załącznikami – załącznik nr 19 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

23) Pisma Prokuratora Generalnego z dnia 27 stycznia 2025 r. (sygn. akt 1001-2.Ko.4129.2024) wraz z załącznikami (realizacja § 1 pkt 2 i 3 uchwały nr 6 z dnia 20 listopada 2024 r. Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej);

23) Pisma Prokuratora Generalnego z dnia 21 stycznia 2025 r. (sygn. akt 1001-2.Ko.4129.2024) wraz z załącznikami (realizacja § 1 pkt 1 uchwały nr 6 z dnia 20 listopada 2024 r. Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej).

Wyżej wymienione dokumenty są do wglądu w sekretariacie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej.

III

Wniosek Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej

1. Zgodnie z art. 11 ustawy o Trybunale Stanu podstawowym obowiązkiem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej jest sporządzenie sprawozdania z prac nad każdą przekazaną jej sprawą wraz z wnioskiem o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu lub o umorzenie postępowania w sprawie.

Na podstawie zebranego w trakcie postępowania materiału dowodowego Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej uznaje, że **Maciej Sergiusz Świrski**, urodzony 29 lipca 1962 r. w Warszawie, posiadający obywatelstwo polskie, wykształcenie wyższe, żonaty, syn Tadeusza i Zofii (adresy do korespondencji w załączniku nr 1):

- 1) 10 stycznia 2024 r. w Warszawie uczestniczył w podjęciu uchwały KRRiT nr 8/2024, dokonującej bezpodstawnego przesunięcia terminu przekazania środków z opłat

abonamentowych dla jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenie art. 6 ust. 2 i art. 8 ust. 1–3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych, art. 9 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, art. 10 i art. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:

- 2) 7 lutego 2024 r. w Warszawie uczestniczył w podjęciu uchwały KRRiT nr 40/2024, upoważniającej Przewodniczącą KRRiT do stworzenia nowego harmonogramu wypłat środków z wpływów z opłat abonamentowych i przewidującej, że do czasu prawomocnego stwierdzenia przez sąd rozwiązania każdej spółki będącej jednostką publicznej radiofonii i telewizji, rozpoczęcia procesu jej likwidacji oraz związanego z tym sposobu reprezentacji spółki wypłata środków ma być kierowana do depozytu sądowego, co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 4 i art. 31b ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, art. 1 i art. 8 ust. 1–3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych, art. 10 i art. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:
- 3) w okresie luty–kwiecień 2024 r. w Warszawie w wykonaniu uchwały KRRiT nr 40/2024 nie przekazywał środków z opłat abonamentowych do uprawnionych do nich jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych, art. 31 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz art. 7 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:
- 4) w okresie styczeń–kwiecień 2024 r. w Warszawie kierował do jednostek publicznej radiofonii i telewizji żądania przekazania informacji poza granicami jego kompetencji kontrolnych, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 i art. 31b w zw. z art. 22 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz art. 7 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:

- 5) 25 marca 2024 r. w Warszawie nałożył karę na likwidatora spółki Telewizja Polska S.A. za nieudzielenie informacji na żądanie sformułowane poza granicami jego kompetencji kontrolnych, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 w zw. z art. 22 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz art. 7 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:
- 6) w okresie październik 2022 r. – kwiecień 2024 r. w Warszawie jako organ właściwy do prowadzenia postępowania koncesyjnego odpowiadał za nieuzasadnioną przewlekłość postępowań w sprawie przedłużenia koncesji dla niezależnych mediów: programów spółki TVN S.A.: TVN, TVN INTERNATIONAL, TVN TURBO i TVN STYLE oraz programu spółki Inforadio Sp. z o.o. Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne, co stanowiło naruszenie art. 8 i art. 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, a także art. 2 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:
- 7) w okresie październik 2022 r. – kwiecień 2024 r. w Warszawie, wydając decyzje administracyjne o nałożeniu kar na prywatnych nadawców w postaci decyzji nr 6/DPz/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. o nałożeniu kary na Inforadio Sp. z o.o., decyzji nr 8/DPz/2023 z dnia 11 sierpnia 2023 r. o nałożeniu kary na Eurozet Radio Sp. z o.o. oraz decyzji nr 4/Dpz/2024 z dnia 4 marca 2024 r. o nałożeniu kary na TVN SA, w sposób arbitralny wykorzystywał swoje kompetencje penalne określone w art. 18 URT, nakładając kary na niezależne media: nadawców programów TVN i TVN24 (TVN S.A.), Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne (Inforadio Sp. z o.o.) oraz Radio ZET (Eurozet Radio Sp. z o.o.), co stanowiło naruszenie art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz art. 2, art. 9, art. 54 ust. 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:
- 8) w okresie kwiecień–maj 2024 r. w Warszawie zlecił dokonanie egzekucji kar administracyjnych nałożonych na niezależne media: nadawców programów TVN i TVN24 (TVN S.A.), Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne (Inforadio Sp. z o.o.) oraz Radio ZET (Eurozet Radio Sp. z o.o.) bez oczekiwania na uprawomocnienie się decyzji w tym zakresie, co stanowiło naruszenie art. 130 § 1 i 2 ustawy z dnia 14

czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego oraz art. 7 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:

- 9) w okresie październik 2022 r. – kwiecień 2024 r. w Warszawie, prowadząc postępowania w sprawie udzielenia koncesji i wykonując swoje kompetencje penalne określone w art. 18 URT, w jednoznaczny sposób dyskryminował niezależne media, okazując daleko idącą przychylność wobec mediów powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy lub przychylnych wobec niego, co stanowiło naruszenie art. 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego oraz art. 2, art. 9, art. 32, art. 54 ust. 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu:
- 10) w okresie styczeń 2023 r. – I kwartał 2024 r. w Warszawie środki publiczne z budżetu KRRiT przeznaczone na realizację badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej wykorzystał w celu pozyskania wyników badań przeprowadzanych przez podmioty prywatne, co stanowiło naruszenie art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i art. 7 Konstytucji RP – w związku z czym Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu.

2. Lista osób podlegających wezwaniu na rozprawę – Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej, działając na podstawie art. 333 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego⁵ (dalej: KPK) w zw. z art. 9g ust. 3 ustawy o Trybunale Stanu, wnosi o wezwanie na rozprawę następujących osób, w oparciu o dane adresowe opisane w załączniku nr 2:

- 1) Macieja Świrskiego – osoba objęta wnioskiem,
- 2) adwokata Michała Zuchmantowicza – obrońca,
- 3) adwokata dra Karola Pachnika – obrońca,

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 37.

świadków:

- 4) Daniela Gorgosza, likwidatora TVP S.A.,
- 5) Pawła Majchera, likwidatora Polskiego Radia S.A.,
- 6) Eweliny Kosałki-Passia, likwidatora Radia Katowice S.A.,
- 7) Pawła Gągorowskiego, likwidatora Radia Kielce S.A.,
- 8) Mariusza Marcina Pulita, likwidatora Radia Kraków S.A.,
- 9) Mirosława Kasprzaka, likwidatora Radia Lublin S.A.,
- 10) Krzysztofa Łodzińskiego, likwidatora Radia Gdańsk S.A.

– wszystkich na okoliczność nieprzekazywania przez Przewodniczącego KRRiT abonamentu radiowo-telewizyjnego dla publicznych spółek radiowych i telewizyjnych, złożenia ich w depozycie sądowym przez Przewodniczącego KRRiT, a także kierowania przez Przewodniczącego KRRiT do jednostek publicznej radiofonii i telewizji żądania przekazania informacji poza granicami jego kompetencji kontrolnych oraz nałożenia kary finansowej na likwidatora Telewizji Polskiej S.A. za nieudzielenie informacji na żądanie sformułowane poza granicami jego kompetencji kontrolnych, modyfikacji harmonogramu przekazywania wpływów z opłat abonamentowych na 2024 r. dla jednostek publicznej radiofonii i telewizji;

- 11) Tadeusza Kowalskiego, członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji,

– na okoliczność podjęcia uchwał KRRiT nr 8/2024 oraz nr 40/2024 i późniejszej ich zmiany, a także na okoliczność nieuzasadnionej przewlekłości postępowań w sprawie przedłużenia koncesji dla niezależnych mediów oraz nieuzasadnionej przychylności dla mediów związanych z obozem Zjednoczonej Prawicy, odrzucania wniosków w sprawie zajęcia się na posiedzeniach kwestią przedłużenia koncesji dla programów TVN, TVN INTERNATIONAL, TVN TURBO, TVN STYLE i Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne oraz inicjatywy i roli Przewodniczącego KRRiT w blokowaniu tych postępowań, okoliczność nieuzasadnionego przedłużania procesu rekonesyjnego programów TVN, TVN INTERNATIONAL, TVN TURBO, TVN STYLE i Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne przy jednoczesnym sprawnym prowadzeniu postępowań w sprawie mediów powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy lub jej

przychylnych; nakładania kar w sposób jednoosobowy i na podstawie kryterium politycznego przez Przewodniczącego KRRiT.

3. **Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej**, na podstawie art. 333 § 2 KPK w zw. z art. 9g ust. 3 ustawy o Trybunale Stanu, **wnosi o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań następujących świadków:**

- 1) Agnieszki Głapiak, członkini Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 12),
- 2) Hanny Karp, członkini Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 13),
- 3) Marzeny Paczuskiej, członkini Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 14),
- 4) Justyny Reisner, pracownika Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanej w dniu 14 stycznia 2025 r. (dowód nr 5),
- 5) Ewy Szejner, dyrektor Krajowego Instytutu Mediów, przesłuchanej w dniu 4 lutego 2025 r. (dowód nr 11),
- 6) Marcina Zarzeckiego, członka rady nadzorczej Radia Poznań S.A., przesłuchanego w dniu 11 marca 2025 r. (dowód nr 15),
- 7) Karola Drausa, członka rady nadzorczej Radia Rzeszów S.A., przesłuchanego w dniu 11 marca 2025 r. (dowód nr 16),
- 8) Joanny Dadas, członkini rady nadzorczej Radia Wrocław S.A., przesłuchanej w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 17),
- 9) Katarzyny Doszczak-Fuławki, członkini rady nadzorczej Radia Wrocław S.A., przesłuchanej w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 18),
- 10) Miłosza Materniaka, członka rady nadzorczej Radia Wrocław S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 19),
- 11) Leszka Burakowskiego, członka rady nadzorczej Radia Lublin S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 20),
- 12) Marcina Tarachy, członka rady nadzorczej Radia Lublin S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 21),
- 13) Karola Zgódki, członka rady nadzorczej Radia Lublin S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 22),

- 14) Jakuba Roszkowskiego, członka rady nadzorczej Radia dla Ciebie, przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 23),
- 15) Marka Pietrzaka, członka rady nadzorczej Radia dla Ciebie, przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 24),
- 16) Marka Kieszczyńskiego, członka rady nadzorczej Radia dla Ciebie, przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 25),
- 17) Mariusza Bartkowicza, członka rady nadzorczej Radia Olsztyn S.A., przesłuchanego w dniu 12 marca 2025 r. (dowód nr 26),
- 18) Ryszarda Stryjskiego, członka rady nadzorczej Radia Poznań S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 27),
- 19) Michała Króla, członka rady nadzorczej Radia Poznań S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 28),
- 20) Marcina Poczubutta, członka rady nadzorczej Radia Olsztyn S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 29),
- 21) Artura Grygiela, członka rady nadzorczej Radia Zielona Góra S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 30),
- 22) Jana Pasierbowicza, członka rady nadzorczej Radia Zielona Góra S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 31),
- 23) Jarosława Czuby, członka rady nadzorczej Radia Zielona Góra S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 32),
- 24) Janusza Karpa, członka rady nadzorczej Radia Szczecin S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 33),
- 25) Janusza Jagielskiego, członka rady nadzorczej Radia Szczecin S.A., przesłuchanego w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 34),
- 26) Jolanty Kuligowskiej-Roszak, członkini rady nadzorczej Radia Szczecin S.A., przesłuchanej w dniu 13 marca 2025 r. (dowód nr 35),
- 27) Ryszarda Krycha, członka rady nadzorczej Radia Łódź S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 36),
- 28) Dominika Hamrina, członka rady nadzorczej Radia Łódź S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 37),
- 29) Kacpra Sakowicza, członka rady nadzorczej Radia Łódź S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 38),
- 30) Anny Borówko, członkini rady nadzorczej Radia Kraków S.A., przesłuchanej w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 39),

- 31) Katarzyny Falkowskiej-Gołębiewskiej, członkini rady nadzorczej Radia Kraków S.A., przesłuchanej w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 40),
- 32) Pawła Pacholę, członka rady nadzorczej Radia Kraków S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 41),
- 33) Leszka Turalskiego, członka rady nadzorczej Radia Koszalin S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 42),
- 34) Pawła Drewicza, członka rady nadzorczej Radia Koszalin S.A., przesłuchanego w dniu 14 marca 2025 r. (dowód nr 43),
- 35) Marcina Józefowicza, członka rady nadzorczej Radia Rzeszów S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 44),
- 36) Tadeusza Żmudy, członka rady nadzorczej Radia Kielce S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 45),
- 37) Zbigniewa Dudy, członka rady nadzorczej Radia Kielce S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 46),
- 38) Mateusza Powązki, członka rady nadzorczej Radia Kielce S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 47),
- 39) Alfreda Pyrka, członka rady nadzorczej Radia Katowice S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 48),
- 40) Jana Kowalskiego, członka rady nadzorczej Radia Katowice S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 49),
- 41) Piotra Gierszewskiego, członka rady nadzorczej Radia Gdańsk S.A., przesłuchanego w dniu 18 marca 2025 r. (dowód nr 50),
- 42) Grzegorza Bonka, członka rady nadzorczej Radia Gdańsk S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 51),
- 43) Macieja Marczaka, członka rady nadzorczej Polskiego Radia Pomorza i Kujaw S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 52),
- 44) Anny Gorzkiej-Augustynowicz, członkini rady nadzorczej Polskiego Radia Pomorza i Kujaw S.A., przesłuchanej w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 53),
- 45) Tomasza Wiśniewskiego, członka rady nadzorczej Polskiego Radia Pomorza i Kujaw S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 54),
- 46) Jana Orłowskiego, członka rady nadzorczej Radia Białystok S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 55),
- 47) Marka Bobła, członka rady nadzorczej Radia Białystok S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 56),

- 48) Romualda Łanczkowskiego, członka rady nadzorczej Radia Białystok S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 57),
- 49) Jacka Barskiego, członka rady nadzorczej Radia Rzeszów S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 58),
- 50) Michała Pajaka, członka rady nadzorczej Radia Opole S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 59),
- 51) Patryka Juhre, pracownika Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 60),
- 52) Katarzyny Furman, pracownika Krajowego Instytutu Mediów, przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 61),
- 53) Łukasza Bielaka, pracownika Netia S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 62),
- 54) Lidii Zamęckiej, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 63),
- 55) Beaty Irackiej, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 64),
- 56) Dariusza Działkowskiego, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 65),
- 57) Izabeli Małkowicz-Warchoł, pracownika Cyfrowego Polsatu S.A., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 66),
- 58) Michała Strzeleckiego, pracownika P4 Sp. z o.o., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 67),
- 59) Jana Pilewskiego, pracownika P4 Sp. z o.o., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 68),
- 60) Piotra Pietrasza, członka rady nadzorczej Radia Katowice S.A., przesłuchanego w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 69),
- 61) Honoraty Zachwatowicz, pracownika P4 Sp. z o.o., przesłuchanej w dniu 26 marca 2025 r. (dowód nr 70),
- 62) Piotra Głogowskiego, członka rady nadzorczej Radia Gdańsk S.A., przesłuchanego w dniu 21 marca 2025 r. (dowód nr 71),
- 63) Alicji Koszeli, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 72),
- 64) Katarzyny Sobczak, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 73),

- 65) Romy Grądział, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 74),
- 66) Pawła Górnego, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 75),
- 67) Pawła Szymankiewicza, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 76),
- 68) Magdaleny Orczykowskiej, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanej w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 77),
- 69) Tomasza Piorunowskiego, pracownika Głównego Urzędu Statystycznego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 78),
- 70) Andrzeja Dulki, dyrektora Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 79),
- 71) Bartłomieja Sienkiewicza, posła do Parlamentu Europejskiego, byłego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przesłuchanego w dniu 28 marca 2025 r. (dowód nr 80),
- 72) Zbigniewa Żujewskiego, członka rady nadzorczej Radia Olsztyn S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 81),
- 73) Wojciecha Olszówki, pracownika Canal+ Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 82),
- 74) Dariusza Kazberuka, pracownika Canal+ Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 83),
- 75) Jacka Kobierzyckiego, członka zarządu TOYA Sp. z o.o., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 84),
- 76) Tymoteusza Biłyka, prezesa zarządu Korbank S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 85),
- 77) Małgorzaty Krajewskiej, pracownika Orange Polska S.A., przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 86),
- 78) Andrzeja Mikuckiego, pracownika Orange Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 87),
- 79) Leszka Klimczaka, pracownika Orange Polska S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 88),
- 80) Moniki Krasieńskiej, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 89),
- 81) Michała Bałdygi, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 90),

- 82) Anny Korzeckiej, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 91),
- 83) Weroniki Kowalik, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanej w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 92),
- 84) Tomasza Głuszczyka, pracownika Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 93),
- 85) Przemysława Kmiotka, wiceprezesa zarządu ATM Grupa S.A., przesłuchanego w dniu 11 kwietnia 2025 r. (dowód nr 94).

4. Wykaz innych dowodów do przeprowadzenia na rozprawie – na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 KPK w zw. z art. 9g ust. 3 ustawy o Trybunale Stanu Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wnosi o przeprowadzenie dowodów z dokumentów w postaci:

- 1) Uchwały KRRiT nr 194/2023 z dnia 13 września 2023 r.;
- 2) Harmonogramu wypłat z dnia 18 października 2023 r.;
- 3) Uchwały KRRiT nr 8/2024 z dnia 10 stycznia 2024 r.;
- 4) Zmodyfikowanego harmonogramu terminów przekazywania w 2024 r. wpływów z opłat abonamentowych dla spółki Telewizja Polska S.A. (pismo Macieja Świrskiego do TVP z dnia 8 lutego 2024 r. (DMP.91.7.2024));
- 5) Zmodyfikowanego harmonogramu terminów przekazywania w 2024 r. wpływów z opłat abonamentowych dla spółki Polskie Radio S.A. (pismo Macieja Świrskiego z dnia 8 lutego 2024 r. (DMP.91.8.2024));
- 6) Uchwały KRRiT nr 40/2024 z dnia 7 lutego 2024 r.;
- 7) Pism Macieja Świrskiego do Telewizji Polskiej S.A. z dnia 13 lutego 2024 r. (DMP.91.28.2024), 20 marca 2024 r. (DMP.91.51.2024) i 16 kwietnia 2024 r. (DMP.91.74.2024) w sprawie przekazania środków z opłat abonamentowych do depozytu sądowego;
- 8) Wezwania do przekazania należnych wpływów z opłat abonamentowych skierowanego do Macieja Świrskiego przez Daniela Gorgosza z dnia 24 stycznia 2024 r.; przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 5 lutego 2024 r. i ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 9 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-26/2024(131));
- 9) Pism Macieja Świrskiego do Polskiego Radia S.A. z dnia 13 lutego 2024 r. (DMP.91.29.2024), 20 marca (DMP.91.52.2024) i 16 kwietnia 2024 r. (DMP.91.75.2024);

- 10) Ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty skierowanego przez Pawła Majchera do Macieja Świrskiego z dnia 12 kwietnia 2024 r. (LPM-826/2024);
- 11) Pisma Macieja Świrskiego do Telewizji Polskiej S.A z 12 lutego 2024 r. (DMP.91.2.3.2024);
- 12) Pism Macieja Świrskiego do spółek mediów publicznych z: 19 stycznia 2024 r. (DMP.91.2.2024), 22 stycznia 2024 r. (DMP.91.2.1.2024), 23 stycznia 2024 r. (DMP.071.10.2024), 8 lutego 2024 r. (DMP.071.13.2024), 8 lutego 2024 r. (DMP.071.14.2024), 12 lutego 2024 r. (DMP.91.6.26.2024), 14 lutego 2024 r. (DMP.91.47.2024), 22 lutego 2024 r. (DMP.316.4.2024), 5 kwietnia 2024 r. (DMP.91.71.2024), 12 kwietnia 2024 r. (DMP.316.5.2024), 18 kwietnia 2024 r. (DMP.316.6.2024);
- 13) Pism Daniela Gorgosza do Macieja Świrskiego z: 13 lutego 2024 r., 22 lutego 2024 r. (TVP-BSK-LS/072-32/2024(340)), 7 marca 2024 r., 15 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-40/2024), 23 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-57/2024(148));
- 14) Pism Pawła Majchera do Macieja Świrskiego z: 5 lutego 2024 r. (LPM-301/2024); 12 lutego 2024 r. (LPM-352/2024 i LPM-353/2024), 15 lutego 2024 r. (LPM- 371/2024), 19 lutego 2024 r. (LPM-391/2024), 23 lutego 2024 r. (LPM-468/2024), 15 kwietnia 2024 r. (LPM-827/2024) i 23 kwietnia 2024 r. (LPM-936/2024);
- 15) Protokołów posiedzeń KRRiT z okresu 10 października 2022 r. – 6 kwietnia 2024 r.;
- 16) Raportów KRRiT: „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w I kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w II kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w III kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w IV kwartale 2023 r.”, „Informacja o widowni telewizyjnej w Polsce w 2023 r. oraz właściwego raportu za I kwartał 2024 r.” (niepublikowany);
- 17) Materiałów medialnych: Kamila Ceran, „Czy KRRiT szuka pretekstu do nieodnowienia koncesji Radia TOK FM? Oświadczenie redaktor naczelnej”, Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne, 8 maja 2023 r.; Piotr Pacewicz, „Świrski ukarał TOK FM. 80 tys. zł za naruszenie godności Roszkowskiego, PiS i Żydów [DOKUMENTY]”, OKO.press, 8 maja 2023 r.; Wywiad Polityczny, rozmowa Karoliny Lewickiej z prof. Tadeuszem Kowalskim, „Nieprawda, że wszystkie podmioty są traktowane tak samo przez KRRiT”, Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne, 14 czerwca 2023 r.; Agnieszka Kublik, „KRRiT odpowiada na skargę «Wyborczej». Marsz 4 czerwca? To TVP go pokazała rzetelnie”, „Gazeta Wyborcza”, 23 października 2023 r.; „Nowe szczegóły skandalu TVP. Nie będzie kary za «przypadkowego przechodnia»”, Onet, 26 października 2023 r.; „Jest

decyzja w sprawie koncesji dla TVN. Stacja czekała blisko rok”, „Rzeczpospolita”, 9 listopada 2023 r.; Michał Niedbalski, Rafał Wójcik, „TVN z koncesją. Uchwała KRRiT przeszła jednogłośnie”, „Gazeta Wyborcza”, 9 listopada 2023 r.; „KRRiT przedłuża koncesję naziemną TVN. «Pięć głosów za», WirtualneMedia.pl, 10 listopada 2023 r.; „KRRiT nie nałoży kary na Radio Szczecin. Decyzja w sprawie syna posłanki Magdaleny Filiks”, „Rzeczpospolita”, 19 stycznia 2024 r.; „Rok bez decyzji szefa KRRiT ws. «Siły kłamstwa» TVN. Kowalski: Nie można już nałożyć kary finansowej”, WirtualneMedia.pl, 19 stycznia 2024 r.; Maciej Kozielski, „Świrski znów uderza w Tok FM wysoką karą. «Świrski uważa się za jednoosobowy sąd»”, Press, 25 stycznia 2024 r.; „KRRiT nie przedłużyła koncesji TVN Style. Wykryła odchylenia od norm programowych”, Press, 22 lutego 2024 r.; Agnieszka Kublik, „Sąd nie zgadza się na depozyt. Świrski chciał w nim zamrozić pieniądze dla mediów”, „Gazeta Wyborcza”, 1 marca 2024 r.; „Maciej Świrski znów ukarał TVN24. Za wulgaryzm sprzed 11 miesięcy”, WirtualneMedia.pl, 10 kwietnia 2024 r.; „Pietrzak mówił o barakach Auschwitz dla migrantów. Świrski: Wolność słowa, miał prawo”, „Rzeczpospolita”, 15 kwietnia 2024 r.; „Skarbowka ściągnęła z TVN wysoką karę KRRiT za reportaż o Karolu Wojtyłe”, „Rzeczpospolita”, 17 kwietnia 2024 r.; „TVN wygrał w sądzie z szefem KRRiT. Nie zapłaci za wpadkę reklamową w «Faktach»”, WirtualneMedia.pl, 18 kwietnia 2024 r.; „Jest decyzja szefa KRRiT w sprawie kary dla Radia ZET”, TVN24, 30 kwietnia 2024 r.; „Sądowa porażka szefa KRRiT ws. wstrzymania wypłat z abonamentu RTV”, „Rzeczpospolita”, 5 maja 2024 r.;

18) Pisma Pawła Gągorowskiego, likwidatora Radia Kielce S.A. w likwidacji, z dnia 27 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami (korespondencja między Radiem Kielce S.A. w likwidacji a KRRiT) – załącznik nr 15 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

19) Pisma Krzysztofa Łodzińskiego, likwidatora Radia Gdańsk S.A. w likwidacji, z dnia 28 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami – załącznik nr 16 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

20) Pisma Mariusza Marcina Pulita, likwidatora Radia Kraków S.A. w likwidacji, z dnia 29 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami – załącznik nr 17 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

21) Pisma Mirosława Kasprzaka, likwidatora Radia Lubin S.A. w likwidacji, z dnia 29 stycznia 2025 r. wraz ze wszystkimi załącznikami – załącznik nr 18a do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;

- 22) Pisma Eweliny Koszałki-Passia, likwidatorki Radia Katowice S.A. w likwidacji, z dnia 3 lutego 2025 r. wraz ze wszystkim załącznikami – załącznik nr 19 do protokołu 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r.;
- 23) Pisma Prokuratora Generalnego z dnia 27 stycznia 2025 r. (sygn. akt 1001-2.Ko.4129.2024) wraz z załącznikami (realizacja § 1 pkt 2 i 3 uchwały nr 6 z dnia 20 listopada 2024 r. Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej);
- 24) Pisma Prokuratora Generalnego z dnia 21 stycznia 2025 r. (sygn. akt 1001-2.Ko.4129.2024) wraz z załącznikami (realizacja § 1 pkt 1 uchwały nr 6 z dnia 20 listopada 2024 r. Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej);
- wszystkie dokumenty na okoliczność nieprzekazywania przez Przewodniczącego KRRiT abonamentu radiowo-telewizyjnego dla publicznych spółek radiowych i telewizyjnych, złożenia ich w depozycie sądowym przez Przewodniczącego KRRiT, a także kierowania przez Przewodniczącego KRRiT do jednostek publicznej radiofonii i telewizji żądania przekazania informacji poza granicami jego kompetencji kontrolnych oraz nałożenia kary finansowej na likwidatora Telewizji Polskiej S.A. za nieudzielenie informacji na żądanie sformułowane poza granicami jego kompetencji kontrolnych, modyfikacji harmonogramu przekazywania wpływów z opłat abonamentowych na 2024 r. dla jednostek publicznej radiofonii i telewizji, podjęcia uchwał KRRiT nr 8/2024 oraz 40/2024, a także późniejszej ich zmiany, a także na okoliczność nieuzasadnionej przewlekłości postępowań w sprawie przedłużenia koncesji dla niezależnych mediów oraz nieuzasadnionej przychylności dla mediów związanych z obozem Zjednoczonej Prawicy, odrzucania wniosków w sprawie zajęcia się na posiedzeniach kwestią przedłużenia koncesji dla programów TVN, TVN INTERNATIONAL, TVN TURBO, TVN STYLE i Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne oraz inicjatywy i roli Przewodniczącego KRRiT w blokowaniu tych postępowań, nieuzasadnionego przedłużania procesu rekoncesyjnego programów TVN, TVN INTERNATIONAL, TVN TURBO, TVN STYLE i Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne przy jednoczesnym sprawnym prowadzeniu postępowań w sprawie mediów powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy lub jej przychylnych; nakładania kar w sposób jednoosobowy i na podstawie kryterium politycznego przez Przewodniczącego KRRiT.

5. Odnosnie do zarzutu wskazanego w pkt 10 wniosku wstępnego zarzucającego Maciejowi Świrskiemu to, że „w okresie styczeń 2023 r. – I kwartał 2024 r. w Warszawie nie przeprowadził badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 3 w zw. z art. 18 i art. 20 ust. 2

ustawy o statystyce publicznej oraz art. 7 Konstytucji RP” – Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej nie znalazła w tym zakresie podstaw do pociągnięcia Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu.

Uzasadnienie faktyczne i prawne

1. Uwagi wstępne

Zgodnie z art. 198 ust. 1 Konstytucji RP „za naruszenie Konstytucji lub ustawy, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swojego urzędowania, odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu ponoszą: Prezydent Rzeczypospolitej, Prezes Rady Ministrów oraz członkowie Rady Ministrów, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, osoby, którym Prezes Rady Ministrów powierzył kierowanie ministerstwem, oraz Naczelný Dowódca Sił Zbrojnych”.

Nie ulega wątpliwości, że 15 września 2022 r. Maciej Świrski został wybrany przez Sejm RP na członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zaś 10 października 2022 r. Maciej Świrski został wybrany na Przewodniczącego KRRiT, którą to funkcję pełni do dnia dzisiejszego.

Przedmiotem wniosku wstępnego są delikty konstytucyjne, czyli czyny popełnione przez Macieja Świrskiego w zakresie urzędowania lub w związku z zajmowanym stanowiskiem członka i Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, polegające na naruszeniu Konstytucji RP lub ustaw. W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej w pierwszej kolejności należało ustalić, czy istnieje możliwość pociągnięcia Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej za popełnione czyny w sytuacji, gdy w przypadku pierwszych dwóch zarzucanych mu czynów istotą działania Macieja Świrskiego było głosowanie za podjęciem uchwał KRRiT nr 8/2024 oraz nr 40/2024. Zatem kwestią do rozważenia było zagadnienie, czy członek kolegialnego organu konstytucyjnego może ponosić odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu za udział w podejmowaniu uchwał przez ten organ.

W doktrynie można znaleźć opinie potwierdzające taką możliwość. Wszczęcie postępowania przed Trybunałem Stanu oparte jest bowiem na zasadzie oportunistu, co oznacza, że w pewnych sytuacjach uzasadnione jest pociągnięcie do odpowiedzialności tylko niektórych osób, nawet wówczas, gdy pewne stawiane zarzuty dotyczą postępowania szerszego kręgu osób. Dlatego na gruncie ustawy o Trybunale Stanu dopuszczalne jest prowadzenie postępowania wyjaśniającego w Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej wobec jednego z członków KRRiT, gdy zarzuty dotyczą podjęcia przez KRRiT uchwały mającej naruszać ustawę i Konstytucję RP⁶. Należy przy tym zauważyć, że art. 198 ust. 1 Konstytucji RP przewiduje indywidualną odpowiedzialność konstytucyjną członków KRRiT, nie zaś całej KRRiT⁷. Również praktyka parlamentarna potwierdza taką możliwość⁸. Wszczęcie postępowania wobec określonego członka organu kolegiального będzie uzasadnione zwłaszcza w tych przypadkach, gdy dana osoba wyróżnia się ze względu na odgrywaną rolę (będzie to dotyczyło przede wszystkim inicjatorów, projektodawców, prowadzących głosowanie w określony sposób, osób szczególnie aktywnych w dyskusji nad uchwałą). Niewątpliwie stanowisko Przewodniczącego KRRiT jako kierującego pracami KRRiT i reprezentującego ją na zewnątrz (art. 10 URT) sytuuje Macieja Świrskiego w takiej szczególnej roli i uzasadnia stawianie mu zarzutów również dotyczących jego uczestnictwa w działaniach podejmowanych kolegialnie przez KRRiT. Opinię taką potwierdzają w szczególności zeznania członka KRRiT Tadeusza Kowalskiego, który wskazał m.in., iż projekty uchwał nr 8/2024 i 40/2024 pojawiły się nagle, w trakcie posiedzenia KRRiT, bez wcześniejszego informowania członków KRRiT o tych projektach (dowód: *zeznania Tadeusza Kowalskiego, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 84–85*). Wskazać przy tym należy, że zgodnie z Regulaminem prac Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (uchwała KRRiT nr 180/2019 z dnia 18 lipca 2019 r.) to Przewodniczący KRRiT zwołuje posiedzenia KRRiT (§ 2 ust. 3), proponuje porządek obrad oraz przygotowuje materiały konieczne do odbycia posiedzenia (§ 4 ust. 1) i prowadzi posiedzenia KRRiT (§ 5). Powyższe okoliczności wskazują na inicjatywę Przewodniczącego KRRiT Macieja Świrskiego w kwestii wprowadzenia pod obrady KRRiT projektów przedmiotowych uchwał, co w ocenie Komisji Odpowiedzialności

⁶ P. Wiliński, *Wszczęcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej członka organu kolegiального*, [w:] M. Królikowski, W. Odrowąż-Sypniewski (red.), *Postępowanie przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Zagadnienia systemowe*, Biuro Analiz Sejmowych, Warszawa 2007.

⁷ R. Kmieć, *Opinia prawna o możliwości wszczęcia postępowania w zakresie odpowiedzialności konstytucyjnej wobec członka organu kolegiального (na przykładzie KRRiT)*, [w:] M. Królikowski, W. Odrowąż-Sypniewski (red.), *Postępowanie przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Zagadnienia systemowe*, Warszawa 2007, s. 95–98.

⁸ W 2005 r. wniosek wstępny został złożony przeciwko Przewodniczącej KRRiT Danucie Waniek.

Konstytucyjnej przemawia za prawną dopuszczalnością pociągnięcia go do odpowiedzialności w tym zakresie.

Z kolei w przypadku zarzutów określonych w pkt 3–11 wniosku wstępnego należało zauważyć, że dotyczą one działań lub zaniechań związanych z zakresem kompetencji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Tym samym również w przypadku tych zarzutów okoliczności sprawy przemawiają w ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej za prawną dopuszczalnością pociągnięcia Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu.

2. Zarzuty dotyczące podjęcia i wykonania uchwał o przesunięciu terminu przekazania opłat abonamentowych

Pierwsze trzy z zarzutów zgłoszonych przez wnioskodawców polegają na tym, że Maciej Świrski:

- 1) 10 stycznia 2024 r. w Warszawie uczestniczył w podjęciu uchwały KRRiT nr 8/2024, dokonującej bezpodstawnego przesunięcia terminu przekazania środków z opłat abonamentowych dla jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenie art. 6 ust. 2 i art. 8 ust. 1–3 UOA, art. 9 URT, art. 10 i art. 12 PP oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP.
- 2) 7 lutego 2024 r. w Warszawie uczestniczył w podjęciu uchwały KRRiT nr 40/2024, upoważniającej Przewodniczącego KRRiT do stworzenia nowego harmonogramu wypłat środków z wpływów z opłat abonamentowych i przewidującej, że do czasu prawomocnego stwierdzenia przez sąd rozwiązania każdej spółki będącej jednostką publicznej radiofonii i telewizji, rozpoczęcia procesu jej likwidacji oraz związanego z tym sposobu reprezentacji spółki wypłata środków ma być kierowana do depozytu sądowego, co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 4 i art. 31b URT, art. 1 i art. 8 ust. 1–3 UOA, art. 10 i art. 12 PP oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP.
- 3) w okresie luty–kwiecień 2024 r. w Warszawie w wykonaniu uchwały KRRiT nr 40/2024 nie przekazywał środków z opłat abonamentowych do uprawnionych do nich jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenie art. 8 ust. 3 UOA, art. 31 ust. 1 pkt 1 URT oraz art. 7 Konstytucji RP.

W pierwszej kolejności Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wzięła pod uwagę fakt, że wspomniane w zarzutach przepisy UOA wskazują, że opłaty abonamentowe są pobierane na wyodrębniony rachunek KRRiT przez wyznaczonego operatora, po potrąceniu umownego wynagrodzenia za usługi tego operatora (art. 6 ust. 2), i ustanawiają zarazem mechanizm przekazywania wpływów z tych opłat. Zgodnie z art. 8 ust. 2 UOA obowiązkiem KRRiT jest coroczne ustalenie sposobu podziału wpływów między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym, w tym ustalenie minimalnego udziału terenowych oddziałów spółki Telewizja Polska S.A. Sposób podziału wpływów określany jest na bazie analizy planów programowo-finansowych przedstawionych przez poszczególne jednostki publicznej radiofonii i telewizji (art. 21c ust. 1 URT) oraz sprawozdania za poprzedni rok kalendarzowy z realizacji misji publicznej (art. 31b ust. 1 URT), a także analizy określonych w nich kosztów. Sposób podziału wpływów na dany rok kalendarzowy ustalany jest nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego. Ustawa nie przyznaje zarazem KRRiT żadnej kompetencji do zmiany sposobu podziału wpływów raz ustalonego ani dokonywania zmian w harmonogramie wypłat. Jej dystrybucyjna rola wyczerpuje się w momencie podjęcia uchwały ustalającej sposób podziału wpływów. Następnie środki przekazywane są poszczególnym jednostkom radiofonii i telewizji przez Przewodniczącego KRRiT (art. 8 ust. 3 URT).

Bezsporne jest, że KRRiT ustaliła sposób podziału wpływów z abonamentu między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w roku 2024 na mocy uchwały nr 194/2023 z dnia 13 września 2023 r. Na jej podstawie ustaliła harmonogram wypłat z dnia 18 października 2023 r. Termin pierwszej wypłaty, przewidzianej na 11 stycznia 2024 r., podobnie jak termin drugiej wypłaty środków, zaplanowanej na 22 stycznia, został jednak przesunięty na dzień 12 lutego 2024 r. na podstawie uchwały nr 8/2024 z dnia 10 stycznia 2024 r. W tej samej uchwale KRRiT postanowiła „przygotować mechanizm wypłaty środków z wpływów abonamentowych jednostkom publicznej radiofonii i telewizji postawionym w stan likwidacji, potwierdzonej prawomocnym orzeczeniem sądu rejestrowego, z wyłącznym przeznaczeniem tych środków na realizację zadań misji publicznej wykonywanych w ramach procesu likwidacji”. W uchwale nie powołano się na żadną obiektywną przeszkodę, która miałaby uniemożliwiać realizację harmonogramu. Przewodniczący KRRiT Maciej Świrski głosował za przyjęciem tej uchwały (dowód: *uchwała KRRiT nr 194/2023 z dnia 13 września 2023 r.*; *harmonogram wypłat z dnia 18 października 2023 r.*; *uchwała KRRiT nr 8/2024 z dnia 10 stycznia 2024 r.*; *zmodyfikowany*

harmonogram terminów przekazywania w 2024 r. wpływów z opłat abonamentowych dla spółki Telewizja Polska S.A. – pismo Macieja Świrskiego z dnia 8 lutego 2024 r. (DMP.91.7.2024); zmodyfikowany harmonogram terminów przekazywania w 2024 r. wpływów z opłat abonamentowych dla spółki Polskie Radio S.A. – pismo Macieja Świrskiego z dnia 8 lutego 2024 r. (DMP.91.8.2024)).

W dniu 7 lutego 2024 r. KRRiT przyjęła kolejną uchwałę – uchwałę nr 40/2024. Upoważnia ona Przewodniczącego KRRiT do niezwłocznego stworzenia nowego harmonogramu wypłat środków z wpływów z opłat abonamentowych (§ 1). Przewiduje także, że do czasu prawomocnego stwierdzenia przez sąd rozwiązania każdej spółki będącej jednostką publicznej radiofonii i telewizji, rozpoczęcia procesu jej likwidacji oraz związanego z tym sposobu reprezentacji spółki wypłata środków ma być kierowana do depozytu sądowego celem podjęcia ich w imieniu spółki przez uprawnione do reprezentowania spółki osoby (§ 2 ust. 7). Rozwiązanie takie nie jest natomiast przewidziane w odniesieniu do tych spółek, co do których nastąpiło już prawomocne stwierdzenie przez sąd ich rozwiązania, rozpoczęcia procesu likwidacji i związanego z tym sposobu reprezentacji (§ 3). W przypadku obydwu rodzajów spółek uchwała postanawia o ustaleniu wypłaty środków z wpływów opłat abonamentowych w proporcji przyjętej uchwałą KRRiT nr 194/2023 na podstawie nowego harmonogramu ustalonego przez Przewodniczącego KRRiT (§ 2 ust. 1 i § 3 ust. 1). Zarazem KRRiT stwierdza niemożność pogodzenia ustawowych zadań w zakresie realizacji misji publicznej z ustawowymi zadaniami likwidatorów spółki i zobowiązuje jednostki publicznej radiofonii i telewizji do wykorzystywania środków z opłat abonamentowych wyłącznie na realizację misji publicznej (§ 2 ust. 2–3 i § 3 ust. 2–3). Przewodniczący KRRiT oraz pozostali członkowie KRRiT uzurpują sobie dodatkowe kompetencje do ustanowienia nadzoru nad realizacją wydatkowania przez osoby faktycznie zarządzające jednostkami publicznej radiofonii i telewizji przekazanych środków i równocześnie nakładają na te jednostki nowe obowiązki sprawozdawcze w tym zakresie, uzależniając od ich spełnienia wypłatę środków (§ 2 ust. 4–6 i § 3 ust. 4–6). Uchwała powiela dokonywaną poza zakresem kompetencji KRRiT ocenę legalności działań Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, określając jego decyzje o postawieniu spółek w stan likwidacji jako podjęte „z rażącym naruszeniem prawa”. Przewodniczący KRRiT Maciej Świrski głosował za przyjęciem tej uchwały (dowód: *uchwała KRRiT nr 40/2024 z dnia 7 lutego 2024 r.*).

Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, podejmując uchwałę nr 8/2024, KRRiT nie działała na podstawie i w granicach prawa. Przepisy wskazane jako podstawa uchwały, tj. art. 9 URT oraz art. 8 ust. 1–3 UOA, zostały niewłaściwie zastosowane. Przytaczany jako jedna z podstaw art. 9 ust. 1 URT stanowi ogólną normę kompetencyjną i nie może uzasadniać przyjmowania dowolnych uchwał. Natomiast w przedmiocie regulacji art. 8 ust. 1–3 UOA należy wyraźnie podkreślić, że przepis ten nie upoważnia KRRiT do dyskrejonalnego przesuwania terminów realizacji harmonogramu przekazywania wpływów z opłat abonamentowych. Co więcej, nie pozostawia on żadnej swobody w zakresie uzależniania wypłat od spełnienia jakichkolwiek warunków – tymczasem przedmiotowa uchwała uzależnia dokonanie wypłaty od potwierdzenia stanu likwidacji jednostek publicznej radiofonii i telewizji prawomocnym orzeczeniem sądu rejestrowego. Należy również zauważyć, że uchwała, formułuje ocenę legalności działań Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w zakresie rozwiązywania spółek mediów politycznych, postawienia ich w stan likwidacji, odwołania ich organów oraz powołania likwidatorów, stwierdzając, że decyzje w tym przedmiocie zostały podjęte z rażącym naruszeniem prawa. Formułowanie takiej oceny co do zgodności działań z prawem innego organu w oczywisty sposób mieści się poza kompetencjami KRRiT. Skutek nieprzeznaczenia wpływów z opłat abonamentowych na cel ściśle określony w ustawie należy uznać zarazem za naruszenie przytoczonego powyżej art. 6 ust. 2 UOA.

Ponadto powołanie się w uchwale na „sytuację niepewności prawnej” jako uzasadnienie jej podjęcia prowadzi do konkluzji, że doszło do naruszenia poszczególnych przepisów PP, mianowicie art. 10 i art. 12. Przepis art. 10 ustanawia domniemanie uczciwości przedsiębiorcy, wskazując m.in., że jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, organ rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy (ust. 2). W tym wypadku jednostki publicznej radiofonii i telewizji poniosły negatywne konsekwencje ze względu na przypuszczenie członków KRRiT, że mogą one działać niezgodnie z prawem, mimo braku skutecznego wzruszenia ustawowego domniemania. Z kolei zgodnie z art. 12 organ prowadzi postępowanie w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania. Pozbawienie jednostki publicznej radiofonii i telewizji źródeł finansowania przeznaczonych na realizację misji publicznej trudno uznać za działanie o charakterze proporcjonalnym. Zasada budowania zaufania jednostki do państwa zgodnie z

ugruntowanym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego⁹ należy zarazem do zbioru zasad składających się na pojęcie państwa prawnego z art. 2 Konstytucji RP, co uzasadnia twierdzenie, że tym samym nastąpiło również naruszenie konstytucyjnej zasady o fundamentalnym znaczeniu.

Trzeba również przytoczyć, że zgodnie z art. 22 URT organy państwowe mogą podejmować decyzje w sprawach działalności jednostek publicznej radiofonii i telewizji tylko w przypadkach przewidzianych ustawami. Podjęcie uchwały nr 8/2024 stanowiło zarazem naruszenie zarówno art. 22 URT, jak i art. 7 Konstytucji RP, wyrażającego zasadę legalizmu działania organów władzy publicznej – zgodnie z rozumieniem tego przepisu w literaturze i orzecznictwie wynika z niego zakaz domniemywania kompetencji oraz zakaz arbitralnego ich wykonywania¹⁰.

Do uchwały nr 40/2024 można odnieść podobne zarzuty jak w przypadku uchwały nr 8/2024. Podjęta została ona z naruszeniem art. 9 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 (realizacja misji publicznej przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji) i art. 31 ust. 4 URT (przeznaczenie przychodów z opłat abonamentowych na realizację misji publicznej) oraz art. 1 i art. 8 ust. 1–3 UOA, które – wskazane jako podstawa podjęcia uchwały – zostały niewłaściwie zastosowane. Ponadto narusza ona art. 31b URT poprzez bezprawne przyznanie Przewodniczącemu KRRiT kompetencji do nakładania dodatkowych obowiązków na spółki mediów publicznych w postaci składania wskazanych w uchwale oświadczeń¹¹. Należy podkreślić, że takie działanie podjęte bez podstawy prawnej jest równoznaczne z naruszeniem art. 7 Konstytucji RP. Podobnie można wysunąć zarzuty naruszenia art. 10 i art. 12 PP w zakresie, w jakim formułują one zasady domniemania uczciwości przedsiębiorcy oraz budowania zaufania do państwa, a związku z tym zarzut naruszenia art. 2 Konstytucji RP.

Podczas gdy uchwała dotycząca sposobu podziału środków podejmowana jest przez KRRiT kolegialnie, przekazanie wpływów zgodnie z ustalonym harmonogramem jest ustawowym obowiązkiem Przewodniczącego KRRiT. Jak wskazano powyżej, na mocy art. 8 ust. 3 UOA Przewodniczący KRRiT przekazuje zaliczkowo jednostkom publicznej radiofonii i telewizji środki na realizację misji na podstawie sposobu podziału wpływów ustalonego przez

⁹ Zob. wyrok TK z 10 stycznia 2012 r. (sygn. P 19/00).

¹⁰ I. Tuleja, [w:] M. Safjan, L. Bosek (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2016, art. 7.; zob. wyrok TK z 14 czerwca 2006 r. (sygn. K 53/05).

¹¹ O tym szerzej niżej.

KRRiT. Tymczasem Maciej Świrski odmówił wywiązania się z ustawowego obowiązku, powołując się na działanie w wykonaniu uchwały KRRiT nr 40/2024.

Zaliczka dla spółki Telewizja Polska S.A. za miesiąc styczeń i luty 2024 r., określona na kwotę 80 580 zł, została wskazana przez Przewodniczącego KRRiT jako przedmiot świadczenia podlegający złożeniu do depozytu we wniosku złożonym do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, II Wydział Cywilny, dnia 12 lutego 2024 r. W uzasadnieniu wniosku Maciej Świrski wskazał na istnienie sporu co do tego, kto jest uprawniony do reprezentacji wierzyciela. Likwidator spółki TVP był informowany o przekazywaniu kolejnych należnych spółce środków do depozytu sądowego pismami Przewodniczącego KRRiT z dnia 13 lutego 2024 r., 15 marca 2024 r. i 16 kwietnia 2024 r. Likwidator spółki Telewizja Polska S.A. występował z pisemnymi wezwaniami do zapłaty kolejno 24 stycznia 2024 r. (kwota w wysokości 38 760 000 zł), 5 lutego (kwota w wysokości 38 760 000 zł) i 9 kwietnia 2024 r. (kwota w wysokości 141 780 000 zł wraz z odsetkami), jednak Przewodniczący KRRiT nie zmienił swojego stanowiska w sprawie (dowód: *pisma Macieja Świrskiego do Telewizji Polskiej S.A. z dnia 13 lutego 2024 r. (DMP.91.28.2024), 20 marca 2024 r. (DMP.91.51.2024) i 16 kwietnia 2024 r. (DMP.91.74.2024) w sprawie przekazania środków z opłat abonamentowych do depozytu sądowego; wezwanie do przekazania należnych wpływów z opłat abonamentowych skierowane do Macieja Świrskiego przez Daniela Gorgosza z dnia 24 stycznia 2024 r., przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 5 lutego 2024 r. i ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty skierowane dnia 9 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-26/2024(131)); pisma Macieja Świrskiego do Polskiego Radia S.A. z dnia 13 lutego 2024 r. (DMP.91.29.2024), 20 marca (DMP.91.52.2024) i 16 kwietnia 2024 r. (DMP.91.75.2024); ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty skierowane przez Pawła Majchera do Macieja Świrskiego z dnia 12 kwietnia 2024 r. (LPM-826/2024); materiały medialne: Agnieszka Kublik, „Sąd nie zgadza się na depozyt. Świrski chciał w nim zamrozić pieniądze dla mediów”, „Gazeta Wyborcza”, 1 marca 2024 r., „Sądowa porażka szefa KRRiT ws. wstrzymania wypłat z abonamentu RTV”, „Rzeczpospolita”, 5 maja 2024 r.).*

W postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2024 r. (sygn. II Ns 122/24) starszy referendarz sądowy oddalił wniosek Macieja Świrskiego, podnosząc, że niewłaściwie określił on warunek, pod którym ma nastąpić wypłata środków z depozytu. W ocenie orzekającego został on mianowicie sformułowany w sposób przerzucający na sąd w postępowaniu o wydanie depozytu ciężar oceny ważności umocowania osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu, który wystąpi z wnioskiem o wypłatę świadczenia. Mimo orzeczenia przekazanie środków wciąż nie

nastąpiło. Ponadto mimo niekorzystnych orzeczeń nowe wnioski o depozyt były wciąż składane.

Identyczne działania Przewodniczący KRRiT podjął również wobec pozostałych spółek mediów publicznych. Tak na przykład do likwidatora Polskiego Radia S.A. zawiadomienia o przekazaniu należnych środków do depozytu sądowego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie były kierowane kolejno 13 lutego, 20 marca i 16 kwietnia 2024 r. Likwidator Polskiego Radia S.A. wystąpił bezskutecznie z ostatecznym przedsądowym wezwaniem do zapłaty należnych środków (kwota 72 765 000 zł) w dniu 12 kwietnia 2024 r. Należy zarazem dodać, że właściwe sądy wypowiadały się również w innych przypadkach przekazania do depozytu środków należnych poszczególnym spółkom mediów publicznych, formułując podobne oceny jak Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie w sprawie o sygn. *Ns 122/24*¹². Pomimo takich stanowisk sądów Przewodniczący KRRiT wciąż jednak nie przekazywał środków bezpośrednio do spółek mediów publicznych.

Należy podkreślić, że działanie polegające na odmowie przekazania pobranych środków z opłat abonamentowych jednostkom publicznej radiofonii i telewizji przez Przewodniczącego KRRiT stanowi rażące naruszenie ustawowego obowiązku. W przypadku obowiązku nałożonego na Przewodniczącego KRRiT na gruncie art. 8 ust. 3 ustawodawca posłużył się terminem „przekazuje” zamiast „może przekazać”, co jednoznacznie wskazuje na brak dyskrecjonalności w tym zakresie. Nie jest możliwe uzależnienie przez Przewodniczącego KRRiT przekazania środków od spełnienia jakichkolwiek warunków, a ponadto przyjęcie, że wykonanie tego obowiązku może nastąpić w sposób inny niż bezpośrednie przekazanie środków, było nieuprawnione. Dodatkowo swoim działaniem Przewodniczący KRRiT naruszył poprzez pominięcie art. 31 ust. 1 pkt 1 URT, wskazujący, że przychodami spółek telewizji i radiofonii publicznej są przychody pochodzące z opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu oraz kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w rozumieniu przepisów UOA. Ponownie należy stwierdzić, że wobec działania bez podstawy prawnej przez Przewodniczącego KRRiT zasadne jest wysunięcie zarzutu naruszenia art. 7 Konstytucji RP.

Co więcej, istnieje ścisła korelacja pomiędzy realizacją misji mediów publicznych a konstytucyjnym obowiązkiem KRRiT określonym jako stanie na straży interesu publicznego

¹² Na przykład w sprawie Radia Gdańsk S.A. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku 19 marca 2024 r. oddalił wniosek o ustanowienie depozytu środków abonamentowych, a następnie sąd ten oddalił skargę Przewodniczącego KRRiT w orzeczeniu z 2 maja 2024 r.

w radiofonii i telewizji. Działanie Przewodniczącego KRRiT polegające na nieprzekazywaniu opłat wbrew ustawowemu obowiązкови bezpośrednio godzi więc w interes publiczny w radiofonii i telewizji, na straży którego powinna stać KRRiT zgodnie z postanowieniami Konstytucji RP. Warto podkreślić, że w tej sytuacji jednostki publicznej radiofonii i telewizji zmuszone są do poszukiwania alternatywnych źródeł finansowania, zwłaszcza z reklam i sponsoringu, co może stanowić bodziec do budowania oferty programowej w przeważającej mierze o charakterze komercyjnym, a nie zorientowanej na realizację misji publicznej¹³. Co więcej, wstrzymywanie przekazania środków z opłat abonamentowych w nieproporcjonalny sposób dotyka lokalne spółki mediów publicznych, których możliwości pozyskiwania zysków z reklam i sponsoringu są znacznie ograniczone. Uzasadniona jest teza, że ze względu na takie działanie Przewodniczącego KRRiT realizacja misji publicznej przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji jest w tej sytuacji zagrożona, co w swych zeznaniach potwierdzają zarówno likwidatorzy TVP S.A. i Polskiego Radia S.A. (dowód: *zeznania Daniela Gorgosza, protokół 16. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 3 grudnia 2024 r., s. 26–27; zeznania Pawła Majchera, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 8–9*), jak i likwidatorzy spółek regionalnych (dowód: *zeznania Eweliny Kosalki-Passia, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 6, s. 4–5; zeznania 7) Mariusza Marcina Pulita, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 9, s. 4–5*). Ponadto wskazać trzeba, że brak środków abonamentowych nie tylko naraża jednostki publicznej radiofonii i telewizji na problemy z płynnością finansową, ale oznacza również konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów, związanych na przykład z koniecznością opłacania odsetek za opóźnienie w realizacji terminowych płatności, na przykład w postaci rachunków za media (dowód: *zeznania Daniela Gorgosza, protokół 16. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 3 grudnia 2024 r., s. 41*).

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że media publiczne, a w szczególności Polskie Radio S.A. i rozgłośnie regionalne, pełnią istotną rolę w ogólnokrajowym systemie bezpieczeństwa publicznego. Brak finansowania ich działalności stanowi zatem zagrożenie dla funkcjonowania tego systemu. Wskazać należy, że Polskie Radio S.A. finansuje maszt radiowy w Solcu Kujawskim umożliwiający emisję programów na falach długich, którego koszt utrzymania wynosi około kilkunastu milionów złotych rocznie. Uzasadnieniem tego wydatku są głównie względy bezpieczeństwa. Należy również zauważyć, że przy budżecie Polskiego

¹³ Zob. rozważania TK w uzasadnieniu wyroku z 4 listopada 2009 r. (sygn. Kp 1/08), s. 23–24.

Radia S.A. rzędu 100 mln zł rocznie 80–90% przychodów stanowią wpływy z abonamentu radiowo-telewizyjnego. Zatem brak przekazywania środków z abonamentu dla tej spółki stanowi realne zagrożenie dla funkcjonowania systemu bezpieczeństwa krajowego (dowód: *zeznania Pawła Majchera, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 8–9*).

W tym kontekście Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej chce również podkreślić, że postępowanie Przewodniczącego KRRiT oraz całej KRRiT uległo radykalnej zmianie w związku z katastrofalną powodzią, do jakiej doszło na obszarze południowo-zachodniej Polski we wrześniu 2024 r. Wówczas doszło do zmiany uchwały nr 40/2024 i środki z abonamentu zaczęły być przekazywane na odpowiednie rachunki TVP S.A., Polskiego Radia S.A. oraz regionalnych rozgłośni radiowych w likwidacji. Należy zauważyć, że w tym czasie z punktu widzenia prawnego nic nie zmieniło się, jeżeli chodzi o status prawny wspomnianych spółek czy likwidatorów. Ponadto wypłata środków abonamentowych dotyczyła wszystkich jednostek publicznej radiofonii i telewizji w całej Polsce, a nie tylko tych zlokalizowanych na obszarze objętym powodzią (zatem rozgłośni w Katowicach, Opolu, Wrocławiu, Zielonej Górze i Szczecinie). Dodatkowo pomimo ustąpienia zagrożenia powodziowego i zakończenia stanu klęski żywiołowej wypłata środków abonamentowych jest kontynuowana (dowód: *zeznania Daniela Gorgosza, protokół 16. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 3 grudnia 2024 r., s. 39; zeznania Pawła Majchera, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 12–13; zeznania Eweliny Kosałki-Passia, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 6, s. 4–5; zeznania 7) Mariusza Marcina Pulita, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 9, s. 4–5*).

Powyższe okoliczności mogą sugerować, że wystąpienie powodzi może być traktowane jako pretekst do zmiany uchwały nr 40/2024 i zamaskowania swoich nielegalnych działań w sytuacji, gdy Przewodniczący KRRiT mógł już z doniesień medialnych uzyskać informację o przygotowanym wniosku wstępnym o pociągnięcie go do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu. Do tego czasu Przewodniczący KRRiT ignorował wezwania do zapłaty oraz orzeczenia sądów oddalające wnioski o ustanowienie depozytu sądowego (dowód: *zeznania Daniela Gorgosza, protokół 16. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 3 grudnia 2024 r., s. 39; zeznania Pawła Majchera, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 12–13; zeznania Eweliny Kosałki-*

Passia, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 6, s. 4–5, 12–13; zeznania 7) Mariusza Marcina Pulita, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 9, s. 4–8; zeznania Mirosława Kasprzaka, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 11, s. 4–6; zeznania Krzysztofa Łodzińskiego, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 12, s. 3–4).

W swoich wyjaśnieniach Maciej Świrski kwestionował legalność decyzji o postawieniu w stan likwidacji jednostek mediów publicznych, jednocześnie wskazując, że w przypadku niektórych spółek publicznej radiofonii i telewizji sądy prawomocnie wpisały likwidatorów do Krajowego Rejestru Sądowego. Tym niemniej wypłaty abonamentu do września 2024 r. dotyczyły jedynie sytuacji, w których sądy prawomocnie oddaliły wnioski o ustanowienie depozytów – dopiero wówczas KRRiT przekazała te środki właściwym spółkom. Natomiast wypłaty środków abonamentowych od września 2024 r. dotyczyły wszystkich jednostek mediów publicznych, niezależnie od statusu ich likwidatorów (dowód: *wyjaśnienia Macieja Świrskiego, załącznik nr 19 do protokołu 22. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 19 lutego 2025 r., s. 17–18, 27, 29*). Mimo to Przewodniczący KRRiT nadal kwestionował legalność działania likwidatorów, a cały proces likwidacji określał mianem „pozornego” (dowód: *wyjaśnienia Macieja Świrskiego, załącznik nr 19 do protokołu 22. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 2025 r., s. 34–35*).

W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej stanowisko osoby objętej wnioskiem nie zasługiwało na uwzględnienie. W szczególności nie można zgodzić się z twierdzeniem, jakoby istniała jakakolwiek wątpliwość co do osoby wierzyciela, co uzasadniałoby złożenie przedmiotu świadczenia (w tym wypadku – należności abonamentowych) do depozytu sądowego. Świadczą o tym zarówno przytoczone wyżej wyroki sądów oddalające wnioski o udzielenie depozytów, jak i zeznania likwidatorów, którzy potwierdzili zarówno fakt oddalania kolejnych wniosków o udzielenie depozytu przez sądy w całej Polsce, jak również fakt, że numery rachunków bankowych spółek medialnych w likwidacji oraz numery wpisów do KRS nie uległy zmianie (dowód: *zeznania Eweliny Kosalki-Passia, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 6, s. 4–5, 12–13; zeznania 7) Mariusza Marcina Pulita, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 9, s. 4–8; zeznania Mirosława Kasprzaka, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności*

Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 11, s. 11–12). Wskazać również należy, iż w opinii prawnej przedstawionej przez obrońcę osoby objętej wnioskiem, sporządzonej przez prof. Witolda Modzelewskiego, znajduje się pogląd, w którym autor opinii zauważa, że status prawny spółki postawionej w stan likwidacji się nie zmienia – likwidator przejmuje kompetencje zarządu (dowód: *opinia prof. Witolda Modzelewskiego, załącznik nr 4 do 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 8–9*). W tej sytuacji trudno zgodzić się z twierdzeniem, jakoby jednostki mediów publicznych w stanie likwidacji były zupełnie innymi wierzycielami niż wcześniej istniejące jednostki mediów publicznych. Zatem w ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej nie sposób przyjąć, że doszło do sytuacji, w której dłużnik (KRRiT) nie wiedział, kto jest wierzycielem, albo nie znał miejsca zamieszkania lub siedziby wierzyciela, albo doszło do sytuacji, w której wierzyciel nie ma przedstawiciela uprawnionego do przyjęcia świadczenia (art. 467 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny¹⁴). Zmiany w organach zarządczych spółki będącej wierzycielem bynajmniej nie powodują, że powstają wątpliwości kto jest wierzycielem – podmiot wierzyciela nie uległ przecież zmianie.

Kolejnym argumentem przemawiającym za nieprzekazywaniem abonamentu spółkom publicznej radiofonii i telewizji był fakt rzekomej niepewności co do tego, czy spółki w likwidacji mogą realizować misję publiczną. Przewodniczący KRRiT powoływał się w tym zakresie na wątpliwości wyrażone w opiniach prawnych, którymi dysponowała KRRiT, a także na fakt, że sprawozdania jednostek mediów publicznych nie zostały przyjęte przez KRRiT (dowód: *wyjaśnienia Macieja Świrskiego, załącznik nr 19 do protokołu 22. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 2025 r., s. 65–67*). Niemniej zauważyć należy, że art. 21 URT, określający pojęcie misji publicznej, w żaden sposób nie odnosi się do statusu formalnoprawnego jednostek publicznej radiofonii i telewizji. O tym statusie (w formie jednoosobowej spółki Skarbu Państwa) przesądza art. 26 URT, nakazujący w ust. 4 stosować odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych¹⁵ (dalej: Kodeks spółek handlowych), które m.in. przewidują możliwość likwidacji spółki akcyjnej. Tym samym nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, jakoby spółka akcyjna w likwidacji „z powodów formalnych” nie mogła realizować misji publicznej. Nadto na fakt realizacji misji w okresie objętym wnioskiem wskazują zeznania przesłuchanych świadków (dowód: *zeznania Pawła Majchera, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17*

¹⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1061.

¹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 18.

grudnia 2024 r., s. 9–13; zeznania Eweliny Kosalki-Passia, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 6, s. 4–13). Zauważyć przy tym należy, iż formułowana przez osobę objętą wnioskiem opinia, że jednostki publicznej radiofonii i telewizji w likwidacji nie mogą realizować misji publicznej nie wytrzymuje zderzenia z realiami sytuacji, do której doszło we wrześniu 2024 r. Wówczas bowiem, jak już wspomniano, KRRiT zmieniła swoją decyzję i zaczęła wypłacać środki z opłat abonamentowych na rzecz jednostek publicznej radiofonii i telewizji w likwidacji w związku z wystąpieniem katastrofalnej powodzi na obszarze południowo-wschodniej Polski. Wskazać trzeba, że w tym okresie pod kątem prawnym status jednostek publicznej radiofonii i telewizji nie uległ żadnej zmianie, tym niemniej Przewodniczący KRRiT i w ślad z nim cała KRRiT uznali, że jednostki te realizują misję publiczną. Co więcej, środki z opłat abonamentowych są przekazywane tym jednostkom od września 2024 r. do chwili obecnej pomimo tego, że stan klęski żywiołowej został już zniesiony, a status prawny tych jednostek nie uległ najmniejszym zmianom. Powyższe prowadzi do wniosku, że opinia, jakoby jednostki publicznej radiofonii i telewizji w likwidacji nie mogły prowadzić misji publicznej, jest bezzasadna.

Odnosząc się do kwestii rzekomej bezprawności postawienia spółek medialnych w stan likwidacji, Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej pragnie wskazać, iż jeden ze świadków zgłoszonych przez obronę, będący członkiem rady nadzorczej rozgłośni regionalnej w Szczecinie, stwierdził, że jego zdaniem właściciel (czyli Skarb Państwa) na gruncie Kodeksu spółek handlowych ma prawo zarządzić ich likwidację (dowód: zeznania Janusza Karpa, protokół 25. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 13 marca 2025 r., s. 90). Nadto w toku przesłuchiwania świadków zgłoszonych przez obronę Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej powzięła informację o tym, że przedstawiciele KRRiT oraz Rady Mediów Narodowych zorganizowali 3 czerwca 2024 r. spotkanie dla członków rad nadzorczych jednostek publicznej radiofonii i telewizji, na którym dyskutowano o kwestii, czy likwidacja spółek radiofonii publicznej jest uzasadniona, czy też nie, a także wskazywano na możliwość składania pozwów przez rady nadzorcze o uchylenie likwidacji. W przypadku rady nadzorczej Radia Lublin S.A. w likwidacji uznano, że taki pozew byłby bezpodstawny (dowód: zeznania Marcina Tarachy, protokół 24. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 12 marca 2025 r., s. 4–6). Dodatkowo na zgodność z prawem procedury likwidacyjnej wskazuje przytoczona wyżej okoliczność wpisania likwidacji do KRS przez sądy rejestrowe w całej Polsce. Natomiast co do rzekomej „pozorności” likwidacji – to w pierwszej kolejności trzeba wskazać, że charakter czynności likwidacyjnych i terminowość ich

przeprowadzania należą do dziedziny pewnych wytycznych formułowanych przez właściciela do poszczególnych likwidatorów. Wspomnieć należy, że również Kodeks spółek handlowych nie wyznacza terminu zakończenia likwidacji, jednocześnie wskazując, że likwidacja może trwać dłużej niż rok (art. 81 § 2 Kodeksu spółek handlowych). Natomiast w realiach niniejszej sprawy istotne jest to, że sami likwidatorzy jednostek publicznej radiofonii i telewizji przesłuchani przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej potwierdzili fakt przeprowadzania czynności likwidacyjnych (dowód: *zeznania Pawła Majchera, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 29; zeznania Eweliny Kosałki-Passia, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 6, s. 25–26; zeznania 7) Mariusza Marcina Pulita, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 9, s. 12–13*). Podobne potwierdzenie przedstawiali również niektórzy członkowie rad nadzorczych spółek w likwidacji (dowód: *zeznania Leszka Burakowskiego, protokół 24. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 12 marca 2025 r., s. 11; zeznania Janusza Karpa, protokół 25. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 13 marca 2025 r., s. 91–92*).

Ponadto w ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej należy stwierdzić, że przedmiotem niniejszej sprawy nie jest badanie zasadności decyzji o likwidacji spółek publicznej radiofonii i telewizji, lecz badanie zgodności z prawem uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz decyzji Przewodniczącego KRRiT Macieja Świrskiego podjętych w reakcji na postawienie jednostek publicznej radiofonii i telewizji w stan likwidacji. Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej uchwały nr 8/2024 i 40/2024 zostały podjęte z naruszeniem prawa. Należy przy tym krytycznie ocenić stanowisko Macieja Świrskiego, który twierdzi, iż te uchwały „nie zostały wyeliminowane z obrotu prawnego”, zatem są one obowiązujące. Trzeba bowiem wskazać, że wspomniane uchwały stanowią akty prawa wewnętrznego, w których KRRiT nakłada określone obowiązki na Przewodniczącego KRRiT. W związku z tym wzruszenie tego typu uchwały w drodze skargi do sądu administracyjnego skierowanej przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji, które nie są adresatami tych uchwał, nie jest możliwe (por. postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 21 maja 2024 r., sygn. VI SA/Wa 1375/24). Niemniej decyzje Przewodniczącego Macieja Świrskiego doczekały się krytycznej oceny sądowej, bowiem wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 9 kwietnia 2025 r. (sygn. VI SAB/Wa 101/24) stwierdzona została beczynność Przewodniczącego KRRiT w zakresie przekazywania

środków publicznych z abonamentu na rzecz jednej z jednostek publicznej radiofonii i telewizji w likwidacji. Sąd zobowiązał Przewodniczącego KRRiT do przekazania na rzecz tej jednostki nieprzekazanych środków na realizację misji publicznej oraz nałożył na niego grzywnę w kwocie 50 000 zł, jak również przyznał od Przewodniczącego KRRiT na rzecz tej jednostki kwotę 30 000 zł. Wyrok jest wprawdzie nieprawomocny, jednak stanowi wyraźny sygnał, iż działania Przewodniczącego KRRiT nie mogą być uznane za legalne.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że zarówno zarzuty, jak i ich uzasadnienie zawarte w pkt 1–3 wniosku grupy posłów na Sejm RP z dnia 23 maja 2024 r. o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej Macieja Świrskiego przed Trybunałem Stanu są całkowicie zasadne, bo znalazły potwierdzenie w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

3. Zarzuty dotyczące postępowania wobec likwidatorów spółek publicznej radiofonii i telewizji.

Czwarty i piąty z zarzutów zgłoszonych przez wnioskodawców polegają na tym, że Maciej Świrski:

- 4) w okresie styczeń–kwiecień 2024 r. w Warszawie kierował do jednostek publicznej radiofonii i telewizji żądania przekazania informacji poza granicami jego kompetencji kontrolnych, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 i art. 31b w zw. z art. 22 URT oraz art. 7 Konstytucji RP;
- 5) 25 marca 2024 r. w Warszawie nałożył karę na likwidatora spółki Telewizja Polska S.A. za nieudzielenie informacji na żądanie sformułowane poza granicami jego kompetencji kontrolnych, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 w zw. z art. 22 URT oraz art. 7 Konstytucji RP.

Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej w pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z art. 10 ust. 2 URT Przewodniczący KRRiT może żądać od dostawcy usługi medialnej lub dostawcy platformy udostępniania wideo lub od podmiotu dokonującego zmian modyfikacji lub innych naruszeń integralności usługi medialnej, o których mowa w art. 44b, przedstawienia materiałów, dokumentów oraz udzielenia wyjaśnień w zakresie niezbędnym dla kontroli zgodności działania tego dostawcy lub podmiotu z przepisami ustawy,

warunkami koncesji, regulaminem świadczenia usługi lub wiążącymi go aktami samoregulacji. Na podstawie wskazanego przepisu Przewodniczący KRRiT jest zatem organem kontrolnym wobec dostawców usługi medialnej. Zakres przedmiotowy sprawowanej kontroli został ściśle określony w ustawie: badana jest zgodność działania podmiotu kontrolowanego z: (i) ustawą o radiofonii telewizyjnej, (ii) z koncesją (o ile nadawca prowadzi działalność na podstawie koncesji), oraz (iii) z wiążącymi ten podmiot aktami samoregulacji.

Maciej Świrski wielokrotnie występował do jednostek publicznej radiofonii i telewizji z żądaniami przekazywania informacji, które w oczywisty sposób wykraczają poza zakres kontroli, do której Przewodniczący KRRiT jest uprawniony na gruncie art. 10 ust. 2 URT:

- 19 stycznia 2024 r. skierował do wszystkich spółek mediów publicznych pisemne wezwanie do udzielenia danych wskazujących na kondycję finansową spółek (m.in. stan środków na rachunku bankowym podstawowym na dzień 31 grudnia 2023 r. i 31 stycznia 2024 – wyciąg bankowy, stan zobowiązań krótkoterminowych na dzień 31 stycznia 2024 r. i stan aktywów obrotowych na dzień 31 stycznia 2024 r.).
- 22 stycznia 2024 r. wezwał spółki mediów publicznych o pilne przekazanie danych takich jak: łączna kwota wydatków na wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia pracowników realizujących ustawowe zadania misyjne, łączna kwota wydatków za wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych ze zleceniobiorcami realizującymi ustawowe zadania misyjne, łącznie koszty zadań misyjnych rozumianych jako tworzenie oraz rozpowszechnianie programu i informacje finansowe przekazane radzie nadzorczej – osobno za listopad 2023 r. i grudzień 2023 r.
- 23 stycznia 2024 r. przekazał uchwałę KRRiT nr 13/2024 z tego samego dnia, która postanawia o wezwaniu spółek publicznej radiofonii i telewizji do udzielenia KRRiT informacji o zakresie prowadzonej przez spółkę od 19 grudnia 2023 r. misji publicznej, formy jej prowadzenia oraz kosztów ponoszonych przez spółkę w celu realizacji misji publicznej.
- W piśmie z 8 lutego 2024 r. zwrócił się do spółki Telewizja Polska S.A. o przekazanie informacji, kto otrzymuje od 27 grudnia 20023 r. wynagrodzenie likwidatora, ile wynosi wynagrodzenie likwidatora, jaka jest podstawa wypłaty wynagrodzenia likwidatora, jaka jest wysokość wynagrodzenia za usługi prawne od 19 grudnia 2023 r., kto je wykonuje, a także jaka jest podstawa prawna tego działania.
- W innym piśmie z 8 lutego 2024 r. wezwał spółki mediów publicznych do dostarczenia wykazu osób zwolnionych od 19 grudnia 2023 r. z podaniem przyczyny ich zwolnienia,

kwoty ewentualnych odpraw i daty złożenia oświadczenia dotyczącego każdego zwolnienia; dostarczenia wykazu osób zatrudnionych w spółkach od dnia 19 grudnia 2023 z podaniem daty i powodu ich zatrudnienia oraz kwoty wynagrodzenia każdej nowo zatrudnionej osoby.

- W piśmie z 12 lutego 2024 r. wezwał spółki mediów publicznych do przekazania powodów wzrostu wydatków na wynagrodzenia w grudniu 2023 r. w porównaniu do listopada 2023 r.
- 22 lutego 2024 r. wezwał pisemnie wszystkie spółki mediów publicznych do przekazania szczegółowych informacji dotyczących zbycia i planów zbycia po 19 grudnia 2023 r. majątku spółek o wartości równej lub przekraczającej równowartość 30 tys. euro.
- 5 kwietnia 2024 r. skierował do spółek mediów publicznych pismo z żądaniem przekazywania KRRiT w terminie do 15 dnia każdego miesiąca przed miesiącem, którego dotyczyć ma wypłata środków podchodzących z wpływów z opłat abonamentowych, oświadczeń sporządzonych zgodnie z wzorami określonymi przez Przewodniczącego KRRiT (obowiązek sprawozdawczy nałożony przez uchwałę nr 40/2024, warunkujący wypłatę środków).
- W piśmie z dnia 18 kwietnia 2024 r. adresowanym do wszystkich spółek mediów publicznych zażądał od nich informacji, czy udzielone im zostało dofinansowanie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z przeznaczeniem na realizację zadań misyjnych (jeśli tak, to kiedy i w jakiej wysokości, czy dofinansowanie zostało otrzymane na mocy umowy bądź na innej podstawie prawnej i czy zostało zgłoszone do UOKiK jako pomoc publiczna).

(Dowody: uchwała KRRiT nr 13/2024 z 23 stycznia 2024 r. na okoliczność wezwania spółek publicznej radiofonii i telewizji do udzielenia informacji wykraczających poza ich ustawowe obowiązki sprawozdawcze; pismo Macieja Świrskiego do Telewizji Polskiej S.A z 12 lutego 2024 r. (DMP.91.2.3.2024) na okoliczność wezwania Telewizji Polskiej S.A. do udzielenia informacji wykraczających poza jej ustawowe obowiązki sprawozdawcze; pisma Macieja Świrskiego do spółek mediów publicznych z: 19 stycznia 2024 r. (DMP.91.2.2024), 22 stycznia 2024 r. (DMP.91.2.1.2024), 23 stycznia 2024 r. (DMP.071.10.2024), 8 lutego 2024 r. (DMP.071.13.2024), 8 lutego 2024 r. (DMP.071.14.2024), 12 lutego 2024 r. (DPM.91.6.26.2024), 14 lutego 2024 r. (DMP.91.47.2024), 22 lutego 2024 r.

(DMP.316.4.2024), 5 kwietnia 2024 r. (DMP 91.71.2024), 12 kwietnia 2024 r. (DMP.316.5.2024), 18 kwietnia 2024 r. (DMP.316.6.2024)).

Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej pragnie zauważyć, że na jednostce publicznej radiofonii i telewizji ciąży obowiązek sprawozdawczy dwojakiego rodzaju: z jednej strony ogólne obowiązki sprawozdawcze w zakresie przedstawienia sprawozdania finansowego, które spoczywają na wszystkich dostawcach usługi medialnej (art. 37a URT), a z drugiej – obowiązki sprawozdawcze związane z realizacją misji publicznej (art. 31a–31c URT). Co do pierwszej kategorii, zakresu informacji żądanych przez Przewodniczącego KRRiT nie da się pogodzić z przedmiotowym ograniczeniem kontroli, do której przeprowadzania upoważnia go art. 10 ust. 2 ustawy. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji nie są ustawowo zobowiązane do przedstawiania innych dokumentów i w innych terminach niż wynikające z art. 37a. Jeśli chodzi o obowiązki związane z realizacją misji publicznej, określenie sposobu sporządzenia sprawozdania ustawodawca delegował na KRRiT, która wydaje w tej sprawie rozporządzenie (art. 31a ust. 3). Nie budzi wątpliwości, że KRRiT nie może działać poza granicami delegacji ustawowej i określać dowolnie wzorów oświadczeń w tym zakresie, a następnie wymagać od jednostek publicznej radiofonii i telewizji ich przedstawiania. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 22 nie jest dopuszczalne podejmowanie decyzji w sprawach działalności jednostek publicznej radiofonii i telewizji w przypadkach innych niż przewidzianych ustawami. Wobec braku podstawy ustawowej dla formułowanych przez Przewodniczącego KRRiT żądań należy uznać, że ponownie doszło do działania z naruszeniem art. 7 Konstytucji RP.

Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej ustaliła, że likwidator spółki Telewizja Polska S.A. kilkakrotnie odpowiadał pisemnie na żądania Macieja Świrskiego, wskazując na brak podstawy prawnej działań (dowód: *pisma Daniela Gorgosza do Macieja Świrskiego z: 13 lutego 2024 r., 22 lutego 2024 r. (TVP-BSK-LS/072-32/2024(340)), 7 marca 2024 r., 15 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-40/2024), 23 kwietnia 2024 r. (TVP/BSK-LS/072-57/2024(148))*). Przewodniczący KRRiT wszczął wobec Daniela Gorgosza postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 54 ust. 2 w zw. z rzekomym naruszeniem art. 10 ust. 2 URT (zawiadomienie z 27 lutego 2024 r.). Na mocy decyzji Nr 6/DPz/2024 z dnia 25 marca 2024 r. Maciej Świrski nałożył na Daniela Gorgosza karę pieniężną w wysokości 145 200 zł. Jako podstawa decyzji zostały wskazane postanowienia art. 54 ust. 1 i 2 w zw. z art. 10 ust. 2 URT. Nałożenie kary za niewykonanie nałożonego

niezgodnie z prawem obowiązku zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej w oczywisty sposób pogłębia stan bezprawności i jest działaniem naruszającym art. 10 ust 2 w zw. z art. 22 URT oraz art. 7 Konstytucji RP.

Podobne pisma do Przewodniczącego KRRiT kierował Paweł Majcher – likwidator spółki Polskie Radio S.A., podnosząc niemożność natychmiastowego przekazania wszystkich żądanych informacji i kwestionując podstawę prawną żądań (dowód: *pisma Pawła Majchera do Macieja Świrskiego z: 5 lutego 2024 r. (LPM-301/2024), 12 lutego 2024 r. (LPM-352/2024 i LPM-353/2024), 15 lutego 2024 r. (LPM-371/2024), 19 lutego 2024 r. (LPM-391/2024), 23 lutego 2024 r. (LPM-468/2024), 15 kwietnia 2024 r. (LPM-827/2024) i 23 kwietnia 2024 r. (LPM-936/2024)*). Ponadto Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej ustaliła, że podobna korespondencja była przesyłana pomiędzy Przewodniczącym KRRiT a likwidatorami rozgłośni regionalnych Polskiego Radia S.A. Wprawdzie Maciej Świrski wyjaśnił, że wnioski o udzielenie tych informacji były podyktowane wymogami sprawozdawczości wynikającymi z przepisów prawa europejskiego (dowód: *wyjaśnienia Macieja Świrskiego, protokół 16. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 3 grudnia 2024 r., s. 78*), jednak zauważyć należy, iż liczba wniosków od Przewodniczącego KRRiT o udzielenie informacji w r. 2024 była znacząco wyższa w porównaniu do 2023 r., stąd też za uprawniony można uznać pogląd, iż likwidatorzy byli nękani tymi wnioskami (dowód: *zeznania Eweliny Kosalki-Passia, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 6, s. 8–9; zeznania Mirosława Kasprzaka, protokół 20. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 21 stycznia 2025 r., załącznik nr 11, s. 7*). Podkreślić również trzeba, iż kara nałożona na likwidatora Daniela Gorgosza przez Przewodniczącego KRRiT została uchylona przez sąd, orzeczenie nie jest jeszcze prawomocne (dowód: *zeznania Daniela Gorgosza, protokół 16. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 3 grudnia 2024 r., s. 32*).

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że zarówno zarzuty, jak i ich uzasadnienie zawarte w pkt 4–5 wniosku grupy posłów na Sejm RP z dnia 23 maja 2024 r. o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej Macieja Świrskiego przed Trybunałem Stanu są całkowicie zasadne, bo znalazły potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

4. Zarzuty dotyczące postępowania wobec prywatnych dostawców medialnych

W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej zgromadzony materiał dowodowy potwierdza dyskryminacyjny charakter działania Macieja Świrskiego jako członka i Przewodniczącego KRRiT wobec niezwiązanych z rządem Zjednoczonej Prawicy mediów: nadawców programów TVN i TVN24 (TVN S.A.), Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne (Inforadio Sp. z o.o.) oraz Radio ZET (Eurozet Radio Sp. z o.o.), którzy emitowali materiały krytyczne wobec obozu Zjednoczonej Prawicy. Po przeprowadzeniu analizy wniosku wstępnego i zebranego w sprawie materiału dowodowego Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej nie ma wątpliwości, iż podejmowane przez Przewodniczącego KRRiT czynności o charakterze represyjnym, nakierowane na wywołanie efektu mrożącego, noszą wyraźne znamiona naruszenia Konstytucji RP oraz ustaw.

a) Przewlekłe prowadzenie postępowań rekoncesyjnych – zarzut z pkt 6 wniosku

Zarzut z pkt 6 zawarty we wniosku wstępnym polega na tym, iż w okresie październik 2022 r. – kwiecień 2024 r. w Warszawie Maciej Świrski jako organ właściwy do prowadzenia postępowania koncesyjnego odpowiadał za nieuzasadnioną przewlekłość postępowań w sprawie przedłużenia koncesji dla niezależnych mediów: programów spółki TVN S.A.: TVN, TVN INTERNATIONAL, TVN TURBO i TVN STYLE oraz programu spółki Inforadio Sp. z o.o. Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne, co stanowiło naruszenie art. 8 i art. 12 KPA, a także art. 2 Konstytucji RP.

Wskazać należy, iż przepis art. 31 URT uzależnia możliwość rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych, z wyjątkiem programów publicznej radiofonii i telewizji, od uzyskania koncesji. Organem właściwym w sprawach wydawania koncesji jest Przewodniczący KRRiT (ust. 3). Decyzję w tym przedmiocie podejmuje na podstawie uchwały KRRiT i jest ona ostateczna (ust. 4). Ustawa reguluje proces rekoncesyjny, polegający na tym, że nadawca posiadający koncesję może złożyć wniosek o jej udzielenie na kolejny okres nie później niż 12 miesięcy przed wygaśnięciem posiadanej koncesji (art. 35a ust. 1). Odmowa udzielenia koncesji możliwa jest wyłącznie, gdy w stosunku do nadawcy zachodzi którakolwiek z enumeratywnie wymienionych okoliczności, takich jak na przykład rażące naruszanie przez nadawcę warunków określonych w ustawie lub koncesji lub jeżeli rozpowszechnianie programu powoduje zagrożenie interesów kultury narodowej, bezpieczeństwa i obronności państwa lub narusza normy dobrego obyczaju (zob. art. 38 ust. 1

i 2 w zw. z art. 35a ust. 2). W wniosku wstępnym wskazywano, iż według analizy dotychczasowej praktyki w tym zakresie sporządzonej przez Rzecznika Praw Obywatelskich, w większości przypadków decyzja o przedłużeniu koncesji następuje prawie automatycznie¹⁶. Przyjmuje się, że interes publiczny, któremu służy instytucja koncesji, jest bowiem wystarczająco zabezpieczony już przed samo jednorazowe spełnienie przez nadawcę warunków jej uzyskania¹⁷.

W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdza, iż w okresie, w którym Maciej Świrski zajmuje stanowisko Przewodniczącego KRRiT, zaistniały niemające żadnego uzasadnienia przypadki przewlekłości postępowania rekoncesyjnego. Wydanie decyzji w sprawie przedłużenia koncesji dla spółki TVN S.A. na nadawanie programów: TVN, TVN INTERNATIONAL oraz TVN TURBO nastąpiło po 11 miesiącach od złożenia przez spółkę TVN wniosków w tym przedmiocie (wnioski złożono w styczniu 2023 r., KRRiT podjęła uchwałę w listopadzie tego samego roku). Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej nie podzieliła argumentacji obrony, jakoby długotrwałość postępowania dotyczącego przedłużenia koncesji dla TVN S.A. była związana jedynie z rzekomą koniecznością prowadzenia analiz struktury właścicielskiej tej spółki.

Przesłuchany w charakterze świadka członek KRRiT prof. Tadeusz Kowalski potwierdził swoje wcześniejsze medialne wypowiedzi¹⁸, iż zabiegał wielokrotnie o zajęcie się sprawą przedłużenia koncesji na posiedzeniach KRRiT, a jego wnioski były odrzucane, najczęściej bez podania przyczyny. Świadek zeznał, iż Maciej Świrski czasami wskazywał na rzekome niejasności dotyczące struktury właścicielskiej TVN S.A. jako przyczynę długotrwałości postępowania. Świadek wskazywał jednak, że z zapewnień Departamentu Prawnego Biura KRRiT i oficjalnego dokumentu z 7 lipca 2023 r. wynikało, że informacje wystawione na podstawie ustawy radiowo-telewizyjnej oraz rozporządzenia z 4 stycznia 2007 r. w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania

¹⁶ Rzecznik Praw Obywatelskich, „TVN24 już półtora roku czeka na przedłużenie koncesji. Interwencja RPO w KRRiT. [AKTUALIZACJA] Ogólna odpowiedź KRRiT”, 22 lipca 2021 r., <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-pyta-krrit-przedluzenie-koncesji-tvn24>, dostęp: 4 maja 2024 r.

¹⁷ G. Lubeńczuk, [w:] A. Niewęglowski (red.), *Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 35(a).

¹⁸ T. Kowalski, „TVN skarży się do sądu na bezczynność KRRiT”, *WirtualneMedia.pl*, 5 maja 2023 r., <https://www.wirtualnemedi.pl/arttykul/tvn-brak-koncesja-skarga-sad-bezczynnosc-krrit>, dostęp: 2 maja 2024 r. Należy zarazem podkreślić, że ustawodawca nie sformułował wymogów względem struktury właścicielskiej spółki, od której zależny jest nadawca – tylko względem nadawcy. Innymi słowy, nie ma podstaw do odmowy przedłużenia koncesji na podstawie zastrzeżeń co do struktury spółki matki nadawcy.

w ramach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów, zarówno na etapie ubiegania się o koncesję, jak i w czasie jej wykonywania w oparciu o wyżej wymienione przepisy, dotyczą bezpośrednich udziałów akcjonariuszy i koncesjonariuszy, a nie dalszych poziomów struktury własnościowej. Świadek zeznał również, że we wnioskach formalnych o zajęcie się sprawą koncesji dla TVN S.A. wskazywał również na wyroki sądów, m.in. na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z marca 2023 r. (sygn. II GSK 2282/22), w którym potwierdzono odpowiedzialność Przewodniczącego KRRiT za prowadzone postępowanie z rażącą beczynnością we wcześniejszym postępowaniu rekonesyjnym dotyczącym programu TVN7. Świadek zeznał, iż w jego ocenie postępowanie koncesyjne wobec TVN S.A. było prowadzone rażąco przewlekłe i de facto stanowiło tzw. recydywę przewlekłego prowadzenia postępowania koncesyjnego wobec programów TVN. Świadek wskazywał, iż w jego ocenie Przewodniczący KRRiT nie miał podstaw, by żądać od TVN S.A. przedstawienia pełnej dokumentacji na temat całej struktury własnościowej TVN S.A. Świadek wskazywał również, iż stanowisko Przewodniczącego KRRiT w pewnym momencie nagle uległo zmianie i koncesja została ostatecznie udzielona mimo braku wpływu nowych dokumentów czy opinii, co świadczy o braku konsekwencji działania ze strony Przewodniczącego KRRiT (dowód: zeznania Tadeusza Kowalskiego, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 80–81, 95, 97; protokoły z posiedzeń KRRiT z okresu od 10 października 2022 r. do 8 maja 2024 r.; materiały medialne: Alicja Podskoczy, „Jest decyzja w sprawie koncesji dla TVN. Stacja czekała blisko rok”, „Rzeczpospolita”, 9 listopada 2023 r., <https://www.rp.pl/media/art39383491-jest-decyzja-w-sprawie-koncesji-dla-tvn-stacja-czekala-blisko-rok>; Rafał Wójcik, „TVN z koncesją. Uchwała KRRiT przeszła jednogłośnie”, „Gazeta Wyborcza”, 9 listopada 2023 r., <https://wyborcza.pl/7,75398,30386697,tvn-z-koncesja-uchwala-krrit-przesjednoglosnie.html>; „KRRiT przedłuża koncesję naziemną TVN. «Pięć głosów za», WirtualneMedia.pl, 10 listopada 2023 r., <https://www.wirtualnemedial.pl/arttykul/nowa-koncesja-tvn-krrit-jak-odbierac-naziemna-telewizja-cyfrowa-tvn-international-tvn-turbo>; Michał Niedbalski, „KRRiT nie przedłużyła koncesji TVN Style. Wykryła odchylenia od norm programowych”, Press, 22 lutego 2024 r., https://www.press.pl/tresc/80545,krrit-nie-przedluzyla-koncesji-tvn-style_-wykryla-odchylenia-od-norm-programowych).

Inforadio Sp. z o.o., nadawca programu Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne, na rozpatrzenie wniosku w sprawie przedłużenia koncesji czekał natomiast od października 2022 r. do lipca 2023 r. W podobnej sytuacji znajdował się inny program spółki

TVN S.A. – TVN STYLE, w jego przypadku wniosek został złożony w lipcu 2023 r., a decyzja w sprawie przedłużenia koncesji została podjęta dopiero w dniu 12 czerwca 2024 r. (już po złożeniu wniosku wstępnego w niniejszej sprawie).

Należy zgodzić się, że specyfika postępowania przed Przewodniczącym KRRiT w tym obszarze nie pozwala na traktowanie go jak standardowego postępowania administracyjnego, w którym przewiduje się załatwienie sprawy nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (art. 35 ust. 2 KPA). W orzecznictwie zostało potwierdzone, że nie prowadzi to jednak do wyłączenia ogólnych zasad postępowania administracyjnego, które znajdują wyraz w art. 8 (zasada prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie do władzy publicznej) i art. 12 (zasada wnikliwego i szybkiego działania) KPA¹⁹.

Warto w tym miejscu odwołać się do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: NSA) z dnia 28 marca 2023 r. (sygn. II GSK 2280/22), który został wydany w sprawie o stanie faktycznym podobnym do opisanych przypadków nieuzasadnionej przewlekłości procesów rekoncesyjnych. W tym wypadku NSA oceniał proces rozpatrywania wniosku o przyznanie ponownej koncesji dla programu TVN S.A. – TVN 7. Postępowanie trwało ponad rok i koncesja została przedłużona zaledwie na sześć dni przed upływem jej terminu ważności. NSA stwierdził, że Przewodniczący KRRiT pozostawał w beczynności, której można przypisać cechę rażącego naruszenia prawa. Warto dodać, iż również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w związku z innym postępowaniem rekoncesyjnym, dla TVN Style, nałożył na Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Macieja Świrskiego 60 000 zł grzywny²⁰. Przewodniczący KRRiT został ukarany za „rażącą i oczywistą beczynność” przy przedłużaniu koncesji satelitarnej TVN Style²¹. W przedmiotowym wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie argumentował w następujący sposób: „W piśmie z 7 czerwca 2024 r. (wraz z komunikatem Organu) skierowanym przez Przewodniczącego KRRiT do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie str. 3 (k. 174 akt sądowych) wskazano, że na posiedzeniu KRRiT w dniu (...) maja 2024 r. poddano pod głosowanie koncesje (...), jednakże Przewodniczący KRRiT i inni członkowie KRRiT głosowali przeciwko jej udzieleniu Stronie, bowiem Przewodniczący stwierdził, że należy jeszcze zbadać strukturę własnościową Spółki, choć te kwestię już jednoznacznie rozstrzygnął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku II GSK 2280/22 z dnia 28 marca 2023 r. W związku

¹⁹ Wyrok NSA z 28 marca 2023 r. (sygn. II GSK 2280/22).

²⁰ Wyrok WSA w Warszawie z 13 czerwca 2024 r. (VI SAB/Wa 37/24).

²¹ Zob. <https://www.pap.pl/aktualnosci/szef-krrii-ukarany-ws-koncesji-dla-tvn-style>.

z powyższym wbrew wywodom Organu pozostaje on nadal w beczynności. Zarządzenie pierwszego głosowania nad uchwałą po 10 miesiącach od dnia złożenia wniosku przez Stronę w żaden sposób nie usprawiedliwia niewydania decyzji w terminie ustawowym i nie mogło mieć wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. Przewodniczący KRRiT, co jeszcze raz należy podkreślić, odpowiada za cały proces koncesyjny, w tym za zgodność postępowania z prawem i terminowość załatwienia sprawy. Głosowanie koncesji, które zależało tylko od jego decyzji, dopiero po 10 miesiącach od daty jego złożenia świadczy jedynie o niedbalstwie Organu i braku staranności w prowadzeniu postępowania. Potwierdza też zarzuty Strony. Sądowi z urzędu jest wiadome, że nie jest to pierwsza skarga na beczynność Organu wniesiona przez stację (...). W Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie zapadły już dwa wyroki uznające zasadność wniesionych skarg na beczynność i podkreślające rażące naruszenia przepisów prawa przez Przewodniczącego KRRiT, w niemalże identycznych sprawach, VI SAB/Wa 201/21 z 27 kwietnia 2022 r. oraz wyrok z dnia 13 września 2022 r. VI SAB/Wa 41/22, co do którego NSA oddalił skargę kasacyjną, dzieląc stanowisko Sądu I instancji, że beczynność Przewodniczącego KRRiT miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa. Natomiast co do wyroku z dnia 27 kwietnia 2022 r. VI SAB/Wa 201/22, Naczelny Sąd Administracyjny nie podzielił jedynie stanowiska Sądu I instancji, iż beczynność Przewodniczącego KRRiT miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa. Odrębną kwestią pozostaje natomiast sposób liczenia terminów załatwiania spraw przedstawiony przez Naczelny Sąd Administracyjny, o czym będzie mowa niżej. Mimo to do chwili obecnej koncesja nie została wydana. Podkreślić należy, że w obecnym postępowaniu organ nie wskazał ani razu, jaka jest konkretna przyczyna braku decyzji udzielającej koncesję. Można zatem stwierdzić, że nie istnieją żadne racjonalne powody, aby organ wstrzymywał się z jej wydaniem. Tym bardziej że zgodnie z art. 79a § 1 k.p.a. organ administracji publicznej zobowiązany jest do wskazania przesłanek zależnych od Strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Oznacza to, że wyjąwszy rutynowe procedury wewnętrzne, dla których przeprowadzenia KRRiT i Przewodniczący KRRiT potrzebują jedynie standardowych konsultacji z Departamentami Biura KRRiT, przez ponad 11 miesięcy postępowanie stoi w miejscu, a wniosek Spółki nie jest realnie rozpatrywany. Samo w sobie narusza to prawo Spółki do załatwienia sprawy w rozsądnym terminie (prawo do dobrej administracji). Nie jest również usprawiedliwieniem dla nieudzielenia koncesji Stronie przyjęte błędnie przez Organ stanowisko, że skoro nie ma uchwały, to Przewodniczący KRRiT nie pozostaje w beczynności lub przewlekłości. W tym zakresie Sąd podziela pogląd Skarżącej. Oznaczałoby to bowiem, że nikt mógłby nie

odpowiadać za zbyt długi sposób wydawania decyzji Przewodniczącego KRRiT poprzedzonych uchwałami KRRiT – jak w niniejszej sprawie. Z jednej bowiem strony Przewodniczący KRRiT mógłby usprawiedliwiać się brakiem możliwości podjęcia decyzji z uwagi na brak uchwały KRRiT, a z drugiej Strona nie mogłaby skarżyć bezczynności KRRiT na wydanie uchwały, gdyż – jak wskazano powyżej – jest to akt prawa wewnętrznego KRRiT, a bezczynność na wydanie takiego aktu nie podlega kognicji sądu administracyjnego. Z kolei KRRiT jako taka mogłaby powoływać się na niezależność swoich członków jako na przyczynę niezawinionego przez organ braku możliwości podjęcia uchwały. Z punktu widzenia zasad legalizmu czy też z punktu widzenia zaufania do państwa prawa byłoby to rozwiązanie proceduralne niemożliwe do zaakceptowania. Sąd zgadza się ze Skarżącą, że strona postępowania administracyjnego nie może ponosić negatywnych skutków problemów organizacyjnych oraz wzajemnych zależności między poszczególnymi członkami organu kolegialnego” (vide: wyrok WSA w Warszawie z 13 czerwca 2024 r., sygn.. VI SAB/Wa 37/24) Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej w pełni podziela ustalenia i zapatrywania prawne wyrażone w tym orzeczeniu. Powyższe orzeczenie potwierdza nielegalne działania (a raczej zaniechania) Przewodniczącego KRRiT przy postępowaniach koncesyjnych dla mediów niezwiązanych z Zjednoczoną Prawicą.

Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej – podobnie jak WSA w wyżej wymienionym orzeczeniu – stoi zatem na stanowisku, iż nie istniały żadne obiektywne przesłanki uzasadniające tak długotrwałe prowadzenie postępowań rekoncesyjnych wobec programów TVN czy wobec nadawcy programu Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne. Należy bowiem zauważyć, iż postępowanie koncesyjne wobec nadawcy programu Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne również było prowadzone przewlekłe, mimo że wobec tego nadawcy nie były przecież sygnalizowane wątpliwości dotyczące „struktury własnościowej”. Z tych względów powoływanie się przez Macieja Świrskiego na konieczność analizy struktury własnościowej spółki TVN S.A. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej traktuje jedynie jako linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności za delikt konstytucyjny. Co więcej, świadek Tadeusz Kowalski wskazywał na zapewnienia Departamentu Prawnego Biura KRRiT i oficjalny dokument z 7 lipca 2023 r., z którego wynikał obowiązek badania bezpośrednich udziałów akcjonariuszy i koncesjonariuszy, a nie dalszych poziomów struktury własnościowej podmiotu, który ubiega się o koncesję.

Na marginesie warto zauważyć, iż skomplikowana struktura właścicielska nie stanowiła przeszkody dla szybkiego postępowania koncesyjnego na przykład dla Telewizji Republika. Z informacji zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym wynika, iż jedynym ujawnionym udziałowcem spółki Srebrna Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (KRS 0000069050) jest fundacja działająca pod nazwą Instytut Imienia Lecha Kaczyńskiego (KRS 0000173661). Srebrna Sp. z o.o. jest udziałowcem m.in. Słowa Niezależnego Sp. z o.o. (KRS: 0000246403), a Słowo Niezależne Sp. z o.o. jest wydawcą portalu Niezalezna.pl. Słowo Niezależne Sp. z o.o. jest akcjonariuszem Telewizji Republika S.A. (KRS: 0000446368) – wydawcy Telewizji Republika (numer koncesji: 537/K/2022-T). Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej pragnie zatem zauważyć, iż taki skomplikowany fragment struktury własnościowej Telewizji Republika nie stanowił dla KRRiT przeszkody do szybkiego przeprowadzenia postępowania koncesyjnego.

Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej podkreśla fundamentalne znaczenie konstytucyjnie chronionej wartości wolności słowa dla urzeczywistnienia zasady demokratycznego państwa prawnego, którą gwarantuje art. 2 Konstytucji RP. Jak wskazano we wstępnym wniosku na s. 31, jedną z cech ustroju demokratycznego jest m.in. pluralizm w sferze informacji i głoszenia poglądów. W literaturze podnosi się, że dla „funkcjonowania demokratycznego państwa prawnego składnikiem koniecznym (...) są istniejące w sposób możliwie niezależny, zwłaszcza od władzy publicznej, środki społecznego przekazu”²². Warto również w tym kontekście przywołać cytowaną we wstępnym wniosku tezę z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2011 r. (sygn. akt K 9/11), w którym Trybunał Konstytucyjny wyróżnił wolność wyrażania poglądów jako „zasadę organizacji i funkcjonowania «społeczeństwa demokratycznego»”. Nieuzasadniona przewlekłość postępowań rekoncesyjnych w przypadku niezależnych mediów, zestawiona z odmiennym traktowaniem mediów przychylnych wobec obozu władzy Zjednoczonej Prawicy lub z nim powiązanych (objętego zakresem zarzutu w pkt 9 wniosku wstępnego) świadczy bardzo jednoznacznie i dobitnie o działaniu wymierzonym przeciwko temu pluralizmowi, a zatem naruszającym art. 2 Konstytucji RP.

Prawdą jest, że decyzja Przewodniczącego KRRiT jest uzależniona od wydania uchwały przez KRRiT (zob. wyrok NSA z 27 lutego 2018 r., sygn. II GSK 1412/16). Nawet jeśli jego wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie uchwały jest ograniczony, ponieważ jego głos ma

²² L. Garlicki, P. Sarnecki, P. Sokolewicz, W. Trzciński, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*, t. II, Warszawa 2003, s. 3.

wagę taką samą jak głosy innych członków KRRiT, nie może prowadzić to do konkluzji, że może on uwolnić się na tej podstawie od odpowiedzialności za sposób prowadzenia postępowania koncesyjnego (rekoncesyjnego). Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej stoi na stanowisku, iż to Przewodniczący KRRiT jako organ prowadzący takie postępowanie odpowiada za terminowość załatwienia sprawy koncesyjnej. Posiada pewną samodzielność w tym zakresie, która – jak podkreślił NSA w przytaczanym powyżej wyroku z dnia 28 marca 2023 r. (sygn. II GSK 2280/22) „wynika z posiadanych uprawnień prawno-organizacyjnych”.

b) Nakładanie kar na media i prowadzenie ich przedwczesnej egzekucji

(i) Nakładanie kar – zarzut z pkt 7 wniosku

Kolejnym postawionym we wniosku wstępnym zarzutem było nakładanie kar administracyjnych za materiały krytyczne dla obozu Zjednoczonej Prawicy lub w inny sposób dla niego niewygodne. Kary te nakładane były jednoosobowo, z pominięciem pozostałych członków KRRiT. Wnioskodawcy zarzucili Maciejowi Świrskiemu, iż w okresie październik 2022 r. – kwiecień 2024 r. w Warszawie, wydając decyzje administracyjne o nałożeniu kar na prywatnych nadawców w postaci decyzji nr 6/DPz/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. o nałożeniu kary na Inforadio Sp. z o.o., decyzji nr 8/DPz/2023 z dnia 11 sierpnia 2023 r. o nałożeniu kary na Eurozet Radio Sp. z o.o. oraz decyzji nr 4/Dpz/2024 z dnia 4 marca 2024 r. o nałożeniu kary na TVN SA, w sposób arbitralny wykorzystywał swoje kompetencje penalne określone w art. 18 URT, nakładając kary na niezależne media: nadawców programów TVN i TVN24 (TVN S.A.), Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne (Inforadio Sp. z o.o.) oraz Radio ZET (Eurozet Radio Sp. z o.o.), co stanowiło naruszenie art. 18 URT oraz art. 2, art. 9, art. 54 ust. 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP. W decyzjach jako podstawa wymierzenia kary wskazywany jest w szczególności art. 18 ust. 1 URT, zgodnie z którym audycje lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności nie mogą zawierać treści nawołujących do nienawiści lub dyskryminujących ze względu na rasę, niepełnosprawność, płeć, wyznanie lub narodowość.

Przesłuchany w charakterze świadka Tadeusz Kowalski potwierdził swoje medialne wypowiedzi²³, iż Przewodniczący KRRiT, nakładając kary indywidualnie, nie informował pozostałych członków Rady o swoich działaniach, a większość członków KRRiT dopiero z mediów dowiadywała się o tym, że została nałożona jakaś kara, i najczęściej takie nałożenie kary nie było przedmiotem dyskusji, nie była przedmiotem żadnej wymiany argumentów i była to wyłącznie inicjatywa Przewodniczącego KRRiT (dowód: *zeznania Tadeusza Kowalskiego, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 84, protokoły posiedzeń KRRiT z okresu od 10 października 2022 r. do 8 maja 2024 r.*).

Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej w pełni podziela twierdzenia zawarte we wniosku wstępnym, iż sposób wykładni i zastosowania tego przepisu przez Przewodniczącego KRRiT w inkryminowanych decyzjach cechowała arbitralność oraz opresyjność – przepis ten był (i nadal jest) przez Przewodniczącego KRRiT jawnie wykorzystywany jako instrument wymierzony przeciwko mediom nieprzychylnym dla Zjednoczonej Prawicy. Nieuzasadnione represyjne działania Przewodniczącego KRRiT, objęte zakresem wniosku wstępnego, polegały na tym, iż:

- 28 kwietnia 2023 r. nałożył karę na Inforadio Sp. z o.o., nadawcę Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne za opinie niezależnych dziennikarzy o podręczniku HiT Wojciecha Roszkowskiego, które padły w programie Piotra Maślaka „Pierwsze śniadanie w TOK-u” w czerwcu 2022 r. Gospodarz programu, oceniając podręcznik jako formę propagandy, porównał jego lekturę do lektury podręcznika dla Hitlerjugend. Uznano, że audycja została przygotowana w sposób nierzetelny i poniżała oraz naruszyła ona godność ofiar II wojny światowej, w tym Żydów²⁴.
- 11 sierpnia 2023 r. nałożył karę w wysokości 476 000 zł na spółkę Eurozet Sp. z o.o. za emisję na antenie Radia ZET materiału o okolicznościach przejazdu prezydenta Ukrainy przez terytorium Polski. Przekaz na temat braku zaangażowania polskich służb w tej

²³ Tak na przykład w sprawie przedstawionej poniżej decyzji o nałożeniu kary na spółkę Eurozet prof. Tadeusz Kowalski wyjawiał w wypowiedzi prasowej, że była ona rezultatem „samodzielnego dochodzenia przewodniczącego”, podczas gdy „Rada się tym nie zajmowała ani razu, ta sprawa nie była przedmiotem dyskusji, jakiegokolwiek wymiany zdań”; zob. A. Kublik, „Windykator Świrski. Nie czeka na rozstrzygnięcie, ściąga pieniądze od Eurozet”, „Gazeta Wyborcza”, 30 kwietnia 2024 r., https://wyborcza.pl/7,75398,30933919,windykator-swirski-nie-czeka-na-rozstrzygnięcie-sciaga-pieniadze.html?do_w=167&do_v=973&do_st=RS&do_sid=995&do_a=995#S.related-K.C-B.1-L.1.zw, dostęp: 2 maja 2024 r.

²⁴ Dodatkowo uznano, że w związku z podaniem informacji, iż prof. Roszkowski był europarlamentarzystą z poparciem Prawa i Sprawiedliwości, negatywne opinie o podręczniku są obraźliwe dla tej partii oraz jej wyborców.

operacji został oceniony przez Macieja Świrskiego jako dezinformujący opinię publiczną.

- W marcu 2024 r. nałożył karę w wysokości 550 000 zł na spółkę TVN S.A. za emisję reportażu „Franciszkańska 3”. Reportaż Marcina Gutowskiego, oparty w znacznym stopniu na zeznaniach ofiar księży pedofilów, dotyczył nadużyć w kurii krakowskiej w okresie, gdy jej metropolitą był Karol Wojtyła. Działania Macieja Świrskiego, który zarzucił materiałowi „nierzetelność, użycie technik manipulacji, ahistoryzm”, cieszyły się zdecydowanym poparciem posłów Zjednoczonej Prawicy.

(Dowód: zeznania Tadeusza Kowalskiego, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 84; protokoły z posiedzeń KRRiT z okresu od 10 października 2022 r. do 8 maja 2024 r.; materiały medialne: Piotr Pacewicz, „Świrski ukarał TOK FM. 80 tys. zł za naruszenie godności Roszkowskiego, PiS i Żydów [DOKUMENTY]”, OKO.press, 8 maja 2023 r., <https://oko.press/swirski-ukaral-tok-fm-80-tys-zl-za-naruszenie-godnosci-roszkowskiego-pis-i-zydow-dokumenty>; Maciej Kozielski, „Świrski znów uderza w Tok FM wysoką karą. «Świrski uważa się za jednoosobowy sąd»”, Press, 25 stycznia 2024 r., https://www.press.pl/tresc/80122,Swirski-znow-uderza-w-tok-fm_-_Swirski-uwaza-sie-za-jednoosobowy-sad; Adrian Gąbka/Oatryk Pallus, „TVN wygrał w sądzie z szefem KRRiT. Nie zapłaci za wpadkę reklamową w «Faktach»”, WirtualneMedia.pl, 18 kwietnia 2024 r., <https://www.wirtualnemedial.pl/arttykul/tvn-wyrok-sad-kara-blok-reklamowy-fakty-tvn-cena-kara>; Tomasz Gzell, „Sądowa porażka szefa KRRiT ws. wstrzymania wypłat z abonamentu RTV”, „Rzeczpospolita”, 5 maja 2024 r., <https://www.rp.pl/prawo-dla-ciebie/art40296501-sadowa-porazka-szefta-krrit-ws-wstrzymania-wyplat-z-abonamentu-rtv>).

Wskazane powyżej decyzje administracyjne Maciej Świrski wydał jako Przewodniczący KRRiT. Jako podstawę ich wydania wskazał on art. 53 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1 i 2 URT oraz art. 104 i art. 107 KPA. W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej zarzucone przez Macieja Świrskiego rzekome naruszenie art. 18 URT w tych wypadkach sprowadzało się do jego arbitralnego zastosowania, prowadzącego do umotywowanych politycznie ograniczeń konstytucyjnie chronionej wolności wypowiedzi. Co prawda przepis art. 18 zawiera w istocie liczne zwroty niedookreślone (przez co spotkał się z dość surową krytyką przedstawicieli doktryny²⁵), nie oznacza to jednak pełnej dowolności w

²⁵ A. Matlak, *Radiofonia i telewizja*, [w:] J. Barta, R. Markiewicz, A. Matlak (red.), *Prawo mediów*, Warszawa 2005, pkt 6.3; J. Sobczak, *Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz*, Zakamycze 2001, s. 250.

jego stosowaniu, co znajduje potwierdzenie w literaturze i orzecznictwie. Mianowicie można wręcz stwierdzić, że ze względu na poważne ryzyko z kolizją wolności rozpowszechniania poglądów tym większemu rygorowi powinno być podporządkowane podejmowanie rozstrzygnięć w tym zakresie. Przede wszystkim konieczne jest ważenie chronionych wartości z uwzględnieniem zasady proporcjonalności²⁶. Należy podkreślić, że potencjalne naruszenie art. 18 powinno być oceniane w świetle „potrzeby nadania i znaczenia danej treści w określonym programie, audycji, kontekście i sposobie przedstawienia, z punktu widzenia wkładu w procesy swobodnego kształtowania opinii publicznej”²⁷. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 29 grudnia 2008 r. (sygn. VI Aca 797/08) wskazał w tym kontekście, że „przedmiotem oceny programu telewizyjnego z punktu widzenia przesłanek uzasadniających nałożenie na nadawcę kary pieniężnej za naruszenie art. 18 ust. 1–5b (...) powinien być nie tylko emitowany obraz ale całość przekazu, z komentarzami prowadzącego i uczestników włącznie”²⁸. Przedstawiony wzór postępowania pozwala dojść do konkluzji, że w przypadku kar nakładanych przez Macieja Świrskiego rozstrzygającym kryterium pozostawała zgodność danego przekazu z narracją obozu Zjednoczonej Prawicy. Jakkolwiek wolność rozpowszechniania poglądów może być ograniczana ze względu na interes publiczny pod pewnymi warunkami, Maciej Świrski jako członek i Przewodniczący KRRiT utożsamiał błędnie interes publiczny z interesem partyjnym.

W ślad za orzecznictwem zgromadzonym na gruncie art. 104 KPA należy wskazać: „Organy administracji bowiem załatwiają sprawę przez wydanie decyzji, o których mowa w art. 104 k.p.a., ale tylko «w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych» (art. 1 § 1 pkt 1 k.p.a.), **co znaczy, że forma działania organów ma wynikać z prawa materialnego**”²⁹. Z powyższym koresponduje również orzeczenie NSA, w którym zostało wprost wskazane: „Nie można domniemywać stosowania władczej i jednostronnej formy działania, jaką jest decyzja administracyjna, tylko z okoliczności sprawy lub z samego przepisu art. 104 k.p.a., ani też z art. 7 u.s.g. lub art. 6 u.s.w., **lecz podstawę do jej wydania trzeba wyprowadzić z powszechnie obowiązujących przepisów prawa materialnego**”³⁰.

²⁶ S. Piątek (red.), *Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 52.

²⁷ K. Wojciechowski, [w:] S. Piątek (red.), *Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz*, Warszawa 2014, art. 18.

²⁸ Podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie – VI Wydział Cywilny z 9 kwietnia 2015 r. (sygn. VI ACa 744/14).

²⁹ Wyrok NSA we Wrocławiu z 7 września 1982 r. (sygn. SA/Wr 363/82, ONSA 1982/2, poz. 82).

³⁰ Wyrok NSA z 18 lipca 2012 r. (sygn. II GSK 911/11).

Należy podkreślić, iż wolność wypowiedzi nadawcy audycji lub innego przekazu gwarantują przepisy art. 14 i 54 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 10 Europejskiej konwencji praw człowieka. Wolność prasy i innych środków społecznego przekazu została zapewniona każdemu w Konstytucji RP wraz z wolnością wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Równocześnie Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności gwarantuje każdemu prawo do swobody wypowiedzi, obejmujące wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe³¹. Mając na uwadze rolę mediów oraz swobodę wypowiedzi w funkcjonowaniu demokratycznego społeczeństwa, należy wskazać, iż ingerencja państwa w wolność wypowiedzi medialnej dozwolona jest wyjątkowo i musi być należycie uzasadniona. Konstytucja RP pozwala na wprowadzenie ograniczeń w korzystaniu w tej wolności przez nadawców telewizyjnych. Art. 18 ust. 1 URT wprowadza ograniczenia, zgodnie z którymi audycje lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz podstaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności nie mogą zawierać treści nawołujących do nienawiści lub dyskryminujących ze względu na rasę, niepełnosprawność, płeć, wyznanie lub narodowość³².

Jednocześnie należy wskazać, iż propagowaniem jest każde zachowanie polegające na publicznym prezentowaniu faszystowskiego lub innego totalitarnego ustroju państwa w zamiarze przekonania do niego³³. Z uwagi na fakt, iż zakaz propagowania działań sprzecznych z polską racją stanu jest trudny do sprecyzowania w praktyce, jest on kontrowersyjny, a niniejsza przesłanka jest wysoce ocenna. Z uwagi na ów ocenny charakter w doktrynie wskazuje się, iż kary nakładane przez Przewodniczącego KRRiT muszą być uzasadnione i nie powinny być arbitralne³⁴. Dla Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej oczywistym jest, iż Maciej Świrski nakładając przedmiotowe kary, działał jednak całkowicie arbitralnie, kierując się przesłankami stricte politycznymi.

Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej wyżej wymienione postępowanie Przewodniczącego KRRiT Macieja Świrskiego wobec prywatnych dostawców usług

³¹ D. Ossowska-Salamonowicz, [w:] A. Niewęglowski (red.), *Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 18.

³² Ibidem.

³³ Zob. uchwałę SN z 28 marca 2002 r. (sygn. I KZP 5/02); wyrok SR w Legionowie z 4 marca 2016 r. (sygn. II K 477/15).

³⁴ D. Ossowska-Salamonowicz, op.cit.

medialnych należy ocenić jako wymierzone bezpośrednio przeciwko konstytucyjnie gwarantowanej wolności rozpowszechniania poglądów.

We wniosku wstępnym słusznie podniesiono, że działania podejmowane w stosunku do niezależnych mediów modelowo spełniają kryteria tzw. SLAPP-ów (strategicznym pozwów przeciwko partycypacji publicznej) jako nakierowane na podważenie kompetencji i wiarygodności dziennikarzy niezależnych mediów, nałożenie na nich znacznych obciążeń finansowych i nękanie koniecznością obrony przed zarzutami oraz kosztami obsługi prawnej i wywołanie efektu mrożącego polegającego na zniechęceniu do poruszania wrażliwych politycznie tematów³⁵. Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej praktyka karania prywatnych dostawców medialnych w wykonaniu Macieja Świrskiego nie tylko ma dyskryminacyjny charakter, ale również bezpośrednio godzi w swobodę rozpowszechniania informacji przez represjonowane podmioty i zarazem prawo obywateli do pozyskiwania tych informacji.

Przedstawione postępowanie Przewodniczącego KRRiT należy ocenić również z perspektywy normy ustrojowej wyrażonej w art. 213 Konstytucji RP. Rolą KRRiT jest m.in. stanie na straży wolności słowa i prawa do informacji. W doktrynie utożsamia się zakres znaczeniowy „wolności słowa” z prawem do swobody wypowiedzi, który gwarantuje art. 54 Konstytucji RP, odnosząc go do trzech wolności: wyrażania swoich poglądów, pozyskiwania informacji oraz ich rozpowszechniania³⁶. Opresyjne środki podejmowane przez Macieja Świrskiego względem niezależnych mediów w rażący sposób sprzeniewierzają się wartościom, do których ochrony Przewodniczący KRRiT został powołany.

Trzeba zaznaczyć, że art. 9 Konstytucji RP nakłada na organy władzy publicznej obowiązek przestrzegania wiążącego Rzeczpospolitą Polskę prawa międzynarodowego³⁷. W tym kontekście w szczególności należy zwrócić uwagę na art. 10 Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, której ust. 1 stanowi: „Każdy ma prawo do wolności wyrażania opinii. Prawo to obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez

³⁵ P. Pacewicz, „Świrski ukarał TOK FM. 80 tys. zł za naruszenie godności Roszkowskiego, PiS i Żydów [DOKUMENTY]”, OKO.press, 8 maja 2023, r.; <https://oko.press/swirski-ukaral-tok-fm-80-tys-zl-za-naruszenie-godnosci-roszkowskiego-pis-i-zydow-dokumenty>, dostęp: 2 maja 2024 r.

³⁶ J. Sadowski, [w:] M. Safjan, L. Bosek (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2016, art. 213.

³⁷ Zob. B. Banaszak (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2012, art. 9: „Ze sformułowania głoszącego, że RP przestrzega prawa międzynarodowego, wynika, iż muszą to czynić wszystkie organy państwowe RP”.

względem na granice państwowe”³⁸. Wykładni tego przepisu należy dokonywać z uwzględnieniem rozbudowanego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: ETPCz), który stwierdził, że ochroną objęte są nie tylko „informacje» lub «idee» odbierane przychylnie lub postrzegane jako nieszkodliwe lub obojętne, ale także takie, które obrażają, szokują lub niepokoją [...] takie są wymagania pluralizmu, tolerancji i otwartości, bez których nie istnieje demokratyczne społeczeństwo”³⁹. Według formuły *Handyside*, ugruntowanej w orzecznictwie ETPCz, przedmiotem ochrony jest również forma prowadzonej debaty; dopuszcza się niekiedy posłużenie przesadą, prowokacją, a nawet inwektywą, zwłaszcza gdy debata dotyczy kwestii kontrowersyjnych, a wypowiedź ma charakter polemiczny⁴⁰. Co więcej, w innym kluczowym orzeczeniu w tym przedmiocie trybunał w Strasburgu podkreślił, że przedmiotem ochrony na gruncie art. 10 jest prawo publiczności do otrzymywania rzetelnej informacji⁴¹. W wyroku z dnia 17 września 2009 r. sprawie *Manole i in. przeciwko Mołdawii* (skarga 13936/02) ETPCz, chociaż odnosząc się bezpośrednio do mediów publicznych, potwierdził rolę państwa jako gwaranta pluralizmu w mediach i wskazał, że na gruncie art. 10 jego obowiązkiem jest „zapewnić, poprzez prawo i praktykę, że publiczność ma za pośrednictwem telewizji i radia dostęp do niezależnej i rzetelnej informacji oraz do spektrum opinii i komentarzy odzwierciedlających m.in. różnorodność perspektyw politycznych w kraju oraz że dziennikarze i inni pracownicy mediów audiowizualnych nie są powstrzymywani od przekazywania takich informacji i komentarzy (...)”⁴². Chociaż prawa na gruncie konwencji nie mają charakteru bezwzględnych, możliwość wprowadzania ograniczeń jest poddana ścisłym ograniczeniom⁴³. Jeżeli organ władzy państwowej podejmuje działania bezpośrednio wymierzone w pluralizm mediów, takie jak działania Macieja Świrskiego opisane

38 Podobną rolę odgrywa art. 19 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, ratyfikowanego przez Polskę 18 marca 1977 r. w brzmieniu: „Każdy człowiek ma prawo do swobodnego wyrażania opinii; prawo to obejmuje swobodę poszukiwania, otrzymywania i rozpowszechniania wszelkich informacji i poglądów, bez względu na granice państwowe, ustnie, pismem lub drukiem, w postaci dzieła sztuki bądź w jakikolwiek inny sposób według własnego wyboru”.

³⁹ Sprawa *Handyside przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*, wyrok ETPCz z 7 grudnia 1976 r. (skarga Nr 5493/72), par. 49.

⁴⁰ Ibidem. Zob. też: J. Sadowski, op.cit., art. 54.

⁴¹ Sprawa *Sunday Times przeciwko Wielkiej Brytanii*, wyrok ETPCz z 26 kwietnia 1979 r. (skarga nr 6548/74).

⁴² Sprawa *Manole i inni przeciwko Mołdawii*, wyrok ETPCz z 17 września 2009 r. (skarga nr 13936/02), par. 108.

⁴³ Zob. art. 10 ust. 2: „Korzystanie z tych wolności pociągających za sobą obowiązki i odpowiedzialność może podlegać takim wymogom formalnym, warunkom, ograniczeniom i sankcjom, jakie są przewidziane przez ustawę i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym w interesie bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego ze względu na konieczność zapobieżenia zakłóceniu porządku lub przestępstwu, z uwagi na ochronę zdrowia i moralności, ochronę dobrego imienia i praw innych osób oraz ze względu na zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej”.

powyżej, wbrew zobowiązaniom Rzeczypospolitej Polskiej na gruncie prawa międzynarodowego, należy uznać, że dopuszcza się naruszenia art. 9 Konstytucji RP.

Należy również podkreślić istotny związek ochrony wartości chronionych na gruncie art. 54 i 213 z art. 2 Konstytucji RP (zasada demokratycznego państwa prawnego). W doktrynie wskazuje się bowiem, że „cechą ustroju demokratycznego jest pluralizm w różnych dziedzinach życia, w tym także w sferze informacji i głoszenia poglądów”⁴⁴. Podobnie wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 lipca 2011 r. (sygn. K 9/11), gdzie odniósł się do dwoistego charakteru wolności wyrażania poglądów: w aspekcie mikro przejawia się ona jako element godności i autonomii jednostki, natomiast w aspekcie makro stanowi „zasadę organizacji i funkcjonowania «społeczeństwa demokratycznego»”⁴⁵. Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej tym samym przedstawione działania należy zarazem uznać za naruszenie art. 2 Konstytucji RP.

(ii) Egzekwowanie kar – zarzut z pkt 8 wniosku

Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej podziela opinię, iż również sam sposób egzekwowania wyżej wymienionych kar był działaniem naruszającym prawo, bowiem mimo faktu, iż stacja TVN odwołała się od decyzji w sprawie nałożenia kary za reportaż pt. „Franciszkańska 3”, a zatem decyzja pozostawała nieprawomocna, Przewodniczący KRRiT podjął decyzję o windykacji należności na rzecz Skarbu Państwa w związku z nieuiszczeniem kary pieniężnej w wyznaczonym terminie. W podobny sposób zadecydował o ściągnięciu kary w wysokości 88 000 zł od nadawcy Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne oraz kary w wysokości 476 000 zł od nadawcy Radia ZET mimo złożenia w terminie odwołań wniesionych odpowiednio przez spółkę Inforadio Sp. z o.o. oraz Eurozet Sp. z o.o.⁴⁶ (dowód: *materiały medialne*: Agnieszka Kublik, „Sąd nie zgadza się na depozyt. Świrski chciał w nim zamrozić pieniądze dla mediów”, „Gazeta Wyborcza”, 1 marca 2024 r., <https://wyborcza.pl/7,75398,30754732,sad-nie-zgadza-sie-na-depozyt-swirski-chcial-w-nim-zamrozic.html>; Jakub Czermiński, „Skarbówka ściągnęła z TVN wysoką karę KRRiT za

⁴⁴ B. Banaszak, op.cit., art. 213.

⁴⁵ TK odniósł się w tym miejscu do: L. Garlicki, *Uwaga do art. 10 konwencji*, [w:] L. Garlicki (red.), *Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności*, t. 1, Warszawa 2010.

⁴⁶ Całkowicie na marginesie Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej podziela zapatrywanie wnioskodawców, iż istnieje sprzeczność w postępowaniu Macieja Świrskiego: z jednej strony w jego ocenie przekazanie środków z opłat abonamentowych do jednostek publicznej radiofonii i telewizji powinno nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się wpisów nowych władz spółek do KRS, a z drugiej strony na uprawomocnienie się decyzji nie należy czekać w przypadku egzekucji kar wymierzonych na nadawców.

reportaż o Karolu Wojtyle”, „Rzeczpospolita”, 17 kwietnia 2024 r., <https://www.rp.pl/biznes/art40184801-skarbowka-sciagnela-z-tvn-wysoka-kare-krrii-za-reporaz-o-karolu-wojtyle>; „Jest decyzja szefa KRRiT w sprawie kary dla Radia ZET”, TVN24, 30 kwietnia 2024 r., <https://tvn24.pl/biznes/z-kraju/kara-dla-radia-zet-maciej-swirski-przewodniczacy-krajowej-rady-radiofonii-i-telewizji-zdecydowal-o-przekazaniu-do-windykacji-kary-st7894864>).

Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej Przewodniczący KRRiT podjął ponownie działania bez podstawy prawnej (naruszenie art. 7 Konstytucji RP), odwołując się błędnie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa⁴⁷ (dalej: Ordynacja podatkowa). Nie sposób uznać, że na gruncie niniejszej sprawy winny być zastosowane przepisy Ordynacji podatkowej, gdyż zakres zastosowania przedmiotowej ustawy został określony w jej art. 2. Nie określa on jednak kategorii zagadnień, które zostały w niej uregulowane, tylko wymienia – w sposób pozytywny w § 1 i 2 oraz negatywny w § 4 – rodzaje świadczeń pieniężnych i innych spraw, do których ma ona zastosowanie. Katalog ten ma charakter zamknięty na poziomie ustawowym.

Natomiast przepis art. 53 URT przewiduje sankcję administracyjnoprawną w postaci kary pieniężnej za naruszenie enumeratywnie wskazanych przepisów URT lub aktów wykonawczych wydanych w drodze delegacji ustawowej⁴⁸. Odnośnie do wykonalności decyzji o nałożeniu kary przez Przewodniczącego KRRiT należy wskazać w pierwszej kolejności na orzecznictwo sądów powszechnych, wedle którego „W ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzą podstawy do wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji. Decyzja ta bowiem nie jest prawomocna, a zatem również natychmiast wykonalna. Decyzji Przewodniczący Rady Radiofonii i Telewizji nie opatrzył także rygorem natychmiastowej wykonalności”⁴⁹. Z powyższego postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie wynika jednoznacznie, iż w przypadku złożenia odwołania przez podmiot, na który nałożona została kara administracyjna, decyzja Przewodniczącego KRRiT wydana na podstawie art. 53 URT nie jest wykonalna do czasu rozstrzygnięcia sprawy (a zatem skierowany do sądu wniosek o wstrzymanie wykonalności takiej decyzji byłby co do zasady bezprzedmiotowy).

⁴⁷ T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.

⁴⁸ T. Demendecki, [w:] A. Niewęglowski (red.), *Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 53.

⁴⁹ Postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 13 lipca 2011 r. (sygn. XX GC 278/11).

W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej decyzja o karze nakładanej przez Przewodniczącego KRRiT jako karze administracyjnej podlega tymczasem egzekucji administracyjnej zgodnie z art. 2 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵⁰. Termin zapłaty administracyjnej kary pieniężnej określają właściwe przepisy prawa materialnego. W ustawie o radiofonii i telewizji termin taki nie został określony, a i Przewodniczącemu KRRiT nie przysługuje kompetencja do jego wyznaczenia. W tej sytuacji termin zapłaty powinien zostać określony na zasadach ogólnych wykonania decyzji, które zostały sformułowane w art. 130 KPA⁵¹. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu (§ 1), a wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji (§ 2).

Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z art. 130 KPA wynika reguła, iż przed upływem terminu wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu, w konsekwencji czego przepis ten ustanawia zakaz wykonania decyzji nieostatecznej. W związku z powyższym organ administracji publicznej nie może przed upływem terminu wniesienia odwołania skutecznie żądać od strony wykonania decyzji ani też przystąpić do przymusowego jej wykonania⁵². Reguła, wedle której wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji (art. 130 § 2 KPA), ma zastosowanie w sytuacji, gdy przynajmniej jedna ze stron przystąpiła do wykonania decyzji przed upływem terminu wniesienia odwołania, a inna ze stron złożyła w tym terminie odwołanie. Na stronie wykonującej decyzję spoczywa obowiązek zaprzestania jej wykonania w dniu, w którym otrzymała zawiadomienie organu administracji publicznej o wniesieniu odwołania przez inną stronę (inne strony)⁵³. W ślad za orzecznictwem NSA należy wskazać, iż „wstrzymanie wykonania decyzji w rozumieniu art. 130 § 2 k.p.a. oznacza, że decyzja ta nie wywołuje skutków prawnych, co oznacza, że w przypadku stwierdzenia nieważności kwestionowanej decyzji, decyzja ta nie jest wyeliminowana z obrotu, ponieważ decyzja stwierdzająca jej nieważność jest niewykonalna i nie wywołuje skutków w postaci wyeliminowania decyzji kwestionowanej”⁵⁴.

Powyższa zasada niewykonalności (niewykonywania) decyzji przez upływem terminu do wniesienia odwołania oraz zasada bezwzględnej suspensywności odwołania, czyli

⁵⁰ T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.; W. Dziomdziora, [w:] S. Piątek (red.), *Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz*, Warszawa 2014, art. 54.

⁵¹ Tak też: B. Adamiak (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2022, art. 189i.

⁵² Por. W. Dawidowicz, *Ogólne postępowanie administracyjne. Zarys systemu*, Warszawa 1962, s. 203.

⁵³ A. Wróbel, [w:] M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, LEX/el. 2025, art. 130.

⁵⁴ Wyrok NSA z 14 września 2006 r. (sygn. II OSK 1062/05).

wstrzymania z mocy prawa wykonania decyzji, od której wniesiono odwołanie w terminie, nie mają zastosowania wyłączenie w sytuacji, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 109 KPA) czy też jeżeli decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Jednocześnie zgodnie z orzecznictwem NSA „Ponadto decyzja podlega wykonaniu, co nie oznacza, że jest ona ostateczna, przed upływem terminu do wniesienia odwołania, gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron (art. 130 § 4 k.p.a.)”⁵⁵. Biorąc pod uwagę, że wyżej wymienione spółki medialne, na które nałożono kary, wniosły w terminie odwołanie, przedmiotowe decyzje nie były wykonalne. W konsekwencji zlecenia przez Przewodniczącego KRRiT Macieja Świrskiego dokonania egzekucji kar administracyjnych nałożonych na niezależne media bez oczekiwania na uprawomocnienia się decyzji doszło nie tylko do naruszenia art. 130 § 1 i 2 KPA, ale również art. 7 Konstytucji RP.

Art. 7 Konstytucji RP statuuje zasadę legalizmu (praworządności), zgodnie z którą wszystkie organy władzy publicznej powinny działać na podstawie prawa i w jego granicach. Celem niniejszej zasady jest przeciwdziałanie dowolności i arbitralności działania organów państwa oraz poddanie tego działania kontroli w oparciu o kryterium zgodności z obowiązującym prawem. Adresatami zasady legalizmu są wszystkie organy władzy publicznej⁵⁶. Równocześnie art. 7 Konstytucji RP stanowi ważną dyrektywę interpretacyjną zakazującą rozszerzającej wykładni przepisów kompetencyjnych oraz domniemywania kompetencji organów władzy publicznej. Niemożliwym jest więc działanie organów władz publicznych bez odpowiedniego przyzwolenia przez prawo. Organ, realizując kompetencję, musi uwzględniać treść normy upoważniającej i nie może poszukiwać analogii w innych przepisach prawa odnoszących się do innych lub podobnych regulacji w ramach przyznanych mu przez ustawodawcę kompetencji⁵⁷.

c) Przychylność wobec mediów powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy – zarzut z pkt 9 wniosku

Zachowanie Macieja Świrskiego opisane w pkt 9 wniosku wstępnego jest de facto lustrzanym odbiciem działania opisanego w pkt 6 i 7. Mianowicie w pkt 9 wniosku wstępnego Przewodniczącemu KRRiT zarzucono, iż w okresie październik 2022 r. – kwiecień 2024 r. w Warszawie, prowadząc postępowania w sprawie udzielenia koncesji i wykonując swoje

⁵⁵ Wyrok NSA z 12 stycznia 2017 r. (sygn. II GSK 1341/15).

⁵⁶ M. Florczak-Wątor, [w:] P. Tuleja (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, Warszawa 2023, art. 7.

⁵⁷ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 23 lipca 2021 r. (sygn. II SA/Łd 203/21).

kompetencje penalne określone w art. 18 URT, w jednoznaczny sposób dyskryminował niezależne media, okazując daleko idącą przychylność wobec mediów powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy lub przychylnych wobec niego, co stanowiło naruszenie art. 8 KPA oraz art. 2, art. 9, art. 32, art. 54 ust. 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP.

W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej nie da się nie podzielić argumentacji zawartej we wniosku wstępnym, iż działanie Macieja Świrskiego jako Przewodniczącego KRRiT w stosunku do mediów nieprzychylnych Zjednoczonej Prawicy było zupełnie odmienne od działania skierowanego wobec mediów prawicowych, tj. powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy lub temu obozowi przychylnych. Nawiązując zatem do wcześniej sformułowanych w niniejszym sprawozdaniu zarzutów dyskryminacji dotyczących nierównego traktowania poszczególnych nadawców, należy podkreślić, że tak jak w wypadku karania mediów Maciej Świrski działał w sposób niekonsekwentny, by nie powiedzieć – wybiórczy.

W pierwszej kolejności należy zatem zwrócić uwagę na nierówne traktowanie poszczególnych nadawców obszarze udzielania koncesji (rekoncesji). Wniosek o przedłużenie koncesji dla nadawania programu POLSAT Telewizji Polsat Sp. z o.o. wpłynął w zbliżonym czasie co wniosek spółki TVN S.A. (tj. styczeń 2023 r.), jednak uchwała KRRiT przyjęta została już w kolejnym miesiącu (początek lutego). Za kadencji poprzedniego Przewodniczącego KRRiT można było również zaobserwować podobną praktykę – w przypadku Telewizji Trwam wniosek o przedłużenie koncesji wpłynął w styczniu 2022 r. i postępowanie zakończyło się już po sześciu miesiącach. Daje się tu zauważyć bardzo wyraźna prawidłowość – KRRiT działał opieszale wtedy, gdy postępowania dotyczą przedłużenia koncesji niezależnym mediom, które emitowały materiały krytyczne wobec rządów i działań obozu Zjednoczonej Prawicy. Przypominając o zastosowaniu ogólnych zasad KPA do postępowania rekoncesyjnego, należy zaznaczyć, że zgodnie z przywoływanym już art. 8 KPA organy administracji publicznej powinny kierować się m.in. zasadą bezstronności i równego traktowania. Co więcej, art. 32 Konstytucji RP zobowiązuje władze publiczne do równego traktowania wszystkich i zakazuje dyskryminowania kogokolwiek w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.

Zdaniem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z zebranego materiału dowodowego wynika, iż Przewodniczący KRRiT faktycznie nie zdecydował się na nałożenie kar (mimo istnienia ku temu obiektywnych podstaw) m.in. w następujących przypadkach dotyczących mediów związanych z obozem ówczesnie rządzącej Zjednoczonej Prawicy:

- W grudniu 2022 r. programy Radio Szczecin (nadawca: Radio Szczecin S.A.) oraz TVP INFO (nadawca: Telewizja Polska S.A.) poinformowały o skazaniu w poprzednim roku byłego urzędnika Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego za czyny pedofilskie, opisując jego ofiarę w sposób, który umożliwiał identyfikację jej jako syna posłanki Koalicji Obywatelskiej Magdaleny Filiks. Nadawcy kolportowali narrację, jakoby postępowanie nie było nagłaśniane w celu ochrony interesów partyjnych (proces odbywał się z wyłączeniem jawności ze względu na dobro pokrzywdzonych dzieci). Na początku lutego 2023 r. syn posłanki, 15-letni Mikołaj Filiks, popełnił samobójstwo. Po trwającym około roku postępowaniu KRRiT wystosowała komunikat, w którym poinformowała, że nadawcy nie zostaną ukarani. Stwierdzono, że w materiałach dziennikarskich nie ujawniono w bezpośredni sposób danych osobowych ofiar pedofila. Co więcej, powielono stygmatyzującą ofiary retorykę, wskazując, iż „w toku postępowania ustalono, że upublicznienie problemu pedofilii wśród osób wykonujących ważne zadania administracji państwowej zmierzało do realizacji ochrony społecznie uzasadnionego interesu, jakim niewątpliwie jest wykrywanie przestępstw tego rodzaju, ich nagłaśnianie i napiętnowanie, tym bardziej jeśli zaistniały nieprawidłowości takie jak przemilczanie tego tematu”.
- W grudniu 2023 r. Jan Pietrzak w programie Telewizji Republika nadawanym przez spółkę Telewizja Republika S.A. stwierdził, że „Polacy są przygotowani [na migrantów] bo mamy baraki (...) w Auschwitz, w Majdanku, w Treblince, w Stutthofie”. Maciej Świrski w mediach odniósł się do tej wypowiedzi nader pobłaźliwie, stwierdzając, że satyryk ma prawo powiedzieć, „co mu się żywnie podoba”⁵⁸.
- Innego przykładu dostarcza zupełny brak reakcji na skargi wielokrotnie składane przez Fundację Basta, która zajmuje się monitorowaniem mediów pod kątem mowy nienawiści wymierzonej przeciwko społeczności LGBT+. Przewodniczący KRRiT nie podjął postępowania w sprawie żadnej ze skarg dotyczących audycji w TVP Info, TV Trwam oraz Radiu Maryja, w których przedstawiano treści homofobiczne i transfobiczne. Maciej Świrski ograniczył się do pisemnego powiadomienia wnioskodawców, że nie dopatrzył się żadnych naruszeń w audycjach będących przedmiotem skarg. Sądy administracyjne uwzględniły skargi przedstawicieli fundacji, uznając, że Przewodniczący KRRiT powinien zająć się tymi sprawami; skarga

⁵⁸ „Słowa Pietrzaka o «barakach dla migrantów». Świrski: nie ma mowy o wykroczeniu”, Trójka Polskie Radio, 15 kwietnia 2024, <https://trójka.polskieradio.pl/artyku/3365093,slova-pietrzaka-o-barakach-dla-migrantow-swirski-nie-ma-mowy-o-wykroczeniu>, dostęp: 2 maja 2024 r.

kasacyjna została oddalona w lutym 2024 r. (sygn. II GSK 1773/23, II GSK 1774/23, II GSK 1775/23, II GSK 2028/23, II GSK 2057/23).

- Przewodniczący KRRiT nie zdecydował o nałożeniu kary na Telewizję Polską S.A. również, gdy wpłynęła do niego skarga na materiał z udziałem „przypadkowego przechodnia”. W wyemitowanym w lipcu 2023 r. materiale w formule ulicznej sondy rozmówcą reportera Adriana Boreckiego był zatrudniony aktor Krzysztof Rydzelewski, który wypowiedział się krytycznie o grupie protestujących przeciwko manipulacjom TVP. Nadawcy zarzucono w skardze nierzetelność i stronniczość, a także emitowanie treści dyskryminujących ze względu na przekonania i poglądy polityczne. Maciej Świrski uznał jednak skargę za bezpodstawną. Podobnie braku rzetelności nie dopatrzył się w sposobie transmitowania marszu partii stojących w opozycji do rządu Zjednoczonej Prawicy, który odbył się 4 czerwca 2023 r. Mimo skali wydarzenia (udział blisko pół miliona protestujących) widzowie TVP Info nie zobaczyli relacji na żywo, pokazano natomiast hasztag #MarszNienawiści oraz takie paski jak: „31. rocznica zdrady Polski przez Tuska i komunistów” i „Marsz nienawiści. Agresja i pogarda celebrytów opozycji”⁵⁹. Maciej Świrski uznał skargę w tym przedmiocie za bezzasadną⁶⁰.

Przesłuchany w charakterze świadka Tadeusz Kowalski potwierdził, iż działania Przewodniczącego KRRiT w zakresie przyznawania koncesji świadczyły o nierównym traktowaniu różnych podmiotów. Świadek potwierdził, iż z w czasie przewlekłe prowadzonych postępowań koncesyjnych na przykład wobec TVN decyzje dotyczące konkurencyjnych stacji były podejmowane w szybko i bez specjalnego rozstrzygania spraw, a nawet były podejmowane w porządku ekstraordynaryjnym. Świadek jako przykład takiego

⁵⁹ Zob. A. Kublik, „KRRiT odpowiada na skargę «Wyborczej». Marsz 4 czerwca? To TVP go pokazała rzetelnie”, „Gazeta Wyborcza”, 23 października 2023 r., <https://wyborcza.pl/7,75398,30332124,swirski-odpowiada-na-skargę-wyborczej-tydzień-po-zwyciestwie.html>, dostęp: 2 maja 2024 r.

⁶⁰ Komisja podziela pogląd, iż Maciej Świrski formułował przychylne oceny mediów publicznych w okresie sprawowania rządów przez Zjednoczoną Prawicę, wspierając ich upolitycznienie. Twierdził, że przedstawiały one obiektywnie polityków rządu i opozycji w latach 2015–2023 mimo analiz, które jednoznacznie wykazywały, że w roku wyborczym (2023) ówczesny obóz władzy otrzymał od TVP aż 78,72% czasu antenowego. Już w 2019 r. 54 członków Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy przyjęło deklarację, w której pojawia się sformułowanie, że media publiczne „pozostają propagandowym kanałem partii rządzącej” (zob. Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy, *The role of the Polish National Television in the upcoming elections*, deklaracja nr 629, Doc. 14979, 2 października 2019 r.). OBWE formułowała zarzuty co do stronniczości mediów publicznych zarówno w kontekście wyborów prezydenckich w 2020 r. (zob. OBWE, *Rzeczpospolita Polska – wybory prezydenckie, druga tura, 12 lipca 2020 r. Stanowisko w sprawie wstępnych wniosków i ustaleń*), jak i parlamentarnych w 2023 r. (zob. OBWE, *Rzeczpospolita Polska, Wybory parlamentarne, 15 października 2023 r. Stanowisko w sprawie wstępnych wniosków i podsumowań*).

ekstraordynaryjnego działania wskazał na szybkie rozpatrzenie sprawy udzielenia miejsca na finale MUX-8 stacji Telewizja Republika na nagłym, nieoczekiwanym i ekstraordynaryjnym posiedzeniu, na którym Przewodniczący KRRiT łączył się zdalnie, będąc za granicą (dowód: zeznania Tadeusza Kowalskiego, protokół 18. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 17 grudnia 2024 r., s. 84; materiały medialne: Kamila Ceran, „Czy KRRiT szuka pretekstu do nieodnowienia koncesji Radia TOK FM? Oświadczenie redaktor naczelnej”, *Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne*, 8 maja 2023 r., <https://www.tokfm.pl/Tokfm/7,103085,29735468,czy-krrit-szuka-pretekstu-do-nieodnowienia-koncesji-radia-tok.html>; Karolina Lewicka, „Nieprawda, że wszystkie podmioty są traktowane tak samo przez KRRiT”, *Radio TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne*, 14 czerwca 2023 r., <https://audycje.tokfm.pl/podcast/141545,-Nieprawda-ze-wszystkie-podmioty-sa-traktowane-tak-samo-przez-KRRiT>; Agnieszka Kublik, „KRRiT odpowiada na skargę «Wyborczej». Marsz 4 czerwca? To TVP go pokazała rzetelnie”, „*Gazeta Wyborcza*”, 23 października 2023 r., <https://wyborcza.pl/7,75398,30332124,swirski-odpowiada-na-skarge-wyborczej-tydzien-po-zwyciestwie.html>; „Nowe szczegóły skandalu TVP. Nie będzie kary za «przypadkowego przechodnia»”, *Onet*, 26 października 2023 r., <https://kultura.onet.pl/telewizja/aktualnosci/nowe-szczegoly-skandalu-tvp-nie-bedzie-kary-za-przypadkowego-przechodnia/kngw379>; „KRRiT nie nałoży kary na Radio Szczecin. Decyzja w sprawie syna posłanki Magdaleny Filiks”, „*Rzeczpospolita*”, 19 stycznia 2024 r., <https://www.rp.pl/polityka/art39719091-krrit-nie-nalozzy-kary-na-radio-szczecin-decyzja-w-sprawie-syna-poslanki-magdaleny-filiks>; „Rok bez decyzji szefa KRRiT ws. «Siły kłamstwa» TVN. Kowalski: Nie można już nałożyć kary finansowej”, *WirtualneMedia.pl*, 19 stycznia 2024 r., <https://www.wirtualnemedial.pl/artykul/maciej-swirski-krrit-sila-klamstwa-piotr-swierczek-tvn-postepowanie-decyzja>; Adrian Gąbka, „Maciej Świrski znów ukarał TVN24. Za wulgaryzm sprzed 11 miesięcy”, *WirtualneMedia.pl*, 10 kwietnia 2024 r., <https://www.wirtualnemedial.pl/artykul/krrit-kara-tvn24-szklo-kontaktowe-kara-krzysztof-daukszewicz-piotr-jacon-wulgaryzm-osoby-transseksualne>; „Pietrzak mówił o barakach Auschwitz dla migrantów. Świrski: Wolność słowa, miał prawo”, „*Rzeczpospolita*”, 15 kwietnia 2024 r., <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art40165141-pietrzak-mowil-o-barakach-auschwitz-dla-migrantow-swirski-wolnosc-slowa-mial-prawo>).

Przepis art. 8 KPA zawiera zasadę pogłębiania zaufania obywateli do władzy publicznej, określając wyraźnie to, co *implicite* jest zawarte w zasadzie praworządności. Bowiem z powyższej zasady wynika przede wszystkim wymóg praworządnego i

sprawiedliwego prowadzenia postępowania i rozstrzygnięcia sprawy przez organ administracji publicznej, o czym tak naprawdę stanowi również zasada praworządności. Bowiem tylko postępowanie prowadzone wedle wyżej wymienionych wymogów i decyzje wydane w wyniku postępowania tak ukształtowanego mogą wzbudzać zaufanie obywateli do władzy publicznej⁶¹.

Również w orzecznictwie podkreśla się, iż w celu realizacji wyżej wymienionej zasady konieczne jest „przede wszystkim ściśle przestrzeganie prawa, zwłaszcza w zakresie dokładnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, konkretnego ustosunkowania się do żądań i twierdzeń stron oraz uwzględniania w decyzji zarówno interesu społecznego, jak i słusznego interesu obywateli, przy założeniu, że wszyscy obywatele są równi wobec prawa”⁶². Niewątpliwie zasadom tym nie odpowiada takie prowadzenie postępowania administracyjnego, w którym występują sprzeczne interesy stron, gdy organy prowadzące postępowanie bez wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy uwzględniają tylko jeden z wchodzących w grę interesów, nie ustosunkowując się do zgłaszanych w toku postępowania twierdzeń i wniosków stron reprezentujących inne interesy⁶³, z czym bezsprzecznie mieliśmy do czynienia w toku prowadzenia postępowań wobec mediów publicznych przez Macieja Świrskiego jako członka i Przewodniczącego KRRiT.

Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, iż zasada zaufania obywateli do organów państwa nie odnosi się wyłącznie do stosowania prawa, ale także wiąże organy państwowe w procesie jego stanowienia, co łączy tę zasadę konstytucyjną, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP, z zasadą praworządności. Również w ugruntowanym w tym przedmiocie orzecznictwie wskazuje się na konieczność realizacji zasady prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej. Przykładowo w wyroku NSA wskazano: „W celu realizacji zasady prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej konieczne jest przede wszystkim ściśle przestrzeganie prawa, zwłaszcza w zakresie dokładnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, konkretnego ustosunkowania się do żądań i twierdzeń stron oraz uwzględniania w decyzji zarówno interesu społecznego, jak i słusznego interesu obywateli, przy założeniu, że wszyscy obywatele są równi wobec prawa”⁶⁴. Podkreślenia wymaga przede wszystkim fakt wskazanej przez NSA równości obywateli wobec prawa. Natomiast jak wykazano na początku niniejszego wniosku, działania Macieja

⁶¹ A. Wróbel, op.cit., art. 8.

⁶² NSA w wyroku z 7 grudnia 1984 r. (sygn. III SA 729/84, ONSA 1984/2, poz. 117).

⁶³ A. Wróbel, op.cit., art. 8.

⁶⁴ Wyrok NSA z 18 kwietnia 2024 r. (sygn. II GSK 1850/23).

Świrskiego jako członka i Przewodniczącego KRRiT wprost dyskryminują niezależne (nieprzychylne Zjednoczonej Prawicy) media, czym w sposób oczywisty naruszają zasadę pogłębiania zaufania obywateli do władzy publicznej, a także stoją w sprzeczności z zasadą równości wobec prawa.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że zarówno zarzuty, jak i ich uzasadnienie zawarte w pkt 6–9 wniosku grupy posłów na Sejm RP z datowanego na dzień 23 maja 2024 r. o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej Macieja Świrskiego przed Trybunałem Stanu są całkowicie zasadne, albowiem znalazły potwierdzenie w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

5. Zarzuty związane z brakiem realizacji wymaganych badań statystycznych i naruszeniem dyscypliny finansów publicznych – zarzuty z pkt 10 i 11 wniosku

Dwa ostatnie zarzuty zawarte we wniosku wstępnym polegały na tym, że Maciej Świrski:

10) w okresie styczeń 2023 r. – I kwartał 2024 r. w Warszawie nie przeprowadził badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 3 w zw. z art. 18 i art. 20 ust. 2 ustawy o statystyce publicznej oraz art. 7 Konstytucji RP;

11) w okresie styczeń 2023 r. – I kwartał 2024 r. w Warszawie środki publiczne z budżetu KRRiT przeznaczone na realizację badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej wykorzystał w celu pozyskania wyników badań przeprowadzanych przez podmioty prywatne, co stanowiło naruszenie art. 44 ustawy o finansach publicznych i art. 7 Konstytucji RP.

Zgodnie z ustaleniami Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej badanie na podstawie ścieżki zwrotnej (Return Path Data, dalej: RPD) to metoda zbierania danych o oglądalności programów telewizyjnych polegająca na analizie danych przesyłanych przez odbiorców do operatora telewizyjnego. Dostęp do tych danych jest możliwy dzięki dekoderom, które rejestrują informacje o wyborze programu, czasie oglądania i innych parametrach. RPD jest metodą pasywną, co oznacza, że nie wymaga od odbiorców żadnych specjalnych działań.

Dane są zbierane z dekodowników, które są urządzeniami służącymi do dekodowania sygnału telewizyjnego i jego wyświetlania na ekranie.

Na marginesie niniejszego uzasadnienia wskazać należy, że stosownie do przeważających opinii organizacji społecznych wydawanych jeszcze na etapie konsultacji wprowadzanej metody pomiaru przeważał pogląd, że dane RPD są informacjami pełnymi (typu cenzusowego), poprzez które mierzona jest konsumpcja treści dla wszystkich podłączonych dekodowników – i w tym kontekście ich wartość dla działalności gospodarczej operatora przewyższa dane typu losowego. Ponadto zakres przekazywanych danych wiąże się z niebezpieczeństwem ingerencji w relacje handlowe operatora z nadawcami programów telewizyjnych obecnych w jego ofercie poprzez chociażby pozyskiwanie w wyniku przekazywania tych danych informacji o oglądalności kanałów nadawców zagranicznych czy też o oglądalności kanału telewizyjnego, co znacząco wykracza poza stosowane standardy rynkowe badań telemetrycznych.

Art. 18 ustawy o statystyce publicznej określa procedury dotyczące programów badań statystycznych statystyki publicznej. Rada Ministrów ustala corocznie program badań w formie rozporządzenia, określając dla każdego badania jego temat, organ prowadzący, cykliczność, cel, zakres podmiotowy i przedmiotowy, źródła danych oraz podmioty przekazujące dane.

Stosownie do treści art. 20 ust. 2 „Rada Ministrów, na wniosek Rady, może w programie badań statystycznych ustalić, że badanie statystyczne będzie prowadzone przez inny wskazany naczelny lub centralny organ administracji państwowej albo Narodowy Bank Polski, o ile badanie to wymaga wiedzy specjalistycznej, którą dysponuje ten organ, albo jeżeli jest on w posiadaniu danych zgromadzonych w innym celu”.

Niezależnie od treści wyżej wymienionego przepisu treść art. 20 ust. 1 ustawy o statystyce publicznej prowadzi do wniosku, że w okolicznościach opisanych we wniosku wstępnym zamawiający przy udzielaniu wskazanego zamówienia winien zastosować wyłączenie określone w art. 10 ust. 2 Ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 30 sierpnia 2024 r.⁶⁵ (dalej: PZP). Należy przy tym zaznaczyć, że prawidłowości tego stanowiska nie jest w stanie podważyć treść art. 20 ust. 2 ustawy o statystyce publicznej, która przewiduje, że niekiedy Rada Ministrów może w programie badań statystycznych wskazać inny podmiot/inne podmioty do przeprowadzenia badania statystycznego. Po pierwsze, należy bowiem podkreślić,

⁶⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320.

że podmioty wskazane w tym przepisie na gruncie PZP będą mieć również status zamawiających publicznych. Po drugie, wykładnia celowościowa art. 10 ust. 2 PZP wydaje się prowadzić do wniosku, że winien być on stosowany w przedmiotowej sprawie pomimo obowiązywania art. 20 ust. 2 ustawy o statystyce publicznej.

Niezależnie od powyższego stosownie do art. 25a w zw. z art. 20 ust. 3 ustawy o statystyce publicznej organ wskazany przez akt wykonawczy Prezesa Rady Ministrów nakłada na ten organ obowiązek tożsamy z obowiązkiem ciążącym na Prezesie Głównego Urzędu Statystycznego, a to z odpowiednią modyfikacją w odniesieniu do Prezesa KRRiT : „Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, wykonując zadania określone w ustawie, kieruje się zasadami niezależności zawodowej, bezstronności, rzetelności i odpowiedzialności za wysoką jakość statystyk krajowych i międzynarodowych, zgodnie z europejskim kodeksem praktyk statystycznych, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 164), zwanego dalej «rozporządzeniem nr 223/2009»”.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 października 2022 r. w sprawie badań statystyki publicznej na rok 2023⁶⁶ ustalono program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023, który nałożył na Przewodniczącego KRRiT obowiązek prowadzenia badania 1.43.19(118) odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie RPD. Tożsame badanie zostało ponownie ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024⁶⁷, tym razem pod symbolem 1.43.19(122). Badanie ma charakter cykliczny. Zgodnie z programem badań wynikowe informacje statystyczne powinny być udostępniane w formie publikacji internetowej pod tytułem „Badanie odbioru programów telewizyjnych w Polsce” publikowanej na stronach internetowych KRRiT za każdy kwartał roku w ostatnim dniu roboczym miesiąca następującego po danym kwartale.

⁶⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 2453.

⁶⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 2747.

W toku przeprowadzonego przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej postępowania ustalono, iż Maciej Świrski wbrew ciążącemu na nim obowiązкови nie zrealizował badania. Na stronie internetowej KRRiT opublikowane zostały cztery kwartalne raporty za rok 2023 r. oraz jeden raport roczny za rok 2023 r., jednak nie wspominają one o RPD jako źródle danych, przywołuje się w nich jedynie panel telemetryczny Nielsena i tzw. badanie założycielskie. Raport za I kwartał 2024 r. nie został zamieszczony na stronie KRRiT w chwili złożenia wniosku wstępnego, mimo że powinno było to nastąpić w dniu 30 kwietnia 2024 r. Należy uznać, że przeprowadzone w inkryminowanym okresie badania nie zostały zrealizowane metodą RPD, lecz stanowią one zaledwie opracowanie badań realizowanych komercyjnie przez AGB Nielsen Media Research.

AGB Nielsen Media Research Sp. z o.o. była jedną z dwóch firm (obok OBOP) dostarczających dane telemetryczne dla polskiej telewizji. Dawniej występowała pod nazwą AGB Polska. Od 1 maja 2010 r. działa pod nazwą Nielsen Audience Measurement. Zmiana podyktowana została zmianami właścicielskimi pomiędzy AGB Nielsen Media Research a The Nielsen Company. Wyżej wymieniony podmiot jest wyspecjalizowanym przedsiębiorstwem, posiadającym własne zaplecze techniczne (na przykład sieć ankierską, wyposażenie i oprogramowanie do badań CATI i CAPI, studia do realizacji zogniskowanych wywiadów grupowych), a także własne narzędzia badawcze (na przykład techniki zbierania wskaźników i ich interpretacji) oraz badaczy, którzy zajmują się realizacją badań rynku lub badań opinii. Niezależnie jednak od powyższego wyżej wymieniony podmiot jest podmiotem prywatnym.

Po zebraniu materiału dowodowego i przeprowadzonej analizie prawnej pomimo braku realizacji ciążącego na Przewodniczącemu KRRiT obowiązku przeprowadzenia badania Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej doszła do wniosku, iż nie sposób jest uznać za zasadny zarzut w pkt 10 wniosku wstępnego. W ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z zebranego materiału dowodowego, w tym z zeznań świadków, wynika, iż przeprowadzenie przez KRRiT badania odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie RPD w okolicznościach niniejszej sprawy było niemożliwe. Przeprowadzenie wymagałoby współpracy ze strony prywatnych podmiotów, które nie były prawnie zobligowane do takiej współpracy (współpraca była dobrowolna) (dowód: *zeznania Patryka Juhre, protokół 29. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 26 marca 2025 r.*; *zeznania Łukasza Bielaka, protokół 29. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 26 marca 2025 r.*; *zeznania Lidii Zamęckiej, protokół 29. posiedzenia Komisji*

Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 26 marca 2025 r.; zeznania Ewy Szejner, protokół 21. posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 4 lutego 2025 r.).

Nadto już chociażby w samym wniosku wstępnym wskazano, że „na bazie dostępnych informacji można powziąć wątpliwość co do tego, czy KRRiT ma na chwilę obecną dostęp do infrastruktury niezbędnej do przeprowadzenia danych z użyciem metody RPD”. Co prawda we wniosku wyjaśniono, iż „Istotną rolę w przygotowaniu takiej infrastruktury miał odgrywać Krajowy Instytut Mediów (instytucję gospodarki budżetowej powołanej przez Przewodniczącego KRRiT jako instytucja gospodarki budżetowej) w związku z uruchomieniem projektu Telemetria Polska (Zob. KRRiT, Projekt Telemetria Polska: O Projekcie, dostęp: <<https://www.gov.pl/web/krrit/o-projekcie>>, 4 maja 2024 r.). Chociaż Krajowy Instytut Mediów organizował w 2021 r. przetarg na zbudowanie systemu prowadzenia i obróbki badań, który miał wykorzystywać RPD, w organizowanych w późniejszych latach przetargach na prowadzenie kolejnych edycji tzw. badania założycielskiego brak jest dalszych zamówień związanych z RPD. W 2021 KRRiT zleciła NASKowi przygotowanie i wdrożenie infrastruktury umożliwiającej pozyskiwanie i przetwarzanie danych RPD, jednak brak jest informacji na temat kontynuacji projektu po przeprowadzeniu pilotażu”. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej zauważa jednak, iż brak posiadania przez KRRiT dostępu do infrastruktury niezbędnej do przeprowadzenia danych z użyciem metody RPD (co spowodowało niemożliwość samodzielnej realizacji badania zgodnego z rozporządzeniem Rady Ministrów) można rozważać ewentualnie jako zawinione zaniedbanie również ze strony Przewodniczącego KRRiT, jednakże ten stan nie jest objęty zakresem zarzutu zawartego we wniosku wstępnym, w związku z czym nie może być on przedmiotem wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej w sprawozdaniu Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Z tych względów wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu w zakresie zarzutu z pkt 10 wniosku wstępnego nie znajduje podstaw faktycznych.

Powyższe nie powoduje jednak zwolnienia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z obowiązku oceny prawnej zachowania opisanego w zarzucie w pkt 11. Badanie, o którym mowa na wstępie niniejszego uzasadnienia, do którego wykonania w myśl art. 18 w zw. z art. 20 ust. 2 i 3 ustawy o statystyce publicznej zobowiązany był jako organ Przewodniczący KRRiT, sfinansowane zostało z budżetu KRRiT. Jego koszt został wskazany w OSR dla programu badań statystyki publicznej na rok 2023 jako 4 951 586 zł, natomiast dla programu na rok 2024 – 7 358 971 zł. Środki finansowe na cel zrealizowania badania zostały przez KRRiT

przekazane i zostały wydatkowane niezgodnie z celami określonymi w programie badań statystycznych, albowiem zostały ostatecznie przeznaczone na nabywanie wyników badań od ABG Nielsen Media Research. Z całą rozciągłością zlecenie badania tej jednostce z pominięciem procedur przewidzianych w ustawie o finansach publicznych już w samo w sobie stanowi naruszenie art. 44 ustawy o finansach publicznych, a dodatkowo efekt badań przeprowadzonych przez AGB Nielsen Media Research nie spełniał ustawowo określonych wymogów dla badań w systemie RPD.

Zasada legalizmu w ujęciu art. 7 Konstytucji RP powstała w wyniku przekształcenia i odkształcenia zasady tzw. praworządności socjalistycznej, sformułowanej w art. 8 Konstytucji PRL, w redakcji z 1976 r. Zachowując obowiązek działania organów państwa na podstawie przepisów prawa oraz przestrzegania prawa, w toku prowadzonej działalności zasadę odkształcono, rezygnując z aspektu materialnego odpowiadającego aksjologii państwa tzw. dyktatury proletariatu (prawo wyrazem interesów i woli ludu pracującego) oraz przekształcono, wiążąc z obowiązkiem przestrzegania prawa tylko przez organy państwowe; natomiast nakaz praworządności adresowany do obywateli zachowano wprowadzając jako ich konstytucyjny obowiązek, ale niestanowiący elementu zasady ustrojowej⁶⁸.

Legalizmem działania organów władzy publicznej nazywamy stan, w którym po utworzeniu w drodze prawnej rozwijają one aktywność na podstawie i w granicach prawa, zaś prawo określa ich zadania i kompetencje oraz tryb postępowania; postępowanie to prowadzi do wydawania rozstrzygnięć w przepisanej przez prawo formie, na należytej podstawie prawnej i w zgodności z wiążącymi dany organ przepisami materialnymi⁶⁹. Stan taki ma wynikać z sytuacji, w której każde działanie organu władzy publicznej jest oparte na ustawowym upoważnieniu: 1) do podjęcia działania w danej kwestii; 2) do zajęcia się sprawą w danej formie; 3) do nadania rozstrzygnięciu określonej szaty prawnej⁷⁰.

Z brzmienia art. 7 Konstytucji RP wynika wprost ustrojowa zasada prawna (konstytucyjna) legalizmu nakładająca określone obowiązki zarówno na organy władzy publicznej stosujące prawo, jak i te, które je tworzą, też zresztą w oparciu o odpowiednie przepisy kompetencyjne, proceduralne i materialne. Obowiązkiem każdego organu władzy

⁶⁸ Zob. art. 3 i art. 90 Konstytucji PRL w brzmieniu noweli z 1989 r.

⁶⁹ Por. W. Skrzydło, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1990 r. Komentarz*, Warszawa 2013, s. 21; P. Winczorek, *Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, Warszawa 2008, s. 28–29; E. Morawska, *Klauzula państwa prawnego w Konstytucji RP na tle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Toruń 2003, s. 41–42.

⁷⁰ Zob. A. Błaś, [w:] J. Boć (red.), *Konstytucje Rzeczypospolitej oraz Komentarz do Konstytucji RP z 1997 roku*, Wrocław 1998, s. 27–28.

publicznej jest działanie na podstawie i w granicach prawa, zaś obowiązkiem prawodawcy (najczęściej – ustawodawcy) jest określenie zarówno podstaw, jak i granic działania organów władzy⁷¹.

Przez organy władzy publicznej, do których jest bezpośrednio zaadresowana zasada legalizmu, należy rozumieć organy dysponujące z mocy ustawy kompetencjami władczymi (imperium), będące czy to organami państwa, czy samorządu terytorialnego⁷², w wyjątkowych przypadkach – jeśli ustawa przekaze im takie kompetencje – mogą to być także organy innych niż terytorialny samorządów bądź organizacji (zrzeszeń) obywatelskich lub związków wyznaniowych. Adresatami są wszystkie organy państwowe bez względu na ich klasyfikację jako organów sprawujących władzę ustawodawczą, wykonawczą lub sądowniczą czy pozostawanie poza trójpodziałem, a także niezależnie od posiadania właściwości ogólnopaństwowej czy terytorialnie ograniczonej. Nie ma przy tym znaczenia, czy jest to organ jednoosobowy, czy kolegialny. Zasada legalizmu, jak podkreślono w orzecznictwie TK, obowiązuje organy państwowe w odniesieniu do wypełnianej przez nie funkcji nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego, co jest oczywiste, jeśli weźmiemy pod uwagę odrębność ustrojową i prawnie chronioną samodzielność tych jednostek⁷³. „Działanie na podstawie prawa” oznacza wymóg legitymacji prawnej dla wszelkiej aktywności polegającej na sprawowaniu władzy publicznej, przy czym legitymacja ta powinna obejmować co najmniej ustalenie kompetencji organu poprzez określenie zakresu, form i trybu działania⁷⁴. W powyższym rozumieniu zasada legalizmu pokrywa się częściowo z formułowaną w doktrynie prawa administracyjnego zasadą kompetencyjności, której istotą jest postulat działania organów administracji na podstawie i w ramach kompetencji im i tylko im przyznanej dla rozstrzygnięcia danej kwestii⁷⁵. „Działanie w granicach prawa” – oznacza konstytucyjny obowiązek nałożony na organy władzy publicznej, aby w swojej działalności ściśle przestrzegały prawa określającego ich zadania i kompetencje, lecz także wszelkich innych przepisów prawnych normujących funkcjonowanie podmiotów prawa publicznego bądź wszelkich podmiotów⁷⁶. Działanie w granicach prawa stanowi więc konstytucyjny obowiązek

⁷¹ Zob. postanowienie TK z 9 maja 2005 r. (sygn. Ts 216/04).

⁷² Zob. P. Winczorek, op.cit., s. 28.

⁷³ Por. wyrok TK z 18 lutego 2003 r. (sygn. K 24/02).

⁷⁴ Por. Z. Witkowski, [w:] Z. Witkowski (red.), *Prawo konstytucyjne*, Toruń 2006, s. 76; M. Kordela, *Formalna interpretacja klauzuli demokratycznego państwa prawnego w orzecznictwie TK*, [w:] S. Wronkowska (red.), *Zasada demokratycznego państwa prawnego w Konstytucji RP*, Warszawa 2006, s. 144.

⁷⁵ Zob. Z. Rybicki, [w:] Z. Rybicki, S. Piątek, *Zarys prawa administracyjnego i nauki administracji*, Warszawa 1984, s. 247–248.

⁷⁶ Zob. wypowiedź J. Madeja, „Biuletyn KKZN” nr XIII, s. 53.

organów władzy publicznej, co dotyczy nie tylko respektowania wprowadzonych przez prawo zakazów, ale także stosowanie się do wynikających z prawa nakazów⁷⁷.

Każde władcze działanie organu władzy publicznej bez podstawy prawnej lub wbrew ustawowemu obowiązkowi musi być oceniane w perspektywie naruszenia zasady legalizmu⁷⁸.

Art. 44 ustawy o finansach publicznych ustanawia generalne zasady dokonywania wydatków przez jednostki SFP, z których większość została zabezpieczona sankcją za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (posiada swą normę sankcjonującą w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁷⁹). W odniesieniu do wydatków budżetu państwa zasady te zostały uszczegółowione w art. 162 pkt 2–4 ustawy o finansach publicznych, zaś w odniesieniu do wydatków budżetu JST – w art. 254 pkt 2–4 ustawy o finansach publicznych. Z wymienionych przepisów wynika, że w zakresie dokonywania wydatków publicznych obowiązują następujące zasady:

- 1) zasada planowania finansowego oraz dokonywania wydatków zgodnie z planem finansowym (art. 44 ust. 1 ustawy o finansach publicznych);
- 2) zasada zachowywania limitów wydatków i legalności zmian w planie wydatków (art. 44 ust. 1, art. 162 pkt 3, art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych);
- 3) zasada dokonywania wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków (art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych);
- 4) zasada dokonywania wydatków w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań (art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych);
- 5) zasada celowości, oszczędności i efektywności wydatków (art. 44 ust. 3 pkt 1, art. 162 pkt 3, art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych);
- 6) zasada pełnej i terminowej realizacji zadań (art. 44 ust. 3 pkt 2–3, art. 162 pkt 2, art. 254 pkt 2 ustawy o finansach publicznych);
- 7) zasada wyboru najkorzystniejszej oferty przy zlecaniu zadań (art. 44 ust. 4, art. 47, art. 162 pkt 4, art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

⁷⁷ L. Garlicki, M. Zubik (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. I, wyd. II, Warszawa 2016.

⁷⁸ M. Zubik, *Lex fundamentalis semper reformanda (Rzecz o niebanalności stabilności tekstu ustawy zasadniczej)*, [w:] R. Chruściak (red.), *Problemy zmiany konstytucji*, Warszawa 2016.

⁷⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 104.

Przy dokonywaniu wydatków ustawodawca w komentowanym art. 44 ust. 1 ustawy o finansach publicznych kluczową rolę przyznał m.in. ustawie budżetowej, uchwale budżetowej JST i planom finansowym jednostek SFP. Rola ta sprowadza się do tego, że ustawa budżetowa (w odniesieniu do dysponentów części budżetu państwa), uchwała budżetowa JST (w odniesieniu do organu wykonawczego JST) oraz plany finansowe (w odniesieniu do jednostek SFP) stanowią podstawę zarówno zaciągania zobowiązań (zob. komentarz do art. 46 ustawy o finansach publicznych), jak i ponoszenia wydatków. Innymi słowy, możliwości zaciągnięcia zobowiązania i związanego z jego realizacją dokonania wydatku uwarunkowane są wprowadzeniem odpowiedniego limitu wydatkowego do budżetu i planu finansowego. Należy jednak podkreślić, że sama kwota wydatku ujęta w budżecie i planie finansowym jednostki SFP nie stanowi jeszcze wystarczającej podstawy prawnej do jego dokonania. Zgodnie bowiem z regułą określoną w art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydatki powinny być ponoszone zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Oznacza to, że wydatek musi mieć umocowanie prawne w innych aktach, które regulują podstawy (tytuły) oraz szczegółowe regulacje ponoszenia tych wydatków⁸⁰.

Ustawa o finansach publicznych nie zawiera definicji tego pojęcia, jednak przyjmuje się, że wydatek należy definiować zgodnie z ekonomicznym rozumieniem tego terminu, czyli jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub z rachunku bankowego, tj. rzeczywisty wypływ środków z jednostki. Wydatkowanie środków publicznych oznacza ponoszenie wydatków publicznych i dokonywanie rozchodów budżetowych na podstawie planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych oraz w wysokości i trybie właściwym dla poszczególnych tytułów wydatków lub rozchodów, zgodnie z mechanizmem budżetowym lub pozabudżetowym. Wydatkowanie oznacza podejmowanie przez dysponenta środków publicznych decyzji o ich przeznaczeniu w określonej wysokości i na określony cel. Art. 44 ustawy o finansach publicznych jest zatem uniwersalną regulacją mającą zastosowanie do dysponowania środkami publicznymi przeznaczonymi na wydatki publiczne, które mogą być dokonywane zarówno z budżetu państwa, budżetu JST, jak i przez inne JSFP⁸¹.

Wskazać jednak należy, że przepisy budżetu i planu finansowego JSFP nie są wystarczającą podstawą do dokonania wydatku. Zawierają one upoważnienie do dokonania wydatku w określonym celu, wyrażonym poprzez ujęcie wydatku w odpowiedniej podziale klasyfikacyjnej, oraz w określonej wysokości. Jest ono niezbędne, ale nie jest wystarczające.

⁸⁰ J.M. Salachna, M. Tyniewicki (red.), *Finanse publiczne. Komentarz*, Warszawa 2024.

⁸¹ Z. Ofiarski (red.), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Warszawa 2020.

Ustawa i uchwała budżetowa oraz plan finansowy JSFP są określane jako planistyczna podstawa dokonania wydatku. Obok niej jednak musi istnieć podstawa merytoryczna, wynikająca z przepisów prawa materialnego, którymi mogą być zarówno przepisy prawa powszechnie obowiązującego, jak i zgodne z nimi przepisy prawa wewnętrznego, określające zasady przyznawania na przykład zasiłków, stypendiów czy innych świadczeń, zasady wypłaty wynagrodzeń czy dokonywania wydatków innego rodzaju⁸².

Zasady określone w przepisach o zamówieniach publicznych określa Prawo zamówień publicznych. W rozdziale 2 działu I PZP sformułowano zasadę uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, proporcjonalności i przejrzystości (art. 16 PZP), jawności (art. 18 PZP), zachowania pisemnej formy postępowania (art. 20 PZP), a także powszechności, wyrażaną m.in. powszechnym obowiązkiem stosowania przepisów o zamówieniach publicznych przez JSFP. Nieprzestrzeganie zasad określonych w PZP podlega odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁸³.

Zasada legalności wydatków wskazuje, że dokonywanie wydatków musi być oparte na przepisach prawa wskazujących w sposób jednoznaczny zakres oraz sposób realizacji zadań finansowych. Należy przez to rozumieć normy materialnoprawne zawarte w odrębnych przepisach, które ze względu na bardzo szeroki katalog oraz zakres zostały uregulowane na wielu płaszczyznach⁸⁴.

Reguły wydatkowania środków publicznych realizujące zadania z tego zakresu podlegają bowiem – jak to już wyżej stwierdzono – zasadom wynikającym m.in. z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, wobec czego wszelkie ich działania w omawianym zakresie winny być oceniane z punktu widzenia celowości ich podejmowania z uwzględnieniem potrzeby urzeczywistnienia tychże reguł w konkretnych i zindywidualizowanych uwarunkowaniach. Tymczasem przyjęty przez Przewodniczącego KRRiT sposób wydatkowania środków jest nie do pogodzenia z dyrektywą gospodarowania środkami publicznymi w sposób celowy i godzi bezpośrednio w zasadę nakazującą kierowanie się zasadą oszczędności, celowości zasadności i legalizmu w tym względzie. To zaś prowadzi do stwierdzenia, że Maciej Świrski w tym zakresie dopuścił się naruszenia prawa, przede wszystkim mającego w tym przypadku podstawowe znaczenie art. 44 ust. 1–3 ustawy o

⁸² Ibidem.

⁸³ Ibidem.

⁸⁴ H. Dzwonkowski, G. Gołębiowski, *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz prawno-finansowy*, Warszawa 2014.

finansach publicznych, co nie może pozostać bez wpływu na ocenę sposobu wydatkowania środków opisanych we wniosku wstępnym datowanym na dzień 23 maja 2024 r.

Jednostki sektora finansów publicznych mają ponosić wydatki z zachowaniem zasad: celowości, oszczędności, skuteczności, efektywności, terminowości (art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych), wykorzystując do tego celu PZP.

Jednostki sektora finansów publicznych nie mogą kierować się w zakresie ponoszenia wydatków swobodnym decydowaniem, gdyż muszą uwzględnić zasadę celowości, skuteczności, efektywności, terminowości. Racjonalność dokonywania wydatków publicznych najściślej odpowiada celowości, skuteczności, efektywności, terminowości i oszczędności, o których mowa w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych⁸⁵.

Należy również spojrzeć na zasady zamówień publicznych w kontekście zasad finansów publicznych (art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a i b, pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych), tj. wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Jest to spowodowane brzmieniem art. 44 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym „jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej”⁸⁶.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy jednocześnie wskazać, że ustawa PZP nie powinna być stosowana i interpretowana jedynie przez pryzmat zasady równej konkurencji wykonawców, w oderwaniu od innego celu jej regulacji, jakim jest zapewnienie dokonywania racjonalnych i celowych zakupów. Nie powinna być również stosowana w swoistej próżni legislacyjnej, nieuwzględniającej zasad wyrażonych w innych przepisach, w szczególności zasad wyrażonych w ustawie o finansach publicznych, które dotyczą racjonalnego wydatkowania środków budżetowych.

Z tych względów w ocenie Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej postępowanie Przewodniczącego KRRiT, który środki publiczne z budżetu KRRiT przeznaczone na

⁸⁵ P. Bielarczyk, W. Gonet, A. Wójtowicz-Dawid, *Zamówienia publiczne*, Warszawa 2021.

⁸⁶ J. Olszewska-Stompel, J. Rokicki, *Zamówienia publiczne. Zarządzanie organizacją, ludźmi i problemami*, Warszawa 2010.

realizację badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej wykorzystał w celu pozyskania wyników innego rodzaju badań przeprowadzanych przez podmioty prywatne, stanowi o naruszeniu art. 44 ustawy o finansach publicznych i art. 7 Konstytucji RP.

Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wskazuje, iż sądem właściwym do rozpoznania wniosku jest Trybunał Stanu.

Sprawozdawca

(-) Zdzisław Gawlik

Warszawa, 12 czerwca 2025 r.

Wniosek mniejszości

Na podstawie art. 9g ust. 4 ustawy o Trybunale Stanu składamy wniosek o umorzenie postępowania w sprawie Macieja Sergiusza Świrskiego.

UZASADNIENIE

- 1) 10 stycznia 2024 r. uczestniczył w podjęciu Uchwały KRRiT nr 8/2024 dokonującej bezpodstawnego przesunięcia terminu przekazania środków z opłat abonamentowych dla jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenia art. 6 ust. 2 i art. 8 ust. 1-3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (dalej jako: UOA), art. 9 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (dalej: URT), art. 10 i art. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (dalej: PP) oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: uczestniczenie jest ustawowym i konstytucyjnym obowiązkiem Przewodniczącego. Stosownie do § 6 ust. 2 zd. 1 Regulaminu prac KRRiT: Obecność członków Krajowej Rady jest obowiązkowa. Uczestniczenie w podjęciu uchwały stanowiło realizację ustawowej kompetencji KRRiT wynikającej z art. 8 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych przyznającego KRRiT kompetencję do ustalania sposobu przekazania środków pochodzących z wpływów z opłat abonamentowych. Nie mogło dojść do naruszenia prawa poprzez uczestniczenie w wykonywaniu ustawowej kompetencji KRRiT. Uczestnictwo w posiedzeniu w następstwie którego podjęto uchwałę nie stanowi zatem znamion jakiegokolwiek czynu zabronionego ani nie jest naruszeniem przepisów Konstytucji lub ustaw. Uchwała była poprzedzona opiniami prawnymi, które dyskwalifikują zarzut względem Przewodniczącego, jak i innych członków Rady. Uchwała nie została wyeliminowana z obrotu prawnego przez sądy.

Ponadto z art. 8 ust. 2 Ustawy o opłatach abonamentowych wynika kompetencja KRRiT do swobodnego ustalenia zarówno terminów jak i sposobów wypłaty środków pochodzących z

wpływów z opłat abonamentowych. Nie mogło zatem dojść do naruszenia prawa poprzez uczestniczenie w wykonaniu ustawowej kompetencji KRRiT. Uchwała ta miała na celu przede wszystkim zagwarantować celowe i zgodne z prawem wykorzystanie środków pochodzących z wpływów ze środków abonamentowych.

10 stycznia 2024 roku istniały uzasadnione wątpliwości co do tego, czy spółki tworzące media publiczne w Polsce są w stanie likwidacji. W konsekwencji zachodził spór co do tego, kto jest uprawniony do reprezentacji spółek medialnych – likwidator czy też zarząd. Ponadto z uwagi na celowy charakter środków pochodzących z wpływów z opłat abonamentowych niedopuszczalna jest sytuacja, w której wpływy z abonamentu faktycznie zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów likwidacji spółki, do których m.in. można zaliczyć: wynagrodzenie likwidatora, koszty sporządzenia opinii i ekspertyz szacujących wartość majątku spółki, natychmiastową spłatę długów spółek tworzących media publiczne w szczególności wynikających z obligacji lub innych papierów dłużnych.

Nadto przed wydaniem uchwały, tj. dnia 14 grudnia 2023 r. Trybunał Konstytucyjny (sygn. akt: K 29/23) udzielił zabezpieczenia poprzez zobowiązanie Skarbu Państwa reprezentowanego przez ministra uprawnionego do wykonywania praw z akcji jednostek publicznej radiofonii i telewizji do powstrzymania się od dokonywania jakichkolwiek czynności faktycznych lub prawnych zmierzających do likwidacji lub wszczęcia likwidacji oraz rozwiązania spółek kapitałowych stanowiących jednostki publicznej radiofonii i telewizji oraz mających na celu zmiany w zarządach. Działania podjęte przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wprost naruszyły powyższe postanowienie, co tym bardziej uzasadniało podjęcie przez KRRiT wskazywanej uchwały.

Pozorność likwidacji:

1. w uchwałach o otwarciu likwidacji nie wskazano powodów postawienia spółki w stan likwidacji (Miłosz Materniak Przewodniczący RN Radia Wrocław w likwidacji; Mariusz Bartkowicz, wiceprzewodniczący RN Radia Olsztyn S.A. w likwidacji; Michał Król Przewodniczący RN Radia Poznań – zeznał, że likwidacja jest fikcyjna; Piotr Głogowski, członek RN Radio Gdańsk S.A. w likwidacji - RN wprost wskazała na pozorność likwidacji; Paweł Pachol – RN Radio Kraków – likwidacja jest pozorna; Jakub Roszkowski wiceprzewodniczący RN Radia dla Ciebie – wprost wskazał na pozorność likwidacji, zeznał, że żadne działania zmierzające do likwidacji nie są realizowane), likwidacja w ogóle się nie odbywa - Marcin Taracha – członek RN Radio Lublin S.A. w likwidacji; Anna Borówko – sekretarz RN Radio Kraków; Ryszard Stryjski – członek RN Radia Poznań; Marcin Józefowicz – członek RN Polskiego Radia

Rzeszów S.A. w likwidacji; Tadeusz Żmuda – przewodniczący RN Radia Kielce S.A. w likwidacji; Jacek Barski – wiceprzewodniczący RN Polskie Radio Rzeszów w likwidacji; Marcin Poczobutt Przewodniczący RN Radia Olsztyn – brak czynności likwidacyjnych, RN nie udzieliła absolutorium pierwszemu likwidatorowi, który w ogóle się nie pojawiał w spółce ani na posiedzeniach RN, a nadto odmówił wykonania polecenia RN co do uiszczenia opłaty sądowej od pozwu,

2. RN podejmowały uchwały o zaskarżeniu uchwał o odwołaniu zarządu, rozwiązaniu spółek i postawieniu spółek w stan likwidacji, jednakże likwidator odmawiał uiszczenia opłaty sądowej, co potwierdzili: Romuald Łanczkowski – Przewodniczący RN Radia Białystok (złożono również zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa – umorzone), Marek Bobel – wiceprzewodniczący RN Radia Białystok w likwidacji, Maciej Marczak – członek RN Radia Pomorza i Kujaw (pozew złożony, sąd omówił zwolnienia

z opłaty, której uiszczenia odmówił likwidator), Jacek Barski – wiceprzewodniczący RN Polskie Radio Rzeszów (pozew zwrócony jako nieopłacony), Marcin Poczobutt Przewodniczący RN Radia Olsztyn (pozew zwrócony jako nieopłacony), Michał Pająk Przewodniczący RN Radia Opole (pozew zwrócony jako nieopłacony),

-> Sąd Okręgowy w Katowicach XIII Wydział Gospodarczy postanowieniem z dnia 25.01.2024 r. (sygn. akt: XIII GCo 47/24/BŁ) udzielił Piotrowi Pietraszowi zabezpieczenia roszczenia o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwał NWZ Akcjonariuszy Spółki Polskie Radio – Regionalnej Rozgłośni w Katowicach "Radio Katowice" S.A. w likwidacji w sprawie odwołania zarządu, rozwiązania spółki i otwarcia jej likwidacji i ustanowienia likwidatora poprzez wstrzymanie skuteczności uchwał i zawieszenie postępowania rejestrowego,

-> postępowanie sądowe w toku przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu X GC 407/24 (Miłosz Materniak przewodniczący RN Radia Wrocław w likwidacji),

-> złożony pozew, uzyskane zwolnienie od kosztów – Sąd Okręgowy w Szczecinie (Janusz Karp – członek RN Radia Szczecin S.A. w likwidacji); Katarzyna Falkowska-Gołębiowska, RN Radio Kraków, Anna Borówko – sekretarz RN Radio Kraków,

-> Sąd Apelacyjny w Poznaniu – rozpoznawana w II instancji kwestia zwolnienia od kosztów – Michał Król Przewodniczący RN Radia Poznań,

-> pozew złożony, Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznaje wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych (Jakub Roszkowski - wiceprzewodniczący RN Radia dla Ciebie)

3. brak finansowego uzasadnienia dla otwarcia likwidacji:

- audytor identyfikował „nadpłynność”, bardzo dobrą sytuację finansową spółki (Miłosz Materniak przewodniczący RN Radia Wrocław w likwidacji)
 - były środki na rachunku bankowym (ponad 845 tys.), likwidator wezwał wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności, ale brak było zgłoszeń ze strony wierzycieli – Radio Opole wypełniało wszystkie zobowiązania (Michał Pająk Przewodniczący RN Radia Opole w likwidacji),
 - nie było potrzeby finansowej lub korporacyjnej dla otwarcia likwidacji spółki: Marek Bobel – wiceprzewodniczący RN Radia Białystok w likwidacji,
 - dobra sytuacja finansowa w dacie otwarcia likwidacji – Piotr Pietrasz (Przewodniczący RN Radia Katowice w likwidacji),
 - dodatni wynik finansowy (Piotr Głogowski, członek RN Radio Gdańsk S.A. w likwidacji)
 - Marek Pietrzak (Przewodniczący RN Radia dla Ciebie S.A. w likwidacji)
4. świadkowie, członkowie RN zeznawali, że likwidator nie sygnalizował konieczności otwarcia restrukturyzacji spółek lub powołania nadzorcy sądowego (m. in. Jacek Barski wiceprzewodniczący RN Polskie Radio Rzeszów, Michał Pająk Przewodniczący RN Radia Opole, Grzegorz Bonk – członek RN Radia Gdańsk S.A. w likwidacji, Romuald Łanczkowski – Przewodniczący RN Radia Białystok S.A. w likwidacji, Piotr Pietrasz, Przewodniczący RN Radia Katowice S.A. w likwidacji)
 5. motywem likwidacji było **usunięcie dotychczasowego zarządu** (Grzegorz Bonk – członek RN Radia Gdańsk S.A. w likwidacji: pierwszy likwidator w piśmie do załogi wprost wskazał na „możliwość cofnięcia procesu likwidacji”, sytuacja finansowa spółki pogorszyła się przez postawienie w stan likwidacji z uwagi na odpływ reklamodawców, likwidator zabronił przekazywania RN listy płac, a średnia wynagrodzeń istotnie wzrosła. Likwidator zastąpił prezesa, nie sporządził planu likwidacji, likwidacja spowodowała zmniejszenie dochodów z reklam (Janusz Jagielski – sekretarz RN Radia Szczecin S.A. w likwidacji)
 6. likwidator informuje, że nie przewiduje zakończenia likwidacji w najbliższym czasie, RN nie otrzymała planu likwidacji:
 - Grzegorz Bonk – członek RN Radia Gdańsk S.A. w likwidacji
 - Piotr Głogowski, członek RN Radio Gdańsk S.A. w likwidacji
 7. wynagrodzenie likwidatora zostało podwyższone w stosunku do wynagrodzenia pobieranego dotychczas przez prezesa zarządu:

- Grzegorz Bonk – członek RN Radia Gdańsk: (*Kwartalnie pan Chmielecki pobierał 52.845 zł, natomiast w jednym z kwartałów pan Łodziński pobierał 66.778 zł. Gdyby istniały ekonomiczne przesłanki do likwidacji, to na pewno właściciel nie podwyższałby wynagrodzenia dla likwidatora*),
 - Piotr Głogowski, członek RN Radio Gdańsk S.A. w likwidacji (likwidator zarabia 5 tys. więcej niż prezes,
8. brak szkody związanej z przesunięciem harmonogramu przekazywania środków z opłat abonamentowych:
- Piotr Głogowski, członek RN Radio Gdańsk S.A. w likwidacji – w momencie wpływu środków abonamentowych spółka miała taką nadwyżkę, że spółka miała problem z rozliczeniem dotacji i ostatecznie częściowo ją zwróciła,
 - Karol Draus (członek RN Polskiego Radia Rozgłośni Regionalnej w Rzeszowie) – sytuacja finansowa była na tyle dobra, że wykorzystali oszczędności (1.5 mln na koniec 2023) w czasie braku otrzymywania środków z opłat;
 - Mariusz Bartkowicz, wiceprzewodniczący RN Radia Olsztyn S.A. w likwidacji zeznał, że to samo postawienie w stan likwidacji spowodowało problemy a nie kwestia przesunięcia terminu przekazania środków z opłat abonamentowych (bank wypowiedział umowę kredytu obrotowego (Radio Kraków) i postawił w stan wymagalności całą kwotę – tożsama sytuacja w Radiu Kraków zgodnie z zeznaniami Anny Borówko sekretarza RN Radia Kraków S.A. w likwidacji,
 - Michał Król Przewodniczący RN Radia Poznań S.A. w likwidacji – brak zagrożenia dla płynności ani sytuacji finansowej radia.
 - Mateusz Powązka – członek RN Radia Kielce S.A. w likwidacji, brak problemów z wypłacalnością, wpływy abonamentowe nie zawsze są wypłacane kwartalnie.

Wobec niejasności sytuacji prawnej spółek tworzących media publiczne zarówno w dacie powzięcia uchwały z 10 stycznia 2024 r., jak i 7 lutego 2024 r. i obawy wykorzystania środków niezgodnie z ustawowym przeznaczeniem – w tym przypadku na likwidację mediów publicznych, KRRIT była w pełni uprawniona do podjęcia wskazywanej w zarzucie uchwały, na mocy której jedynie nieznacznie przesunięto termin wypłaty środków (z 11.01.2024 r. i 22.01.2024 r. na 12.02.2024 r.).

Sądy w większości przypadków zgodziły się na rejestrację likwidatorów (poza zabezpieczeniem orzecznym przez Sąd Okręgowy w Katowicach), jednak żaden ze sporów o uchylenie uchwał właścicielskich nie zakończył się prawomocnym wyrokiem, co ukazuje

słabość wymiaru sprawiedliwości. Minister Sienkiewicz powoływał się w swoich zeznaniach na jeden wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, który jest nieprawomocny. Zeznania reprezentantów organów nadzoru (niejednokrotnie kwalifikowanych prawników, włącznie doświadczoną radcą Prokuraturii Generalnej SP z Krakowa) dyskwalifikują intencje (art. 65 par. 2 k.c.) organu właścicielskiego względem otwarcia likwidacji. Oczywista pozornie instrumentalna, jako taka aktualizuje po stronie dystrybutora środków publicznych ostrożność i poszukiwanie instrumentów ochrony sądowej w ich „zaliczkowym przekazywaniu”.

- 2) 7 lutego 2024 r. uczestniczył w podjęciu Uchwały KRRiT nr 4/2024 upoważniającej jej Przewodniczącą do stworzenia nowego harmonogramu wypłat środków z wpływów z opłat abonamentowych i przewidującej, że do czasu prawomocnego stwierdzenia przez sąd rozwiązania każdej spółki będącej jednostką publicznej radiofonii i telewizji, rozpoczęcia procesu jej likwidacji oraz związanego z tym sposobu reprezentacji spółki wypłata środków ma być kierowana do depozytu sądowego, co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 4 i art. 31b URT, art. 1 i art. 8 ust. 1-3 UOA, art. 10 i art. 12 PP oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Uchwała nie została wyeliminowana z obrotu prawnego przez sądy. Nie sposób uznać, że sam udział w posiedzeniu KRRiT może w ogóle być kwalifikowany jako delikt konstytucyjny. Jednocześnie na dzień 7 lutego 2024 roku w dalszym ciągu niejasna była sytuacja prawna spółek tworzących media publiczne. Referendarze sądowi odmówili dokonania wpisu w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego otwarcia likwidacji TVP S.A. oraz Polskiego Radia S.A. Z kolei wpisy likwidacji rozgłośni regionalnych zostały zaskarżone. W przypadku części spółek medialnych członkowie zarządu wnieśli pozwy o ustalenie nieistnienia, ewentualnie stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwał o rozwiązaniu spółki. Odosobnione przypadki świadków serwilistów w swojej argumentacji absolutnie nie przekonały.

Nadto wyrokiem z dnia 18 stycznia 2024 r., sygn. akt: K 29/23 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że: 1. art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722) w zakresie, w jakim pomija literalne wskazanie art. 459-478 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18), jako wyjątków od stosowania przepisów ustawy – Kodeks spółek handlowych do jednostek publicznej radiofonii i telewizji, poprzestając na stwierdzeniu, że ustawę – Kodeks spółek handlowych stosuje się do nich z zastrzeżeniem art. 27-30 ustawy o radiofonii i telewizji, mimo że wobec treści wszystkich pozostałych przepisów systemu prawa, w tym art. 27-30 ustawy o radiofonii i telewizji,

jednostki publicznej radiofonii i telewizji nie mogą zostać rozwiązane i zlikwidowane, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Art. 459-478 ustawy – Kodeks spółek handlowych o rozwiązaniu i likwidacji spółki akcyjnej, rozumiane w ten sposób, że swoim zakresem regulacyjnym, z mocy samej ustawy – Kodeks spółek handlowych, obejmują także jednostki publicznej radiofonii i telewizji, w rozumieniu ustawy o radiofonii i telewizji, są niezgodne z art. 2 Konstytucji.

ZARZUTY 3-11: stosownie do dyspozycji art. 198 ust. 1 Konstytucji RP i art. 1 ust. 1 pkt. 5 ustawy o Trybunale Stanu Maciej Świrski podlega kognicji Trybunału Stanu jedynie w zakresie, w jakim wykonuje funkcję członka KRRiT. Niedopuszczalne jest pociągnięcie Macieja Świrskiego za rzekome naruszenia Konstytucji RP lub ustaw w związku z wykonywaniem kompetencji Przewodniczącego KRRiT. W konsekwencji Trybunał Stanu nie posiada kognicji w zakresie czynów opisanych w punktach od 3 do 11 wstępnego wniosku o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu.

- 3) W okresie luty - kwiecień 2024 r. w wykonaniu Uchwały KRRiT nr 40/2024 nie przekazywał środków z opłat abonamentowych do uprawnionych do nich jednostek publicznej radiofonii i telewizji, co stanowiło naruszenia art. 8 ust. 3 UOA, art. 31 ust. 1 pkt. 1 URT oraz art. 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Po pierwsze przepis stanowi o konieczności przekazywania „zaliczkowego” co skrupulatnie pominięto w zarzucie. Jak sama nazwa wskazuje „zaliczkowość” nie czyni wymagalności a fakultatywność. Uchwała wydana na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych była wiążąca dla Przewodniczącego KRRiT, który nie mógł przekazywać środków niezgodnie z jej treścią. Środki zostały złożone do depozytu, co jest równoznaczne ze spełnieniem świadczenia w sposób zastępczy. Trzy ośrodki Sądowe (w Olsztynie, Lublinie i Białymstoku) potwierdziły swoimi orzeczeniami słuszność koncepcji realizacji świadczenia za pośrednictwem depozytu sądowego do mediów pozornie likwidowanych. Świadek Jakub Roszkowski - wiceprzewodniczący RN Radia dla Ciebie S.A. w likwidacji zeznał, że jako RN za każdym razem monitowała likwidatora by wystąpił o zwolnienie środków z depozytu, co jednakże nie następowało. Co więcej świadek Jakub Roszkowski potwierdził zasadność składania środków do depozytu wobec zmian likwidatora co dwa tygodnie, nieorientowania się likwidatora w sytuacji spółki i zatrudniania przez likwidatora nowych osób niemających nic wspólnego z rozgłośnią ani radiem.

Niejednolitość orzecznictwa sądów ma znaczenie dla dyskwalifikacji tego zarzutu. Depozyt sądowy jest instrumentem prawnym mogącym służyć zwolnieniu się przez dłużnika ze zobowiązania lub zabezpieczeniu roszczeń. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego w niniejszej sprawie uzasadniał przepis z art. 467 pkt 2 i 4 k.c. w zw. z art. 44 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, a to wobec norm art. 5 – 18 lit. c ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do czasu rozstrzygnięcia sporów o uchylenie uchwał Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń Spółek Akcyjnych – spółek Skarbu Państwa lub stwierdzenie ich nieważności w ramach ogólnej zasady ostrożności i dbałości o finanse publiczne nie mógł przekazać zaliczkowo żadnych środków publicznych tego typu podmiotom, zatem zarzut objęty wnioskiem wstępnym jest całkowicie chybiony już nie tylko z powodu pominięcia w jego treści okoliczności „zaliczkowości” ustawowej (a zatem braku wymagalności z racji istoty definicji legalnej zaliczki), a z powodu braku zawinienia wobec zastosowanej weryfikacji sądowej prawidłowości świadczenia.

Biorąc pod uwagę wskazane wątpliwości co do możliwości wykonywania przez media w likwidacji misji publicznej, konieczność zabezpieczenia środków pochodzących z wpływów z opłat abonamentowych przed wykorzystaniem w sposób niezgodny z przeznaczeniem, oraz uzasadnione wątpliwości co do otwarcia likwidacji spółek publicznej radiofonii i telewizji, oraz treść uchwały KRRiT Przewodniczący KRRiT nie miał innej możliwości aniżeli złożyć środki pochodzące z wpływów z opłat abonamentowych do depozytu sądowego.

- 4) W okresie styczeń - kwiecień 2024 r. **kierował do jednostek publicznej radiofonii i telewizji żądania przekazania informacji poza granicami jego kompetencji kontrolnych**, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 i art. 31b w związku z art. 22 URT oraz art. 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Na żądanie Przewodniczącego KRRiT odpowiedziały wszystkie jednostki publicznej radiofonii i telewizji oprócz likwidatora Telewizji Polskiej S.A. Z zeznań świadków – członków RN spółek wynika, że likwidatorzy nie zgłaszali problemów ze sprawozdawczością do KRRiT (Michał Pająk Przewodniczący RN Radia Opole S.A. w likwidacji, Anna Gorzka-Augustynowicz, członek RN Radia PiK w Bydgoszczy, Marek Bobel – wiceprzewodniczący RN Radia Białystok S.A. w likwidacji, Romuald Łanczkowski – Przewodniczący RN Radia Białystok S.A. w likwidacji, Jarosław Czuba –

członek RN Radia Zachód S.A. w likwidacji w Zielonej Górze, Janusz Karp – członek RN Radia Szczecin S.A. w likwidacji, Tadeusz Żmuda – przewodniczący RN Radia Kielce S.A. w likwidacji).

Czyniąc KRRiT strażnikiem ładu w zakresie radiofonii i telewizji w Polsce (art. 213 ust. 1 Konstytucji RP) Ustawa przyznaje także szczególne uprawnienia kontrolne Przewodniczącemu KRRiT określone m.in. w art. 10 ust. 2. Przepis ten daje Przewodniczącemu KRRiT prawo żądania od dostawcy usługi medialnej „przedstawienia materiałów, dokumentów oraz udzielenia wyjaśnień w zakresie niezbędnym dla kontroli zgodności działania tego dostawcy lub podmiotu z przepisami ustawy, warunkami koncesji, regulaminem świadczenia usługi lub wiążącymi go aktami samoregulacji.” Trudno oczekiwać od Przewodniczącego należytego nadzoru nad mediami, pozbawiając go jednocześnie kompetencji kontrolnych (sprzeczność oczywista dyskwalifikuje zarzut).

Zdaniem wnioskodawców Przewodniczący KRRiT w ogóle nie miał prawa do korzystania z ustawowych kompetencji kontrolnych co jest twierdzeniem zaprzeczającym istniejącemu porządkowi prawnemu w Polsce i pozbawionym jakichkolwiek podstaw prawnych. Istota uprawnienia z art. 10 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych sprowadza się do przyznania Przewodniczącemu KRRiT uprawnień kontrolnych aby niezwłocznie zweryfikować wątpliwości co do zgodności działania dostawcy usługi medialnej z ustawą. Gdyby tego nie mógł robić i jak twierdzą Wnioskodawcy w swoich działaniach mógł opierać się tylko na ustawowych dokumentach sprawozdawczych i na nie oczekiwać – byłoby to wprost sprzeczne z art. 10 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych.

Z uwagi na faktyczne zmiany organizacyjne i ryzyko utraty możliwości realizacji misji publicznej nie sposób przyjąć za nieproporcjonalne i nadmierne nałożenie na media publiczne obowiązku wykorzystywania środków wyłącznie na realizację misji publicznej oraz raportowania o wydatkach.

- 5) 25 marca 2024 r. **nałożył karę na likwidatora** spółki Telewizja Polska S.A. za nieudzielenie informacji na żądanie sformułowane poza granicami jego kompetencji kontrolnych, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 w związku z art. 22 URT oraz art. 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Przewodniczący jest uprawniony do nakładania kar administracyjnych zgodnie z art. 54 ust. 2 u.r.t., ustawodawca przewidział, że od decyzji o nałożeniu kary służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie. To zatem wskazany sąd powszechny, a nie Trybunał Stanu jest uprawniony do badania prawidłowości decyzji Przewodniczącego

KRRiT. Spór sądowy o słuszność kary nie aktualizuje jakichkolwiek znamion czynu zabronionego po stronie piastuna organu kontrolnego.

Decyzja została zaskarżona w trybie przewidzianym przepisami obowiązującego prawa – i to jest tryb właściwy do kwestionowania rozstrzygnięć władczych organów administracji publicznej w Polsce (w tym KRRiT i Przewodniczącego KRRiT), a nie postępowanie przed Trybunałem Stanu. W innym przypadku – każde władcze rozstrzygnięcie piastunów organów wskazanych w art. 1 Ustawy o Trybunale Stanu, które zostałyby zaskarżone w trybie administracyjnym, sądowoadministracyjnym lub sądowym – kończyć się powinno wnioskiem o ich postawienie przed Trybunałem Stanu. Taka interpretacja nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia w obowiązującym w Polsce systemie prawa.

- 6) W okresie październik 2022 r. - kwiecień 2024 r. jako organ właściwy do prowadzenia postępowania koncesyjnego odpowiadał za nieuzasadnioną przewlekłość postępowania w sprawie przedłużenia koncesji dla niezależnych mediów: programów spółki TVN S.A.: „TVN”, „TVN INTERNATIONAL”, „TVN TURBO” i „TVN STYLE” oraz programu spółki Inforadio Sp. z o. o. „TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne”, co stanowiło naruszenie art. 8. i art. 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (dalej jako: KPA), a także art. 2 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Sąd nie stwierdził przewlekłości rażącej Przewodniczącego. Fakt złożoności struktury właścicielskiej tego medium oraz braku możliwości rozpoznania zgodności z polskim prawem przyznania i przedłużenia koncesji został jednoznacznie wykazany w toku postępowania (patrz wyjaśnienia Przewodniczącego z dokumentem grafu struktury właścicielskiej TVN). Przewodniczący wydaje decyzje w sprawie koncesji na podstawie uchwał KRRiT, nie może on wydać takiej decyzji, dopóki KRRiT nie podejmie odpowiedniej uchwały, uprawniającej go do jej wydania – podjęcie uchwały jest warunkiem koniecznym wydania decyzji w sprawie koncesji, a wydanie jej bez takiej uchwały skutkowałoby jej nieważnością.

W toku postępowania koncesyjnego uregulowanego w przepisach u.r.t. Przewodniczący nie mógł być zatem ściśle związany terminami załatwienia sprawy określonymi w art. 35 k.p.a. Spór sądowy o przewlekłość postępowania, która zakończyła się wydaniem decyzji administracyjnej w granicach ustawowych nie aktualizuje jakichkolwiek znamion czynu zabronionego po stronie piastuna organu kontrolnego.

- 7) W okresie październik 2022 r. - kwiecień 2024 r. **w sposób arbitralny wykorzystywał swoje kompetencje penalne określone w art. 18 URT, nakładając kary** na niezależne media: nadawców programów „TVN” i „TVN24” (TVN S.A.), „TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne” (Inforadio Sp. z o. o.) oraz „Radio ZET” (Eurozet Radio Sp. z o.o.), co stanowiło naruszenie art. 18 URT oraz art. 2, art. 9, art. 54 ust. 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Dla oceny arbitralności nie przeprowadzono żadnego dowodu oskarżenia. To samo dotyczy się niezależności. Żadne orzeczenie Sądu nie wskazuje na dowolność (arbitralność) oceny Organu. Przewodniczący KRRiT ma obowiązek nałożyć karę administracyjną, zawsze w przypadku naruszenia przez nadawcę art. 18 u.r.t., o czym stanowi art. 53 ust. 1 u.r.t. Wykonywanie obowiązku nie może być poczytywane jako naruszenie prawa. We wniosku wyliczono kary jakie zdaniem autora wniosku nie powinny być nałożone – to świadczy właśnie o politycznym podłożu tego wniosku a nie o racjonalnej ocenie zachowania piastuna Organu względem przepisów prawa. Tymczasem prawidłowość rozstrzygnięcia zawartego w decyzji Przewodniczącego KRRiT i zaistnienie ustawowych przesłanek do nałożenia kary pieniężnej na nadawcę jest każdorazowo przedmiotem ustaleń sądu powszechnego w ramach dwuinstancyjnego postępowania - w razie wniesienia przez nadawcę odwołania, a następnie apelacji. Zarzut opiera się na kwestionowaniu kompetencji sankcyjnych, które są domeną organu konstytucyjnego. Kontrola sądowa bynajmniej nie wskazała na bezprawność czynności, a polemizowała ze słusznością, co nie ma jakiegokolwiek przełożenia na znamiona czynu zabronionego.

- 8) W okresie kwiecień - maj 2024 r. **zlecił dokonanie egzekucji kar administracyjnych** nałożonych na niezależne media nadawców programów „TVN” i „TVN24” (TVN S.A.), „TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne” (Inforadio Sp. z o. o.) oraz „Radio ZET” (Eurozet Radio Sp. z o.o.) bez oczekiwania na uprawomocnienie się decyzji w tym zakresie, co stanowiło naruszenie art. 130 § 1 i 2 KPA oraz art. 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: W przypadkach, w których upłynął określony w takiej decyzji i wynikający z art. 47 § 1 o.p. termin, Przewodniczący był uprawniony oraz zobowiązany do przesłania zobowiązanym upomnień w trybie przepisów u.p.e.a. oraz do wystawienia tytułów wykonawczych i zainicjowania administracyjnego postępowania egzekucyjnego zgodnie z przepisami tej ustawy, jeżeli zapłata należności nie nastąpiła w sposób dobrowolny. Termin płatności administracyjnej kary pieniężnej nakładanej przez Przewodniczącego na podstawie art. 53-54 u.r.t., wynoszący 14 dni od dnia doręczenia stronie postępowania decyzji ustalającej

wysokość tej kary zgodnie z art. 47 § 1 o.p., stanowi termin, w którym decyzja ta powinna zostać wykonana niezależnie od tego, czy jest ona ostateczna, tj. czy służy od niej odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 16 § 1 zd. 1 k.p.a.). Kontrola sądowa bynajmniej nie wskazała na bezprawność czynności, a polemizowała ze słusnością, co nie ma jakiegokolwiek przełożenia na znamiona czynu zabronionego.

- 9) W okresie październik 2022 r. - kwiecień 2024 r. prowadząc postępowania w sprawie udzielenia koncesji i wykonując swoje kompetencje penalne określone w art. 18 URT w jednoznaczny sposób dyskryminował niezależne media, okazując daleko idącą przychylność wobec mediów powiązanych z obozem Zjednoczonej Prawicy lub przychylnych wobec niego, co stanowiło naruszenie art. 8 KPA oraz art. 2, art. 9, art. 32, art. 54 ust 1 i art. 213 ust. 1 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Przewodniczący wydaje decyzje w sprawie koncesji na podstawie uchwał KRRiT, nie może on wydać takiej decyzji, dopóki KRRiT nie podejmie odpowiedniej uchwały, uprawniającej go do jej wydania – podjęcie uchwały jest warunkiem koniecznym wydania decyzji w sprawie koncesji, a wydanie jej bez takiej uchwały skutkowałoby jej nieważnością. W toku postępowania koncesyjnego uregulowanego w przepisach u.r.t. Przewodniczący nie mógł być zatem ściśle związany terminami załatwienia sprawy określonymi w art. 35 k.p.a. Dla wykazania pojęć ocennych dyskryminacji oraz przychylności nie przeprowadzono żadnego dowodu oskarżenia, zdaniem obrony nie jest możliwe przeprowadzenie takiego dowodu (jaki biegły na takie pojęcie miałby złożyć opinię?). Żadne orzeczenie Sądu nie wskazuje na dyskryminację osoby prawnej oceny Organu. Odczucie przychylności obozowi politycznemu jest zarzutem opartym na wewnętrznych odczuciach autora wniosku wstępnego, niedopuszczalnych dla oceny kwalifikowanego naruszenia prawa a tym bardziej znamion czynu zabronionego.

- 10) W okresie styczeń 2023 r. - pierwszy kwartał 2024 r. **nie przeprowadził badania statystycznego** odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 3 w związku z art. 18 i art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (dalej: ustawa o statystyce publicznej) oraz art. 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Zarzut został całkowicie zdyskwalifikowany przesłuchaniami licznych świadków reprezentantów Organów i spółek związanych z koncepcją wykonania tychże badań

statystycznych. Niezrealizowanie badania nie było w żaden sposób ani celowe, ani zawinione przez Przewodniczącego KRRiT Macieja Świrskiego, który kontynuował współpracę z KIM i wszelkimi możliwymi działaniami zmierzał do realizacji badania, którego wykonanie z przyczyn obiektywnych i niezależnych od Przewodniczącego KRRiT nie było możliwe. Błąd legislacyjny bynajmniej nie aktualizuje kwalifikowanego naruszenia prawa lub znamion czynu zabronionego po stronie Organu, który dążył wszelkimi możliwymi metodami do wypełnienia obowiązku prawnego zrealizowania badań, które były możliwe do realizacji, ale napotkały obiektywne przeszkody.

KRRiT nie posiadał danych objętych badaniem w dacie kiedy polecono przeprowadzenie badań statystycznych, były w wyłącznym posiadaniu operatora telewizyjnego, dane mogły być pozyskane tylko od operatorów, tylko 2 operatorów wyraziło zgodę na przekazanie danych i to pod koniec roku. Dane od dwóch operatorów nie pozwalały na przeprowadzenie badania statystycznego (badanie nie byłoby reprezentatywne, publikacja danych nawet na poziomie województwa mogłaby prowadzić do identyfikacji operatorów), co potwierdziła Dyrektor KIM Ewa Szejner. Operatorzy, którzy odmówili przekazania danych sygnalizowali niezgodność przekazania danych z prawem telekomunikacyjnym i ochroną danych osobowych, operatorzy podtrzymali swoje stanowisko w tym zakresie pomimo pozytywnych opinii Prezesa UODO i UKE, nadto powodem odmowy przekazania danych były kwestie finansowe (w rozporządzeniu nie przewidziano odpłatności przekazania przedmiotowych danych) - Patryk Juhre (Dyrektor Departamentu Multimediów w Biurze KRRiT), Katarzyna Furman (dyrektor wydziału statystyki w KIM)

Przewodniczący KRRiT wnioskował do GUS o zmianę zapisów w kolejnych rozporządzeniach - Katarzyna Furman (dyrektor wydziału statystyki w KIM).

Netia S.A., Cyfrowy Polsat, P4 Sp. z o.o. jako odbiorcy danych nie wyrazili zgody na udział w badaniu – udział był dobrowolny, mieli zastrzeżenia natury prawnej, dane objęte tajemnicą telekomunikacyjną, KRRiT nie mogła pozyskać przedmiotowych danych w inny sposób niż od operatora, udział w badaniu generowałby koszty (Lidia Zamecka doradca zarządu do spraw regulacji Cyfrowy Polsat, Beata Iracka dyrektor departamentu prawnego i nadzoru właścicielskiego Cyfrowy Polsat, Izabela Małkowicz-Warchoł radca prawny Cyfrowy Polsat, Łukasz Bielak dyrektor działu prawnego i regulacji Netia S.A., Michał Strzelecki P4 Sp. z o.o.). Prezes GUS podjął decyzję o usunięciu przedmiotowego badania w założonej formule po otrzymaniu wniosku przedstawiciela MKiDN (wskazującego, że dalsze prowadzenie badania w proponowanej formie nie znajduje uzasadnienia) i stanowiska 5 izb, że nie mają woli

uczestniczenia w badaniu (Alicja Koszela, Dyrektor Departamentu Programowania, Koordynacji Badań i Rejestrów GUS).

Konferencja uzgodnieniowa, na której byli reprezentacji KRRiT miała miejsce w czasie kadencji poprzedniego Przewodniczącego KRRiT Witolda Kołodziejskiego (Romualda Grądział GUS).

UODO swoim stanowiskiem niejednoznacznie odbieranym przez świadków wykluczyło badania przez posiadaczy dekoderek z numerem IP. Jeżeli zatem obowiązkiem nałożony ustawą jest niewykonalny obiektywnie, to nie można czynić zarzutu organowi kwalifikowanego naruszenia prawa.

- 11) W okresie styczeń 2023 r. - pierwszy kwartał 2024 r. **środki publiczne** z budżetu KRRiT przeznaczone na realizację badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej **wykorzystał w celu pozyskania wyników badań przeprowadzonych przez podmioty prywatne**, co stanowiło naruszenie art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: ustawa o finansach publicznych) i art. 7 Konstytucji RP.

Odpowiedź: Umowy realizowane przez firmę Nielsen były planowane w budżecie KRRiT i przeprowadzane zgodnie z procedurą zamówień publicznych. Budżet KRRiT był kontrolowany przez organy do tego uprawnione (m.in. przez NIK) które nie wniosły zastrzeżeń. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej nie jest uprawniona do podważania ustaleń Najwyższej Izby Kontroli. Wydatki na realizację „badania statystycznego odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej” są planowane i realizowane z innych części planu finansowego niż załączone do „Wstępnego wniosku” analizy i badania firmy AGB Nielsen Media Research Sp. z o.o. Z informacji zawartych w Sprawozdaniach oraz Informacjach z działalności KRRiT wynika, że badania od firmy AGB / AGB Nielsen Media Research Sp. z o.o. były zamawiane od 1996 r. zaś z zeznań świadków wynika wprost, że podmiot ten jest uznanym na rynku operatorem danych statystycznych i medioznawcą. Zarzut jest oparty na próbie wykazania, że doszło do naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez KRRiT, podczas gdy to nie KOK i TS jest uprawniony do badania tego zagadnienia, a organy Ministerstwa Finansów. Żaden zarzut naruszenia dyscypliny finansów publicznych nie został ogłoszony Panu Maciejowi Świrskiemu.

Obrona osoby objętej wnioskiem obiektywnie krytycznie oceniła tok postępowania przed Komisją, czemu wielokrotnie dawała wyraz składając proceduralne wnioski. Brak zachowania dwuinstancyjności postępowania, zagwarantowanej Konstytucją RP, wielokrotne naruszenie

prawa do sądu, w tym prawa do obrony, niweczy niestety wiarygodność materiału dowodowego oraz sprawozdanie dla Sejmu RP. Dyskwalifikujące dla posła Tomczykiewicza są wypowiedzi publiczne po posiedzeniu w dniu 30 kwietnia 2025 r. , jakoby zebrany materiał dowodowy uzasadniał zarzuty, podczas gdy jego całościowa, obiektywna ocena, prowadzi do wniosków odwrotnych. Znamienne jest, że ten poseł nawet nie zapoznał się przed wypowiedzią z zebrany materiał dowodowy w postaci dokumentów (co wykazują kontrolki czytania akt w sekretariacie), a nie był obecnym na wszystkich przesłuchaniach świadków.

Wypowiedzi zaś Przewodniczącego Gawlika oraz wielokrotne uchylania pytań, bez podstawy prawnej, świadczą o słuszności wniosku o wyłączenie, którego rozpoznanie nie zostało proceduralnie zakończone – nie odniósł się w II instancji to ukształtowania składu Komisji Trybunał Stanu, bowiem Przewodniczący Gawlik świadomie i celowo naruszył obowiązek ustawowy niezwłocznego przekazania akt, celem rozpoznania zażaleń obrony.

Iwona Arent
Paweł Smol
Krzysztof Szulc
Aneta Balus
Marcin An
Jacek Klich